

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редації 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Комт.: П. К. О. Львів 504 000
Важко Чеська Логія
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 8.00 зол.
чвертьрічно . . . 15.00 "
піврічно . . . 30.00 "
річно . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.00 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

НОВОВІДКРИТА
ФАБРИКА
ЗАЛІЗНИХ
ВИРОБІВ
У
ВІСНИКІХ

ВИПУСТИЛА
НА РИНОК
ПЕРШОЯКІСНІ
ЦВЯХИ

ТА ПРОДАЄ ІХ ГУРТОВО У ВСІХ
СТАНДАРТОВИХ ВИМІРАХ

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ

випував як щорічно

до Щавниці.

У Зелені Свята.

Прийняв вже у нас такий звичай, як висліп почувань українських сердець, що щорічно в Зелені Свята віддаємо особливу пошану Тіням Тих, що передчасно від нас відійшли, сповнивши чесно свій обов'язок супроти Батьківщини.

Це Тіні наших дорогих Борців.

Обов'язком кожного та кожної з нас є плекати цей звичай, що вже став нашою народною традицією, та переказувати його на пам'ятку грядучим поколінням.

Тому, вірний Сину та Донько України, коли підете у Зелені Свята на цвинтарі сповнити цей святий обов'язок та під звук церковних і народних пісень викриваючи Стрілецькі Могили вінками пахучих квітів складатимете Геройським Тіням свій низький поклон, тоді пам'ятайте й на те, що ці Дорогі Могили вимагають крім загальної пошани ще й фондів на їхнє тривке збереження.

При цій нагоді не забудьте й на живучих ще бувших борців, що ставши інвалідами, потребують тепер шораз більшої опіки та помочі від Вас.

Коли вшануємо в цей спосіб і тих, що ще проживають свої осінні дні в недугах та ранах, то це буде найкращий вияв нашої пошани й любови до нашого Великого Минулого та одночасно заповідь нашої яснійшої Майбутності!

Львів, у Зелені Свята 1938.

ТОВАРИСТВО ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ.
УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ.

Повідомляємо, що львівська Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил дістала дозвіл на переведення прилюдної збірки в дні:

12. червня ц. р. на Янівському цвинтарі і 13. червня ц. р. на Личаківському.

Крім цього в обидві ці дні під церквами й українськими установами дозволена прилюдна збірка до замкнених пушок.

Анархія в Мексикі.

АНТИСЕМІТИЗМ.

У цілому Мексику панують даліше суттєві, урядові війська зводять бої з озброєними анархистами.

У селі Гереро бандити напали на місце-ість Какагуа, пограбували доми та вимагували мешканців, не зважаючи ні на які погрози.

Переговори у справі Александрети.

В Анкарі почалися франко-турецькі переговори над розв'язкою спірних питань у справі Александрети.

У САНДЖАКУ-ЧЕРКЕСЬКА ЖАНДАРМЕРІЯ В САНДЖАКУ АЛЕКСАНДРЕТИ.

Як пише турецька преса, новий військовий

командант і цивільний губернатор санджаку Александрети приступив до організування полку жандармерії, зложеного з курдів і черкесів, який має припинити сутички між поодинокими національними групами.

командант і цивільний губернатор санджаку Александрети приступив до організування полку жандармерії, зложеного з курдів і черкесів, який має припинити сутички між поодинокими національними групами.

ЦЕНТРАЛЬНА

Малопольська Каса Ощадності У ЛЬВОВІ

(раніше Галицька Каса Ощадності)

Найстарша ощадна установа заснована в 1843 р.

Видати ощадності в гарантію держави.
Рахунки чеків. — Рахунки біжучі. — Дисконт ремес. —
Позички акціонерів і гіпотечні. — Купно, продаж. —
Львівських вартісних паперів. — Інкасо. — Депозити.

РЕЗЕРВИ 5,668.000 ЗОЛ.

Обсяг діяльності — ціла Галичина.

Замісцеві виплати — П. К. О. 500 198.

Відвідини покійних.

Львів, 11. червня 1938.

Це не політика, а психоаналіз: коли стріне людину велика радість, то серед найвеселішого настрою нахвалити на неї рантом хвалити смутку: вона пригадує собі того когось найближчого собі, з яким не може вже своєю радістю поділитися. Коли ж трапляється не щось радісне, а невимовно сумне, прикрі, коли людині важко на серці і вона намагається на роздоріжжі, тоді тим більше лине думкою до тих, які колись були життєвою підпорою, які ділили не тільки радості, але й смутки, які змінили розважати та які були тим, після яких залишилася пустка. Цвинтар є місцем, куди з відвідинками не ходять люди з куртуазного обов'язку, з честию ані з мусу. Супроти покійників не треба грати ніжкої комедії, не треба супроти них сховати своїх почувань і нема пощо обдувати виваляти супроти них свою сердечність. З відвідинками до покійників іде тільки той, хто відчуває жагучу, невідпарту, непереможну потребу стати над могилою і шукати у надмогильній мовчанці спільноту для себе самого, розваги, полеміки.

Коли сучасна діяльність важка і насуває чорні думки про будуче — то єдиним джерелом, з якого можна черпати віру і бадьорість, є минуле. Коли здається комусь, що довкола нема вже таких близьких друзів, на яких можна покласти свою надію, яким можна довірити свій дорібок і все своє життя, то ті сумніви можуть розвіяти тільки могили: назвичайні свічки часів, коли були і жили навіть такі, які віддали за своїх земляків, за Рідний Край і за Ідею — найдорожче, що мали — своє життя. Чи можна знайти кращий доказ, що не треба зневірюватися, що не треба бачити довкола себе лише само зло, що треба серед буденних злиднів тиняти і про добро, яке криється між нами? Адже не могло воно розвіяти, як дим, разом із фізичною смертю тих, що самі були добром і творили з іня добра.

І тому культ могили належить до найбагатородніших виявів людської душі і серця, які тільки можуть істнувати. У цьому культі все, що людина колись мала і що колись любила, і все те, за чим сьогодні тужить, і те, чого у будучині бажало. Не щось матеріальне, щось дохідне, а саме ідеальне, життєве з почуваннями. Який матеріалістичний підхід може бути у пошані й любові до чорної землі, яка криє в собі доземні рештки найближчих? І тому сам культ могили, сам ритуал, що йому товаришать, зазнає в усіх культурних країнах світа опіки. Не може нікому заборонити поклонитися, що його хтось складає тілам покійних. Маніфестація привади до могили є найбагатороднішою маніфестацією з усіх збірних виявів якогонебудь почування.

Маса українців, вірних греко-католицької Церкви, які в церковно-релігійних походах під проводом духовенства йдуть у дні Сошествия Св. Духа на пам'ятник, є пророчим доказом, що в українському народі є ті перші добра, той ідеалістичний підхід до доземних справ, які є питомою прикметою народів із найвищою духовною культурою. Самі наші зелено-святкові процесії є вже могутньою маніфестацією живого українського духа і підбадьоренням учасників. Побити серце зелених могила є для них тим наддодатком, що його дає віра. Віра у себе самих, у свою Націю, у свою будучність, у свою Ідею.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10 П. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Код: П. К. О. Львів 504000
"Банку Чеських Лезов.
Прага "Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 5.00 зал.
чвертьрічно . . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . 30.00 "
річно . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

НОВОВІДКРИТА
ФАБРИКА
ЗАЛІЗНИХ
ВИРОБІВ
У
ВИННИКАХ

ВИПУСТИЛА
НА РИНОК
ПЕРШОЯКІСНІ
ЦВЯХИ

ТА ПРОДАЄ ІХ ГУРТОВО У ВСІХ
СТАНДАРТОВИХ ВИМІРАХ

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ

виїхав як щорічно

до Щавниці.

ПОЖЕЖА НИЩИТЬ НЕНАДІЙНО НАШІ ГОСПОДАР-
СТВА тому хоронім і забезпечуємо своє майно, асеку-
руючи від огню також свої рухомості (хатні обстано-
ву, господарське знаряддя, живий інвентар, пашу
і збіжжя) в

ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ "ДНІСТЕР",
Львів, вул. Руська ч. 20,

як за дрібну оплату виплачує повне відшкодування
за втрачене майно.

Всі Елегантні Панове

убираються у знанні зразковим садовим

ГРИГОРІЯ КЛЮКА

Львів, Академічна 14, І. п. Тел. 115-65.

Складайте свої ощадності і всяку часову зайву готівку

в ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15,

бо це не тільки безпечно і корисно для Вас як особистості,
але це рationally живити для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центри, Українбанк, Політсові Союзи,
Районні Молочарні та важкі кооперативні промисли.

У Зелені Свята.

Прийняв вже у нас такий звичай, як вислів почувань українських сердець, що щорічно в Зелені Свята віддаємо особливу пошану Тіням Тих, що передчасно від нас відійшли, сповнивши чесно свій обов'язок супроти Батьківщини.

Це Тіні наших дорогих Борців.

Обов'язком кожного та кожної з нас є плекати цей звичай, що вже став нашою народною традицією, та переказувати його на пам'ятку грядучим поколінням.

Тому, вірний Сину та Донько України, коли підете у Зелені Свята на цвинтарі сповнитися цей святий обов'язок та під звук церковних і народних пісень викриваючи Стрілецькі Могили вінками пахучих квітів складатимете Геройським Тіням свій низький поклон, тоді пам'ятайте й на те, що ці Дорогі Могили вимагають крім загальної пошани ще й фондів на їхнє тривале збереження.

При цій нагоді не забудьте й на живучих ще бувають борців, що ставши інвалідами, потребують тепер шораз більшої опіки та помочі від Вас.

Коли вшануємо в цей спосіб і тих, що ще проживають свої осінні дні в недугах та ранах, то це буде найкращий вияв нашої пошани й любові до нашого Великого Минулого та одночасно заповідь нашої яснійшої Майбутності!

Львів, у Зелені Свята 1938.

ТОВАРИСТВО ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ.
УКРАЇНСЬКЕ Т-ВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ.

Повідомляємо, що львівська Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил дістала дозвіл на переведення прилюдної збірки в дні:

12. червня ц. р. на Янівському цвинтарі і 13. червня ц. р. на Личаківському.

Крім цього в оба ці дні під церквами й українськими установами дозволена прилюдна збірка до замкнених пушок.

Анархія в Мексику.

У цілому Мексику панують далі сутінки, урядові війська зводять бої з озброєними бандами.

У степі Гереро бандити напали на місцевість Какагуатла, пограбували доми та вимагували мешканців, не зважаючи ні на вік ні на пол.

Переговори у справі Александрети.

В Анкарі почалися франко-турецькі переговори над розв'язкою спірних питань у справі Александрети.

КУРДИСЬКО-ЧЕРКЕСЬКА ЖАНДАРМЕРІЯ В САНДЖАКУ АЛЕКСАНДРЕТИ.

Як подає турецька преса, новий військовий

командант і цивільний губернатор санджаку Александрети приступили до організування полку жандармерії, алошеного з курдів і черкесів, який має припинити сутички між поодинокими національними групами.

ЦЕНТРАЛЬНА

Малопольська Каса Ощадності У ЛЬВОВІ

(раніше Галицька Каса Ощадності)

Найстарша ощадникова установа заснована в 1843 р.

Влада ощадності є гарантією держави.
Розуми чекати. — Різномісний бізнес. — Дисконт ринку.
Позички векселі і гіпотечні. — Купно, продаж. —
Львівська вартісних паперів. — Інкасо. — Депозити.

РЕЗЕРВИ 5,668.000 ЗОЛ.

Обсяг діяльності — під Галичину,
Замісць виходу — П. К. О. 500198.

Відвідини покійних.

Львів, 11. червня 1938.

Це не політика, а психологія: коли стрілецький велика радість, то серед найвсесильнішого настрою надходить на неї раптом хвиля смутку; вона пригадує собі того когось найближчого собі, з яким не може вже своєю радістю поділитися. Коли ж траплялося не щось радісне, а невдоволення, прикро, коли людині важко на серці і вона намагається на роздоріжжі, тоді тим більше аніме думкою до тих, які колись були життєвою підмогою, які ділили не тільки радість, але й смутки, які змінили розважати та які були там, після яких залишилася нудьга. Цвинтар є місцем, куди з відвідинками не ходять люди з куртуазного обов'язку, з честию ані з мусу. Супроти покійників не треба грати ніякої комедії, не треба супроти них скривати своїх почувань і нема пошаною обманно виявляти супроти них свою сердечність. З відвідинками до покійників іде тільки той, хто відчуває жагучу, невідверту, непереможну потребу стати над могилкою і шукати у надмогилярній мовчанні співжиття для себе самого, розваги, полегші.

Коли сучасна дійсність здається і нудна, чорна дума про майбутнє — то єдиний джерелом, з якого можна черпати віру і бадьорість, є минуле. Коли здається когось, що довкола нема вже таких близьких друзів, на яких можна покласти свою надію, яких можна довірити своїм дорібок і всі своє життя, то ті сумніви можуть розвіяти тільки могили: наявні свічки часів, коли були і жовні навіть такі, які віддали за своїх земляків, за Рідний Край і за Ідею — найдорожче, що мали — своє життя. Чи можна знайти кращий доказ, що не треба замириватися, що не треба бачити довкола себе лише само зло, що треба серед буденних задумів тримати і про добро, яке кривиться між нами? Адже не могло воно розвинути, як дик, разом із фізичною смертю тих, що самі були добром і творили в них добро.

І тому культ моголи належить до найблагородніших виявів людської душі і серця, які тільки можуть існувати. У цьому культі все, що людина колись мала і що колись любила, і все те, за чим сьогодні тужить, і те, чого у будучині бажає. Не щось матеріальне, щось дохідне, а саме ідеальне, зв'язане з почуттям. Який матеріалістичний підхід може бути у пошані й любові до чорної землі, яка криве в собі долені рештки найрідніших? І тому сам культ моголи, сам ритуал, що йому товаришить, знаєме в усіх культурних країнах світа опіки. Не може нікому зла принести погляд, що його хтось сказав злім про покійних. Маніфестація привязаності до моголи є найблагороднішою маніфестацією з усіх збірних знаків якогось почуття.

Маса українців, вірних греко-католицької Церкві, які в церковно-релігійних походах під проводом духовенства йдуть у дні Сомовієв Са. Духа на цвинтарі, є пророчим доказом, що в українському народі є ті перші добра, той ідеалістичний підхід до доленних справ, які є логічною прикметою народу із найвищою духовною культурою. Самі жні зливо-світлої процесії є вже могутньою маніфестацією живого українського духу і найбільш цінною участю. Побудує серед зелених моголи і для них тих наддніем, що його дає віра. Віра у себе самих, у свою Ідею, у свою будучність, у свою Ідею.

„Бандити“ и „ідіоти“.

Вислів „бандити“ з додатком іноді до нього зайету „петлюрівські“ ввійшов до большевицького словника на совітській Україні вже давно.

Саме тоді, коли, подолавши Україну своїм непомірно численнішим військом, окупувала її червона Москва, вслід за чим смачні тамешні продукти цілі загони комісарів, чекістів, червоноармійців і коли замість того, щоб без перешкод забирати все те від „адячного великому російському народові“, українського населення, довелось стрітнутись з досить невдячними представниками цього населення.

Неначе на дичину полювали на всяких комісарів ці невдячні представники українського населення з своїх обрізів у кожному гайку, в кожному ярку, пускали під укіс а залізничних наїснів цілі поїзди а продуктами, які простували на північ, до Росії; небезпечно було для комісарів навіть ночувати в кожному селі, в кожному хуторі — закидають по ночі ручними гранатами ці „бандити“.

І бували ці „бандити“ окремі, але й творили вони цілі банди, і складали навіть цілі тайні організації і „Козачу раду“, і „Центральний повстанський комітет“ і „Вільну Україну“, і „Братство української державности“.

І були ці „бандити“ місцевого походження, як Григорій Косиця, Ангел, Струк, Зелений, і були вони з далекої Наддніпряни, як Андрух, Опока.

І часом з'являлися ці „бандити“ невідомо звідки, босі, обдірані, з кийками в руках замість зброї, але страшені своєю невольністю, своїм завзяттям, своєю ненавистю до окупантів, своєю цілковитою байдужністю до смерті і до всякого катування їх.

І були вони, ці „бандити“, справді ніби повсюдні, справді ніби такі, що їх не можна винищити.

Бо як і зникали вони під натиском військової сили з арів та лісів зі своїми обрізами, то з'являлися потім під виглядом учителів по селах, розійжджали як кооперативні інструктори, працювали серед селянства як агрономи районних земельних відділів, виголошували проповіді а церковних амвонів ці нововисвячені чубаті, голені молоді панотці...

І знову страшна була їх органічна ненависть, якою просичена була вся їх праця, всі їх батання.

І чим більше їх нищили, заснавали, розстрілювали, тим більше з'являлося цих „бандитів“ під іншим виглядом, там, де не можна було навіть очікувати, бо цей „петлюрівський бананити“ сидів по редакціях совітських газет і журналів, по видавництвах, по лабораторіях інститутів, по наукових заведеннях Академії Наук; цей вони пролазили до партійних організацій; цей вони сидів по кабінетах наркоматів; цей вони проголошували найважливіші промови, де вони заперечували Москву у своїй відданості партії, „вождові“; цей вони голосували на московських кандидатах, підносячи до гори червоні партійні квитки...

Ненависть до Москви залишалася попередня, але цілком нова була їх організація, їх зв'язок між собою, їх зв'язок з колгоспами, з українським робітництвом.

Ніби за якимсь гаслом то починається то припиняється на селі і цілковитий саботаж урядових заготівель, і нищення сільсько-господарського інвентаря, і коней, ніби за якимсь гаслом то починаються то припиняються „проривні“ і на українських залізницях, і в українських копаннях, і в українських фабриках.

І знову не може не лякати ця байдужність до найжорстокіших кар, до самої смерті, байдужність чи не спадкова, що вироблялась століттями найнебезпечнішої нації боротьби.

Бо не дивлячись на викриття законспірованих „бандитів“, не дивлячись на розстріли їх і на підстави судових присудів, і просто без всяких присудів, знову і знову з'являються нові, знову і знову викривають таких, про „контрреволюцію“, яких нікому в Москві і до голови не могло прийти.

І знову аскади сидять ці „бандити“ — і в кабінетах голови ради народних комісарів, і в кабінетах його заступників, і в кабінеті першого секретаря київського, столичного, партійного обласного комітету, під оком самого ЦК партії.

І не дивлячись на жахливу долю своїх попередників не переводяться „бандити“, виявляючись обласного комітету, під оком самого ЦК партії!

Відбуваються, наприклад, вибори до київського обласного партійного комітету. Після того як два місяці тому на становищі першого секретаря цього комітету виявили „бандита“ Євтушенка, того „найлютішого ворога народу“ — як каже Москва — розуміється докладно перечистили склад делегатів до партійної конференції, на якій добирають обласний партійний комітет. Дбайливо складають список кандидатів до цього комітету, „відводять“ всіх хоч трошки сумнівних (требаж вислужитися перед Москвою, требаж покрити вину своїх попередників) і нарешті над наміченими остаточно кандидатами голосують у тайний спосіб. Фальсифікація на 100 відсотків! Секретар ЦК партії Бурмістенко, присутній на конференції, який уявляє собою вуха та очі Москви, виголошує зворушливу промову, що нарешті „викорчовано“ всіх „ворогів народу“, всіх „бандитів“, що нарешті київський обком уявлятиме собою монолітну скелю справжніх, відданих ЦК партії. Після того проголошують список нововибраних членів обкому, і... один з цих нововибраних членів Ковальов, подає таку „контрреволюційну“ репліку, що його зараз виключають зі складу обкому. Рекорд найжорстокішого перебування у складі партійного комітету побитий. Та не в цьому річ... Але де ж гарантія, що серед решти 59 не виявиться новий „бандит“?

Такий є зміст слова „бандит“, введеного до большевицького словника на совітській Україні, вже давно.

Вислів „ідіот“, „ідіоти“ ввійшов до большевицького словника на совітській Україні порівнюючи недавно.

Не втаємничені ми, якими епітетами нагороджувала своїх емісарів Москва раніше, коли вони поверталися з України, сумно повідомляючи, що винищили силу „бандитів“, але винищити всіх важко. Проте, виявилось, що найбільші співробітники і помічники самого Постишева у вигляді партійних секретарів Іліна і Сапова й особистої секретарки Постоловської, яка виконувала обов'язки і поліобовинці, були по суті „вороги народу“, „бандити“, а Ілін, що мав підроблені документи навіть невідомо як називався, коли виявилось, що „бандити“, як ми вже казали, попролазили всюди, то з висоти Кремля сам „вожд“ скарактеризував поведінку Постишева, як „ідіотську хворобу“, а самого Постишева нагородив епітетом „ідіот“.

Не нам, розуміється, висловлювати сумнів щодо влучності цих окреслень. „Вожд“ досконало орієнтується у розумових здібностях своїх довірених осіб, своїх емісарів на совітській Україні. Але доля хотіла, щоб і наступник Павла Петровича Постишева, Мендель Хатаевич, не був розумніший від нього; мабуть це їх єдина політка для Постишева. Змівив Хатаевича, як відомо, Станіслав Вікентієвич Косіор, взявши всі справи управління з совітською Україною у

НА СТОРОЖІ

твого здоров'я і краси

ТОАЛЕТОВІ МИЛА „Центросоюз“

свої руки. О, цей мусів бути мудрий. Не даром мав такий прекрасний стаж; не даром був українцем, бо працював на Україні і раніше отже мав усі дані визнаватися у справах не ці загадкові Українці, дати собі раду з „бандитами“. Рецепт його і його найближчого помічника, Ізраїля Леплевського, була дуже проста: лива: арештувати й арештувати.

Але ж треба когось призначити на посаду на місця заарештованих.

Ну і що-ж робити, коли, наприклад, на арештували голову одеського обласного земельного комітету Бойка, як „бандита“, на його місце призначили Бойка, а він незабаром виявився теж „бандитом“? Його заарештували на його місце призначили Ткальченка, а і цього довелось заарештувати.

А чи краще було в Полтаві? А в самому Києві, де, скажім, на місце Петрушанського, та „бандита“ якого викрили на посаді голови Київської міської ради, призначили Христини Христинича заарештували. 13-го вересня призначили Митулінського, а 16-го вересня його заарештували.

Ну і що-ж?!! Нагородили і Косіора з Леплевським епітетами „ідіотів“!

Надіслали на місце Косіора найвипробованішого з найвипробованіших „Ніхити Серетову Хрущова“, який мусить винищити на совітській Україні „бандитизм“, „викорчовати“ всіх „бандитів“. На допомогу йому вишукали аж а зовні буржуазного чекіста Успенського. Роботу почали.

Не вважаємо себе за фахівців від зброї і не визначаємо наперед дня, в якому Хрущов унаслідок долю своїх попередників, але чимось здається нам, що наврод Хрущов світкуватиме свій річний ювілей першого секретаря ЦК комуністичної партії большевиків України.

Може навіть вигадують для нього спеціальний епітет на розлуку його з совітською Україною, а покищо доводиться ствердити, що фактичною перемогою Москви над Україною досить удосконалити розумові здібності київських емісарів. Тут єдина рецепта — винищити все українське населення, декілька десятків мільйонів „бандитів“, а тоді керувати Україною можна з успіхом і надісланими в Москву „ідіотами“.

Босі діти в королівських палатах.

ТИСЯЧА МАЛИХ ПОЛШУКІВ У ВАРШАВІ.

РЕПОРТАЖ.

Варшава, початок червня 1938.

Зустріч я не бачив. Не було часу, було багато іншої пильної праці, тай врешті трафлет таких шумних привітальних зустрічей — відомий.

На двірці зібралось кількасот малих варшавців, багато учителів, цілий гурт журналістів, представники міста, влади, всіх кресових товариств, комітетів, організацій; була надзвичайна „поппа“, квіти, чоколада, високі слова привітів. Словом було все, крім тієї, для яких це все було призначене, крім... малих полшуків, які просто... спізналися щось на годинку, чи ще більше. Марний їм приділили паротят, погани, драгнтий вагон, тому й спізналися. Але врешті таки доїхали і стали на кілька днів „любимцями“ столиці, веніанцями Варшави, стали атракцією великого міста: діти пущі і дикого болота — атракцією асфальтованої вулиці і міської цікавої юрби.

ПРИВЕЗЛИ З СОБОЮ ЗАПАХ ПОЛІСЬКОЇ ВЕСНИ...

Малі полшукки задивували всіх усім: інтелекцією, олягом, (вишивки, політні, ланті) орієнтаційним амислом, майже наддніпрян-

ською вимовою і... браком будякого вимовлення.

Всі гадали, що малі полшукки не знайдуть як по Варшаві ступити новою, а всім гадали, що журналісти були ними захоплені.

Всі гадали, що журналісти були ними захоплені, могли вийти з дива: звідки в них діти набрались стільки такту, поваги, товаришів оглади?

А одна пані редакторка таки — як казали — просто а мосту „виширилася“:

— Знаєте — бісала — ці діти мають такий же такт та інтелекції від їхніх учителів, як слово.

Бо малі поліські українці в дітях несли до Варшави запах болотистий, який весни, ба, один привіз зі собою запах свого бузика, одна мала Катруся — кресовий качку і ходила з нею навіть у палати: виходила себе дітиська як в хаті, тільки по своїм дітям їм не давали; мусіли себе дати на кожному слові...

ПРЕСА ЕНТУЗИАЗМУВАЛАСЯ

Не треба казати, що ціла варшавська преса захоплювалася малими Ізанами і Бедрами писала доягі репортажі, фелетони,...

„Бандити“ й „ідіоти“.

Вислів „бандити“ з додатком іноді до нього слівця „петлюрівські“ ввійшов до большевицького словника на совітській Україні вже давно.

Саме тоді, коли, подолавши Україну своїм непомірно численнішим військом, окупувала її червона Москва, а слід за чим неначе та сарана, посунали туди по хліб та такі смачні тамошні продукти цілі загони комісарів, чекістів, червоноармійців і коли замість того, щоб без перешкод забирати все те від „вдачного населення, російському народові“, українського населення, довелось стрітнутися з досить невдячними представниками цього населення.

Неначе на дичину полювали на всяких комісарів ці невдячні представники українського населення з своїх обрізів у кожному гайку, в кожному ярку, пускали під укіс в залізничних напівці цілі поїзди з продуктами, які простували на північ, до Росії; небезпечно було для комісарів навіть почувати в кожному селі, в кожному хуторі — закидають по ночі ручними гранатами ці „бандити“...

І бували ці „бандити“ окремі, але й творили вони цілі банди, і складали навіть цілі тайні організації: „Козачу раду“, і „Центральний повстанчий комітет“ і „Вільну Україну“, і „Братство української державності“...

І були ці „бандити“ місцевого походження, як Григорій Косинка, Ангел, Струк, Зелений, і були вони з далекої Наддніпрянщини, як Андрух, Опока...

І часом з'являлися ці „бандити“ невідомо звідки, босі, обдірані, з кийками в руках замість зброї, але страшні своєю невловністю, своєю завзятістю, своєю ненавистю до окупантів, своєю цілковитою байдужістю до смерті і до всякого катування їх.

І були вони, ці „бандити“, справді ніби повсюди, справді ніби такі, що їх не можна винищити.

Бо як і зникали вони під натиском військової сили а ярів та лісів зі своїми обрізами, то з'являлися потім під виглядом учителів по селах, розіжджали як кооперативні інструктори, працювали серед селянства як агрономи районних земельних відділів, виголошували проповіді з церковних амвонів ці нововисвячені чубаті, голі молоді панотці...

І знову страшна була їх органічна ненависть, якою просичена була вся їх праця, всі їх балачки.

І чим більше їх нищили, засиляли, розстрілювали, тим більше з'являлося цих „бандитів“ під іншим виглядом, там, де не можна було навіть очікувати, бо цеж „петлюрівські бандити“ сиділи по редакціях совітських газет і журналів, по видавництвах, по лабораторіях інститутів, по наукових заведіннях Академії Наук; цеж вони пролазали до партійних організацій; цеж вони сиділи по кабінетах наркоматів; це вони проголошували найлюбовніші промови, де вони заповідали Москву у своїй відданості партії, „вождові“; цеж вони голосували на московських кандидатів, підносячи до гори червоні партійні квитки...

Ненавість до Москви залишалася попередня, але цілком нова була їх організація, їх зв'язок між собою, їх зв'язок з колгоспами, з українським робітництвом.

Ніби за якимсь гаслом то починається то припиняється на селі і цілковитий саботаж урядових заготівель, і нищення сільсько-господарського інвентаря, і коней, ніби за якимсь гаслом то починаються то припиняються „прориви“ і на українських залізницях, і в українських копальнях, і в українських фабриках.

І знову не може не лякати ця байдужість до найжорстокіших кар, до самої смерті, байдужість чи не спадкова, що вироблялась столітніми найнебезпечнішою над боротьби.

Бо не дивлячись на викриття закомспірованих „бандитів“, не дивлячись на розстріли їх і на підстави судових присудів, і просто без усіх присудів, знову і знову з'являються нові, знову і знову викривають таких, про „контрреволюцію“, яких нікому в Москві і до голови не могло прийти.

І знову всюди сидять ці „бандити“ — і в кабінетах головних рад народних комісарів, і в кабінетах його заступників, і в кабінеті першого секретаря київського, столичного, партійного обласного комітету, під оком самого ЦК партії.

І не дивлячись на жахливу долю своїх попередників не переводяться „бандити“, виявляючись обласного комітету, під оком самого ЦК партії!

Відбуваються, наприклад, вибори до київського обласного партійного комітету. Після того як два місяці тому на становищі першого секретаря цього комітету виявили „бандита“ Битушенка, того „найлютішого ворога народу“ — як каже Москва — розуміється докладно перечистили склад делегатів до партійної конференції, на якій добирають обласний партійний комітет. Дбайливо складають список кандидатів до цього комітету, „відводять“ всіх хоч трошечки сумнівних (требаж вислужитися перед Москвою, требаж покрити вину своїх попередників) і нарешті над наміченими остаточно кандидатами голосують у тайний спосіб. Фільтрація на 100 відсотків! Секретар ЦК партії Бурмістенко, присутній на конференції, який уявляє собою вуха та очі Москви, виголошує зворушливу промову, що нарешті „викорчовано“ всіх „ворогів народу“, всіх „бандитів“, що нарешті київський обком уявлятиме собою монолітну скелю справжніх, відданих ЦК партії. Після того проголошують список нововибраних членів обкому, і... один з цих нововибраних членів Ковальов, подає таку „контрреволюційну“ репліку, що його зараз виключають зі складу обкому. Рекорд найкоротшого перебування у складі партійного комітету побитий. Та не в цьому річ... Але де є гарантія, що серед решти 59 не виявиться новий „бандит“?!

Такий є зміст слова „бандит“, зведеного до большевицького словника на совітській Україні, вже давно.

Вислів „ідіот“, „ідіоти“ ввійшов до большевицького словника на совітській Україні порівняючи недавно.

Не втаємничені ми, якими епітетами нагороджувала своїх емісарів Москва раніше, коли вони поверталися з України, сумно повідомляючи, що винищили силу „бандитів“, але винищити всіх важко. Проте, виявилось, що найближчі співробітники і помічники самого Постишева у вигляді партійних секретарів Іліна і Сапова й особистої секретарки Постоловської, яка виконувала обов'язки і полюбовниці, були по суті „вороги народу“, „бандити“, а Ілін, що мав підроблені документи навіть невідомо як називався, коли виявилось, що „бандити“, як ми вже казали, попродізили всюди, то з висоти Кремля сам „вожд“ схарактеризував поведінку Постишева, як „ідіотську хворобу“, а самого Постишева нагородив епітетом „ідіот“.

Не нам, розуміється, висловлювати сумнів щодо влучності цих окреслень. „Вожд“ досконало орієнтується у розумових здібностях своїх довірених осіб, своїх емісарів на совітській Україні. Але доля хотіла, щоб і наступник Павла Петровича Постишева, Мендель Хатаевич, не був розумніший від нього; мабуть це їх єдина потіха для Постишева. Змінив Хатаевича, як відомо, Станіслав Вікентієвич Косіор, взявши всі справи управління а совітською Україною у

НА СТОРОЖІ

твого здоров'я і краси

ТОАЛЕТОВІ МИЛА „Центросоюз“

свої руки. О, цей мусів бути мудрий. Не даром мав такий прекрасний стаж; не даром був „українцем“, бо працював на Україні і ранив отже мав усі дані визнаватися у справах на ці загадкові України, дати собі раду з „бандитами“. Рецепт його і його найближчого помічника, Ізраїля Леплевського, була дуже незвичайна: арештувати й арештувати.

Але-ж треба когось призначити на посаду на місця заарештованих.

Ну і що-ж робити, коли, наприклад, арештували голову одеського обласного партійного комітету Бойка, як „бандита“, на його місце призначили Бовка, а він незабаром виявився теж „бандитом“?! Його заарештували на його місце призначили Ткальченка, а і цього довелось заарештувати.

А чи краще було в Полтаві? А в самому Леві, де, скажім, на місце Петрушанського, як „бандита“ якого викрили на посаді голови Івської міської ради, призначили Христя Христяча заарештували. 13-го вересня призначили Митулінського, а 16-го вересня його заарештували.

Ну і що-ж?!

Нагородили і Косіора з Леплевського епітетами „ідіотів“!

Надіслали на місце Косіора найвипробованішого з найвипробованіших „Нікіту Сергієвичу Хрущову“, який мусить винищити на совітській Україні „бандитизм“, „викорчувати“ всіх „бандитів“. На допомогу йому вишукали аж з буржівії злібного чекіста Успенського. Робити почали.

Не вважаємо себе за фахівців від української і не визначаємо наперед дня, а якому Хрущов наслідить долю своїх попередників, але здається нам, що навряд Хрущов сяк-так зведе свій річний ювілей першого секретаря ЦК партійного комітету совітської України.

Може навіть вигадують для нього спеціальний епітет на розлуку його з совітським „вождем“, а покищо доводиться ствердити, що фактичної перемоги Москви над Україною досить удосконалити розумові здібності московських емісарів. Тут єдина рецепта — вищити все українське населення, декілька мільйонів „бандитів“, а тоді керувати країною можна з успіхом і надісланими „ідіотами“.

Босі діти в королівських палатах.

Тисяча малих полішуків у Варшаві.

РЕПОРТАЖ.

Варшава, початок червня 1938.

Зустріч я не бачив. Не було часу, було багато іншої пильної праці, тай врешті трафарет таких шумних привітальних зустрічей — відомий.

На дворі зібралось кількасот малих варшав'яків, багато учителів, цілий гурт журналістів, представники міста, влади, всіх кресових товариств, комітетів, організацій; була надвичайна „домна“, квіти, чоколада, високі слова привітів. Словом було все, крім тих, для яких це все було призначене, крім... малих полішуків, які просто... спізнились щось на годину, чи ще більше. Марний їм приділили паротят, погані, драгтивні вагони, тому й спізнились. Але врешті таки доїхали і стали на кілька днів „любимцями“ столиці, венеціанками Варшави, стали атракцією великого міста; діти пущі і дикого болота — атракцією асфальтованої вулиці і міської цікавої юрби.

ПРИВЕЗЛИ З СОБОЮ ЗАПАХ ПОЛІСЬКОЇ ВЕСНИ...

Малі полішукі задивували всіх усім: інтелекцією, одягом, (вишивки, полати, латі) орієнтаційним змістом, майже наддніпрян-

ською нимовою і... браком будничного вивання.

Всі гадали, що малі полішукі не зможуть як по Варшаві ступити ногою, а вони... Всі журналісти були ними захоплені і могли вийти з дива: зайшли в якісь місця, набрались стільки такту, поваги, товчності оглядали?!

А одна пані редакторка так — жартувала — просто з мосту „виширала“:

— Знаєте — сказала — ці діти мають таку інтелекцію від їхніх учителів, що...

Бо малі полішукі українці в дискусіях несли до Варшави запах бодякості, який кої весни, ба, один привів зі собою справжню кобузьку, одна мала Катруся — привезла качку і ходила з нею навіть у палати, де себе дітиська як в хаті, тільки по сніжках давати їм не давали; мусили себе давати кожному слову...

ПРЕСА ЕНТУЗІАЗМУВАЛА

Не треба казати, що ціла варшавська преса захоплювалася малими полішукі і писала довгі репортажі, фелетони...

тепла ніч, коли вони відлідали. 29 вагонів — повних дітей. Гладку їх по головах, питаю:
— Скільки тобі, хлопчику, літ?
— Десять.
— А як тебе звуть?
— Василю Старчук.
— А що тобі, Василюку, дали на дорогу, ковбасу?
— Ні, ковбаси мало; дали „Пломик“ і колбаси.

— А в хаті, в мамі, є що їсти?
Василько зніяковів, спустив очі:
— Та де там є; нема, тільки бульба і барболя — зареготався грубезний Федька, спертій на віконну раму. Цілий вагон сміявся.
Дівчата з Полісся мали чепурно заплетені кіски і все розповідали про своє село.

— А Варшава?
— Ах, Варшава гарна, дуже гарна, бачили справжнього слона, були в кіні, пили содову воду, але змучилися, добре, що вже ідемо... щоб швидше до дому!

В якомусь розпіваному вагоні хлопчик-ка витягнув перед мене якогось малого хруща.
— Аво-во, Степан забув шапку!

Треба було виривати хлопчину з юрби, що шарпала його на всі боки.

— Як називаєшся, хлопчику?

— Степан Голосюк — відповідає тихцем, а в дитячих блакитних очах сльози.

— Голосюк забув у президента шапку — кричати докинути хором його товариші.

Голосюк дійсно забув шапку в палаті президента. Задивився на дзеркала й забув. Останнього дня малі поліщуки зложили делегацію і пішли на замок — в десятьох, по Голосюкову шапку, і принесли її Василюку і тепер не дають йому спокою. Адамантура президента держала Василюву шапку, якби знала, що поліщуки навіть одної шапки не люблять дурно втратити. Проворні хлопці!

Перед самим відлідом поїзду з'явився Федька Федосюк з гармонією: грав широкішу поліську мелодію, вагони виривали його з рук, хотіли мати Федьку і гармонію для себе. А Федько грав немов старий, кількатор хлопчат випувало: гей, до дому! На село!

Нарешті поїзд рушив. Поволі, стукотавою — Бувайте здорові, хлопці, до побачення дівчата!

— Добраніч, але нас нитолочили, як телят! — сміялася Настуня Білозор.

Біля мене на пероні тріпотіла мов рибиночка, мала Аделя Домбровянка з VI відділу загальної школи. Вона приїхала тут з вуйком проважати „свого“ Теодора. Теодор почував в її батьків чотири ночі, вони обидвоє лисуються вже три роки.

Аделя має в очах сльози, її Теодор десь сховався у вагоні (стидаєся дівчат і хлопців) не хотів виїхати.

— Теодор, где ти, муй Теодор?

Поїзд поїхав. З останнього вікна вихилися високий Андроник. Видно, не пізнав мене, бо гукнув в мою сторону глузливо:

— До відзена, пане Яне!

Аделя Домбровянка плакала, схопивши мою руку дрібними дитячими долонями.

Поліщуки поїхали у свої болота

Р.Гучванович.

дувала цілі колонни. В деяких з них не бракувало дійсно зворушливих сцен. Перечитаймо кілька прикладів.

Оде з одної опозиційної газети.

„Тисяча малих поліщуків після п'ятих днів добути в столиці, вертається до своїх далеких ді, на креси Польщі. Цей побут був для них злом з чудової казки: так гостинно їх приймає, стільки краси і неземного оглянути, стільки асоціацій напробували... Бачили замок, лазенки, левоніші, парки й сади, авта і трамвай, були в кіні, в театрі...“

А проурядовий щоденник:

„В королівських палатах діти гостювали і почували себе як у власній хаті. З подивом приглядалися гарним образам і меблям, величними очима вдивалися у свої власні відбитки у калюсальних дзеркалах, стукаючи несміливо „босоніж“ по гладких дзеркальних паркетах...“

Уважливий журналіст з брукової газети захопив цікаве спостереження: „Мала Лідія Васючук на запит, як часто їла білий хліб, відповіла, що тільки раз у рік, на Великдень. Зворушені дівчата з пенсії приобіцяли посидати їм раз на місяць солоденькі булочки...“

Нарешті одна з редакцій, яка постійно була в контакті з дітьми в Київній прийняла „свої“ діти у своїх редакційних кабінетах. Начальний редактор палнував до малих патріотичну гучну промову, а діти були добре виховані: вислухали патріотичну промову, подякували за гостинність і реванс — подарували редакторам потонкий вишиваний рушник з таким написом: „Чудовий краю наш, не дамо тебе на поталу“

— „Варшаві — поліські діти“.

Редактори повісили рушник на стіні і тепер щоденно відчитують вишиваний напис і окремими папірцями, пригадують: гм, гм, як-же то толкувати цей напис: чудовий краю наш... не дамо тебе... на поталу... Варшаві... поліські діти...

Такі малі ці поліщуки шкрапи і так гарно вишивати!

ТАКИМ ПРОГУЛЬКАМ НЕМАЄ КІНЦЯ.

Можна би написати цілу книжку про поліщуки українські діти у чужому місті, цілу психологічно-політичну студію, але можна теж сказати коротко: остання прогулянка дітей з київського повіту — неостання, безумовно діти бігали з неї скористали, безумовно зле дієти, що їм дають відчувати пощо їх власниво приваля...

Здається, рік тому в одному польському журналі, або навіть у двох, а може і в трьох, діялося організаторам тих різних прогулянок дитячих імпрез добре на горіх! Польські редактори без обиняків писали в таку розді: Досить прогулянок з голодних сіл. Проводять босі діти на чотири дні у місто, користаються ласощами, водять по розкішних зошитках палатах, а потім знов завозять їх у смирні і бруд, на бараболю, на поліські, темні, туди села...

Редакторам-полякам вільно багато більше писати ніж нам, українським журналістам — отже вони нас виручили. Бо добре сталося, що ми знайшли добрих опікунів — тільки хай-же вони, ці добрі пані і панове не лабувають діти також тоді, коли вони поїдуть на болота і вони не посидать їм самих чужих книжок і образків; сорочка, або теплі чоботи, босоніж хліба — але не для того лише, щоб діти на них душі пані і панове!

НІХТО ІХ НЕ ПРОШАВ.

Коли малі поліщуки виїжджали з гостинної поїзди — ніхто не прийшов на дівресь. Пощо? „Поліщуки на них, натішилися, — отже хай їм хай ідуть до дому, з Богом! Була місячна.

Що другий льос виграє в 42 Клясовій Льотерії, що небавом починається, яка обіймає такі головні вигри:

1,000.000 зл.
150.000 зл. **125.000 зл.**
100.000 зл. **100.000 зл.** **100.000 зл.**

Тому купи якнайскорше льос і кляси до нової льотерії у відомій зі шастя Колектурі

„РУНО“, РАВІЧ і С-КА
Львів, пл. Марійська ч. 4

де постійно падають великі вигри! Тягнення 1. кляси вже дня 22. ц. м.

Як корчиться польський стан посідання..

„ДОМ ШТЕЛЕЦЬКІ“ В КОПІЧИНЦЯХ.

У Копичинцях створився польський громадянський комітет будови „дому штелецького“. У провіді комітету станув староста Гродеський. В найближчих днях комітет почне грошеву збірку на будову виключно на терені копичинського повіту.

НОВИЙ ЛЮДОВИГ ДІМ У КОПІЧИНЦЬКОМУ ПОВІТІ.

Для 22-го травня ц. р. у громаді Постолівки „дому людowego“. З ініціативи місцевих по-каз копичинського повіту, відбулося посвячення і та копичинського старости Гродеського вибудували дім, в якому знайдуть приміщення „святеліца Звільзку Штелецького“, театральна зала, каса Стефчика, громадська канцелярія і „жулно розьніче“.

КООПЕРАТИВА „СПОЛЕМ“ У СТАНИСЛАВОВІ

У Станиславові відбулося посвячення великої польської кооперативної товарної гур-

тінні „Сполем“. У посвяченні взяв участь станиславський воевода ген. Паславський.

Новостворена крамниця під назвою **Городецький Магазин Новин**

Льв. в. Городецька 76 (пр. Герасюка)

продає блакитні товари за цінах виключно фабричних.

СКАЛАТ БУДУЄ ТЕЖ „ДОМ ГАНДЛЬОВИ“.

У Скалаті відбулося засідання польського повітового комітету порозуміння, в якому взяв участь голова повітського комітету порозуміння, генерал Пашкевич. На тому засіданні ухвалили вибудувати двоповерховий „дом гандльови“, в якому має знайти приміщення дванадцять торговельних станиць та місцеві суспільні організації. Кошти будови цього дому обрахували на 110.000 золотих. Оце Скалат (де тут за Золочевом).

кувала цілі колонії. В деяких з них не бракувало дійсно аворушаних сцен. Перечитаймо кілька прикладів.

Оце з одної опозиційної газети.
„Тисяча малих поліщуків після п'ятих днів лобуту в столиці, вертається до своїх далеких дід, на кресні Польщі. Цей побут був для них сповн з чудової казки: так гостинно їх приймали, стільки краси і незнаного оглянули, стільки ласощів напробували... Бачили замок, лавенки, лавенки, парки й сади, авто і трамваї, були в кіні, в театрі...“

А проурядовий щоденник:
„В королівських палатах діти гостювали і почували себе як у власній хаті. З подивом пригадали гарним образами і меблями, великими очима вдивлялися у свої власні відбитки у кольосальних дзеркалах, ступаючи несміливо „досоніж“ по гладких дзеркальних паркетах...“
Уважливіший журналіст з брукової газети вихопив цікаве спостереження: „Мала Лідія Васютчук на запит, як часто їла білий хліб, відповіла, що тільки раз у рік, на Великдень. Зворушені дівчата з пенсії приобідали посплати їм раз на місяць солодощів булочки...“

Нарешті одна з редакцій, яка постійно була в контакті з дітьми в Клітній прийняла „свої“ діти у своїх редакційних кабінетах. Начальний редактор пальнув до малих патріотичну гучну промову, а діти були добре виховані: вислухали патріотичну промову, подякували за гостинність і в ривані — подарували редакторам потужний вишиваний рушник з таким написом: „Чудовий краю наш, не дамо тебе на поталу“ — „Варшаві — польські діти“.

Редактори повісили рушник на стіні і теж щоденно відчитують вишиваний напис і похрюкуючи папірси, пригадують: гм, гм, жме то толкувати цей напис: чудовий краю наш... не дамо тебе... на поталу... Варшаві... польські діти...
Такі малі ці поліщуцькі шкрабін і так гарно виють вишивати!

ТАКИМ ПРОГУЛЬКАМ НЕМАЄ КІНЦЯ.
Можна би написати цілу книжку про поліські українські діти у чужому місті, цілу психологічно-політичну студію, але можна теж сказати коротко: остання прогулька дітей з писаного повіту — неостання, безумовно діти багато з неї скористали, безумовно але діється, що їм дають відчувати пощо їх властиво привезли...

Здається, рік тому в одному польському нещому журналі, або навіть у двох, а може і в трьох, дісталося організаторам тих різних прогулькових дитячих імпрез добре на горіх! Польські редактори без обиняків писали в такому роді: Досить прогульок з голодних сіл. Привозять босі діти на чотири дні у місто, кормлять ласощами, водять по розкішних золотих палатах, а потім знов заводять їх у сморід і бруд, на бараболю, на поліські, темні, тині села...

Редакторам-полякам вільно багато більше писати ніж нам, українським журналістам — отже вони нас виручили. Бо добре сталося, що діти знайшли добрих опікунів — тільки хай-хей вони, ці добрі пані і панове не забувають штей також тоді, коли вони поїдуть на болога і хай вони не посилають їм самих чужих книжок і образків; сорочка, або теплі чоботи, болюмеш хліба — але не для того лише, щоб пошити на них душі пані і панове!

НИХТО ІХ НЕ ПРОЩАВ.
Коли малі поліщуки виїжджали з гостинної поїзди — ніхто не прийшов на дивець. Пощо? Ізгадалися на них, натішилися, — отже хай собі малі їдуть до дому, з Богом! Була місячна.

тепла ніч, коли вони відлаждали. 29 вагонів — повних дітей. Гладку їх по головах, питаю:
— Скільки тобі, хлопчику, літ?
— Десять.
— А як тебе звуть?
— Василь Старчук.
— А що тобі, Василюку, дали на дорогу, ковбасу?
— Ні, ковбаси мало; дали „Пломиж“ і колачі.

— А в хаті, в мамі, є що їсти?
Василько зникновів, спустив очі:
— Та де там є; нема, тільки бульба і бараболя — зареготався грубезний Федька, спертий на явонку раму. Цілий вагон сміявся.
Дівчата з Полісся мали чепурно заплетені кіски і все розповідали про своє село.

— А Варшава?
— Ах, Варшава гарна, дуже гарна, бачили справжнього слона, були в кіні, пили содову воду, але змучилися, добре, що вже їдемо... щоб швидше до дому!

В якомусь розспіваному вагоні хлопчикська витягнули перед мене якогось малого хруща.
— Аво-во, Степан забув шапку!
Треба було виривати хлопчину з юрби, що шарпала його на всі боки.

— Як називаєшся, хлопчику?
— Степан Голосюк — відповідає тихцем, а в дитячих блакитних очах сльози.
— Голосюк забув у президента шапку — кричати доверху хором його товариші.

Голосюк дійсно забув шапку в палаті президента. Задивився на дзеркала й забув. Останнього дня малі поліщуки аложили делегацію і пішли на замок — в десяток, по Голосюкову шапку. І принесли її Василькові а тепер не дають йому спокою. Аджотантура президента держала Василеву шапку, якби знала, що поліщуки навіть одної шапки не люблять душно втратити. Проворні хлопці!

Перед самим від'їздом поїзду зниквся Федька Федосюк з гармонією; грав шпирі, а поліську мелодію, вагони виривали його з рук, хотіли мати Федьку і гармонію для себе. А Федько грав немов старий, кількатор хлопчат випукувало: гей, до дому! На село!
Нарешті поїзд рушив. Поволі, стукотаво — Бувайте здорові, хлопці, до побачення дівчата!

— Добраніч, але нас натолили, як телят! — сміялася Настуня Білосор.

Біла мене на пероні трипотіла мов рибонька, мала Аделя Домбровнича з VI. відділу загальної школи. Вона приїхала туг з вуйком проважати „свого“ Теодора. Теодор ночував в її батьків чотири ночі, вони обидвоє лисгуються вже три роки.

Аделя має в очах сльози, її Теодор десь сховався у вагоні (стидається дівчат і хлопців) не хотів виїжджати.

— Теодор, где ти, мій Теодор?
Поїзд поїхав. З останнього вікна викинали високий Андриш. Видно, не пізнав мене бо гукнув в мою сторону глумливо:

— До відзена, пане Яне!
Аделя Домбровнича плакала, схопивши мою руку дрібними дитячими долоньками. Поліщуки поїхали у свої болога

Р.Гучванович.

Що другий льос виграє в 42 Клясовій Льотерії, що небагом починається, яка обіймає такі головні вигри:

1,000.000 зл.
150.000 зл. **125.000 зл.**
100.000 зл. **100.000 зл.** **100.000 зл.**

Тому купи якнайскорше льос і кляси до нової льотерії у відомій зі щастя Колектурі

„РУНО“, РАВІЧ і С-КА
Львів, пл. Марійська ч. 4

де постійно падають великі вигри! Тягнення І. класи вже дня 22. ч. м.

Як корчиться польський стан посідання..

„ДОМ ШТЕЛЕЦЬКИЙ“ В КОПИЧИНЦЯХ.

У Копичинцях створився польський громадський комітет будови „дому штелецького“. У провіді комітету станув староста Гродецький. В найближчих днях комітет почне грошеву збірку на будову виключно на терені копичинського повіту.

НОВИЙ ЛЮДОВИЙ ДІМ У КОПИЧИНЦЬКОМУ ПОВІТІ.

Дня 22-го травня ч. р. у громад. Постолівня „дому людowego“. З ініціативи місцевих поклячичинського повіту, відбулося посвяченнє будови „дому штелецького“ Гродецького вбудували дім, в якому знайдуть приміщення: „світлиця Зайонку Штелецького“, театральна зала, каса Стефчика, громадська канцелярія і „жуако рольніче“.

КООПЕРАТИВА „СПОЛЕМ“ У СТАНИСЛАВОВІ.

У Станиславові відбулося посвячення великої польської кооперативної товарної гру-

півні „Сполем“. У посвяченні взяли участь станицьківський воевода ген. Паславський.

Новостворена крамниця під назвою **Городецький Магазин Новин**

Львів, Городецька 76 (п/г Перельського)
зробила блазні товари з своїх власних фабрик.

СКАЛАТ БУДУЄ ТЕЖ „ДОМ ГАНДЛЬОВИ“.

У Скалаті відбулося засідання польського повітового комітету порозуміння, в якому взяли участь голова повітського комітету порозуміння, генерал Пашкевич. На тому засіданні ухвалили вбудувати двоповерховий „дом гандльови“, в якому має знайти приміщення дванадцять торговельних станиць та місцеві суспільні організації. Кошт будови цього дому обрахували на 110.000 золотих. Отже Скалат іде тут за Золочевом.

Але ось уже співають воїни, наші
питомці. Все в церкві стоїть мов у гірській
стріській генерали та інші старшини з сотен-
них гузарських, драгунських, уланських, кав-
калійських і піхотинських одностроїх сотен
нашої пісні. Слухають її Дунай, Мора, в
Велтава, Соча, Тиса. Слухає її галицький
місник із представниками кривої землі, і
важкі гофрати та інші інші золотого
Слухає тисячма маса вірників і то не тільки
шого обряди. Вже давно пісня змалювала і
люди ще насолоджуються нею. Або як в
питомці співали „Азидуа” в часі Введення

відбулося читання каталогів. При тому кожен оповідає про своє життя від тієї хвилини, як покинув гімназію. Були тут радісні моменти, але найбільш болючі спогади проривалися крізь сміх і жарти, спогади про хресний шлях української молоді, що йде в життя!... Спільна знімка учасників утворювала незабутню хвилину зустрічі на терені школи. Увечері відбувся комерс у театральній залі гімназії при участі вчителів, матуристів з ріжних літ та представників громадянства. Численні промови обмінювалися рефлексіями та спогадами...

Коли суботнє свято мало більш інтимний характер, то у неділю мало воно заманіфестуватися перед ширшим загалом. На неділю заїхав на свято з Чайкович рудецького повіту старенький уже віком, та душею молодий о. Юрій Кміт, один з духових батьків нашої гімназії. В год. 9.15 рушили похід до церкви з гімназійними прапорами. Струнко йшли довгі ряди молоді, радісно били серця в такт гучних кроків. У церкві відбувалось урочисте богослуження на інтенцію розвитку гімназії, а відправили його знову-ж вихованці явор. гімназії: о. І. Лопачак, о. В. Бучко, О. Хархаліс, о. М. Худа та о. Я. Ширба. Незабутньо залишилося в душах високопатрістична промова о. Ю. Кміта, що зворушила слухачів ширістю чуття та глибокою думкою. Після богослуження молоді і гості вернулися зорганізованим походом до гімназії, де в год. 12-й відбулося відкриття пропам'ятної таблиці в честь патріарха школи Осипа Маковця — у вестибулі гім. будинку (таблицю виконав різьбар Євген Прокопович — родом яворівський). При цій нагоді промовляв дир. д-р І. Велигорський та о. Ю. Кміт, що й довершив відкриття таблиці.

Після того на просторій гімназійній площі в тіні старезних лип відбулася святочна академія з такою програмою: 1. Рідношкільний гимн; 2. Інавгураційна промова голови Кружка РШ д-ра М. Філіца; 3. Хор учнів: а) Про зручання Січі — муз. О. Кошиця, б) Курилася доріженька — муз. В. Барвінського; 4. Устні привіти; 5. Хор учнів: Ой, ізза гори — муз. М. Лисенка; 6. Відчитання письмених привітів; 7. Синькова оркестра під проводом проф. Б. Лемського: а) Увертюра до „Наташки Полтавки“, М. Лисенка, б) Думка — В. Барвінського, в) Количок — Р. Придаткевича, г) Коломийка — О. Наконіжівського; 8. Закінчення.

Устні привіти склали: ред. М. Таранько від год. Видля „Просвіти“ та культ.-осв. установ Львова, о. Ю. Кміт від перших організаторів та основи явор. гімназії, д-р Р. Секела від екологічних львівських установ; від місцевих установ: п. Іванна Паарона, проф. Т. Водяний, дир. О. Назаревич, о. Е. Ломницький, дир. М. Чопик, д-р С. Матвіїв і М. Гарасим.

Водосвяття на Ринку, куди приїздив кардинал з золотистій кареті, а довкола нього гузари з витягненими шаблями, перед ним крилошани Чанельський у фіолетах на коні з митрополичим хрестом! Або на Боже Тіло, коли кроковий мур на Ринку втягали в себе відгомін і дзвонів чотирьох наріжних криниць примітали свої роти, щоб струя води, яка бухала з них, не перешкоджала панам Нептунові, Діані, Азосові й Амфітріді слухати співу.

А як умер який львівський громадянин, то не було порядного похорону без співу наших питомців і найближча родина покійного тахала всяких заходів, щоб питомці з нашої семінарії заспівали йому „Святий Боже“ і „Всюду Пам'ять“.

У році 1901. ми прощали наших коханих сподів, що з цілою українською академічною молоддю йшли на сесію. Поміж тисячовою нашою публікою, яка зібралася в провізоричній буді, що тоді заступала невикінчений іше металічний двірць, щоб відвести своїх синів і братів на далеку дорогу, був також один гімнаст з одним золотим паском і буквою „ГІМ“ на гімназійній шапці...

По матурі наш контакт з Семінарією перенісся на вулицю Миколая і ми що дня мушкетерів, де відбувалися теологічні виклади, митрополитів і „повідувати“ зі знайомими нашою „літотомією“, перестерегти „гешіктів“, щоб їх де не переїхав „електричний“, або — „трамвай Боже!“ — кімний трамвай (не було пошитої смерті від кінсько-трамвайової), розповісти їм, як їм смікувала каша, чи їм удалося „заїздити“ та екскурсії на місто, а старшого з четвертого року, чи їм чоботи до шлю-

...І дентист ділово записує: парадентоза. Яка її причина? Найчастіше назубний камінь. Які будуть її наслідки? Розхитані зуби! Тому треба поборовати камінь при допомозі Кальодонту. Це єдина паста в краю, яка має сульфоліколат згідно з д-р Бройніхом. КАЛЬОДОНТ усуває камінь не дає йому далі творитися. Зуби чищені Кальодонтом — все сильні і здорові.

KALODONT

Прот. Кальодонт. 12

Письменні привіти надіслали: Преосв. Гр. Лакота з пастирським благословенням; Гол. Управа „Рідної Школи“; Наук. Т-во ім. Шевченка; Гол. Виділ Т-ва „Просвіта“; д-р З. Кузель від Українського Наук. Інституту в Берліні; інші установи в числі 42 (сорок дві) та 48 осіб.

Свято вшанували своєю привабливістю оці найстарші організатори та працівники на рідношкільній ниві: о. Ю. Кміт, Іван Вархолом, Мих. Грабовський, Мих. Гордінська, Павло Придаткевич, Андр. Молчок та Юр. Питлик. Після академії відбувся на гімназ. площі фестин, сполучений із спортивним полисом гім. молоді. Закінчився ювілей виставою драми „Нахмаридо“ Б. Гринченка у виконанні учениць та учнів гімназії.

У дні 4. і 5. червня була відчинена для учасників ювілейного свята вистава праць молоді (на дереві, блискі, шкілі та комбінованих).

Ювілейний Комітет видав заздалі інціативу й заходом д-ра Ів. Велигорського альманах „Трицять-ліття гімназії Рідної Школи в Яворові“. На його зміст складаються: „Історія гімна-

зії РШ в Яворові“ д-ра І. Велигорського, „Нарис історії рідношкільної організації в Яворові“ С. Харамбури, низка споминів учителів і кола учнів (Т. Ставничого, Д. Лискевича, Т. Водяного, В. Барагури, С. Харамбури, С. Бутуріна), стаття о. Ю. Кміта про передісторію явор. гімназії, Р. К. про яворівський пластовий курінь, ред. д-ра І. Німчука про А. Хомика, В. Проня про робітничу технічну школу та І. Гуцулака про спів і музику в явор. гімназії РШ. Книжка привносить цінний матеріал для майбутнього історика рідношкільного шкільництва та буде гарною пам'яткою для всіх тих, кому дорога яворівська рідношкільна станиця.

На Першій Українській Педагогічній Виставі побачимо в документах, матеріалах та образах шкільні, освітні, педагогічні, методичні, дидактичні й виховні засоби й досягнення українського народу в працях його центральних організацій, установ і товариств.

бу не за тісні... Часто передавали ми їм часописи і книжки, повідомляли їх про наше життя в Академічній Громаді, а вони нас про свої товариства в мурях Семінарії. Взагалі авіаком ми підтримували з ними ввесь час, і лише деякі соціалістичні та радикальні „дуби“ трималися осторонь питомельських реверенд.

Потім ми пішли за нашими професійними обов'язками і лише рідко при принагідних стрічках у Львові, в якомусь веселі чи празнику, згадували недавні студентські роки.

Прийшли великі дні народного зриву. Я дістав наказ лишитися у Станиславові при таємному старості, хоч серце рвалося до Львова. При важкій праці я ввесь час думав про Львів і з неспокоєм серцем слухав вісток, які до нас доходили про події.

Під впливом вісток, що головні бої зосереджувалися біля козар Фердинанда, де недалеко мешкала моя мама, я пішов на головну пошту і казав себе поштовим телефоністом зі Львовом. Притулюючи слухальця до вух і чути анше стріли з ручних та машинних крісів, так, що не можна було вести розмови з телефоністкою. Питався про вул. Городецьку. Телефоністка не розуміє мене, бо ввесь час машинні кріси грають свою пісню: тратата, тратата... І тоді охопив мене ще другий неспокій. Що про нашу Семінарію і про її мешканців. Що з ними діється, таж вони кілька кроків від головної пошти!

На першому Йордані у своїй державі я репрезентував Повітовий Державний Комісаріят. Біля мене почесний курінь нашої піхоти в шоломах, на правім крилі витягненого мов струна подвійного ряду стрільців мав полковий прапор. Чуло короткі, уривані слова нашої

команди, потім салву, прапор зникається, музика грає український державний гимн. Стаю на поір, як не стояв ніколи перед мною австро-угорською ексцеленцією в час своєї військової служби. Очі наповнюються сльозами радості, кусаю свої губи, щоб не вибухнути голосним плачем. Але чому я не у Львові на Ринку і чому тепер не співаю „Яквись десь Вселенний“ хор львівських питомців?

З розбитим серцем я вернувся до того мого міста і зараз у перших днів пішов подивитися на Коперника 36. Щіла фасада семінарського будинку була засікана сотнями дірок, де сконалися малі оліївні кульки. „Будеш ти довго наметати листопадні дні“ — я подумав собі, дивлячись на цей будинок.

У цілім Львові я бачив румовища, і то не лише матеріальні, але й румовища людських сердець. Все жило в якомусь страшному отупінню або сподівалося якогось чуда, вірило в те, що прийде якийсь князь з казки, визволить нарід та дасть інтелігентній посаді. Одне чудо не приходило, а замість нього спадали щораз важчі удари.

На шість, почав брати верх здоровий самозбережливий інстинкт. Почалася послідовна конструктивна праця. Почали теж відбудовувати Духовну Семінарію. За щедрою підмогою Митрополита взявся до тої відбудови тодішній ректор о. д-р Теодозій Галуцький.

Минулася давня семінарська романтика, так само як вона минулася по вишневих садках приходства. Майже безупинно викінчено старі, звирілі цегли семінарського будинку новими, випаленими добре в огні війни та народнього зриву. Fabrica есселеніа позначала так

відбулося читання катальогів. При тому кожен оповідав про своє життя від тієї хвилини, як покинув гімназію. Були тут радісні моменти, але скільки болючих спогадів проривалося крізь сміх і жарти, спогадів про хресний шлях української молоді, що йде в життя!... Спільна знімка учасників утворювала незабутню хвилину зустрічі на терені школи. Увечері відбувся концерт у театральній залі гімназії при участі вчителів, матуристів з різних літ та представників громадянства. Численні промови обмінювалися рефлексіями та спогадами...

Коли суботнє свято мало більш інтимний характер, то у неділю мало воно заманіфестуватися перед ширшим загалом. На неділю заїзав на свято з Чайкович рудецького повіту старенький уже віком, та душею молодий о. Юрій Кміт, один з духовних батьків нашої гімназії. В год. 9-15 рушив похід до церкви з гімназійними прапорами. Струнко йшли довгі ряди молоді, радісно били серця в такт гучних кроків. У церкві відправилось урочисте богослуження на інтенцію розквітту гімназії, а відправили його знову-ж вихованці явор. гімназії: о. І. Лопчак, о. В. Бучко, О. Хархаліс, а. М. Худа та о. Я. Щирба. Незабутньою залишилась в душах високопатріотична промова о. Ю. Кміта, що зворушила слухачів щирістю чуття та глибиною думки. Після богослуження молоді і гості вернулись зорганізованим походом до гімназії, де в год. 12-й відбулося відслонення пропам'ятної таблиці в честь патрона школи Осипа Маковця — у вестибюлі гімн. будинку (таблицю виконав різьбар Євген Прокопович — родом лворівець). При цій нагоді промовляв дир. д-р І. Велигорський та о. Ю. Кміт, що й довершив відслонення таблиці.

Після того на просторій гімназійній площі в тіні старезних лип відбулася святочна академія з такою програмою: 1. Рідношкільний гимн; 2. Інавгураційна промова голови Круга РШ д-ра М. Фіальца; 3. Хор учнів: а) Про зручання Січі — муз. О. Кошиця, б) Курилася доріженька — муз. В. Барвінського; 4. Устні привіти; 5. Хор учнів: Ой, ізза гори — муз. М. Лисенка; 6. Відчитання письмених привітів; 7. Симфони оркестра під проводом проф. Б. Левинського: а) Увертюра до „Наташки Полтавки“, М. Лисенка, б) Думка — В. Барвінського, в) Козачок — Р. Придаткевича, г) Коломийка — О. Ніжаницького; 8. Закінчення.

Устні привіти склали: ред. М. Таранько від Гол. Виділу „Просвіти“ та культ.-осв. установ Львова, о. Ю. Кміт від перших організаторів та основників явор. гімназії, д-р Р. Секела від економічних львівських установ; від місцевих установ: п. Іванна Паарова, проф. Т. Водяний, дир. О. Назаревич, о. Е. Домницький, дир. М. Чопик, д-р С. Матайців і М. Гарасим.

го Водосвяття на Ринку, куди приїздив кардинал з золотистій кареті, а довкола нього гузари з витягненими шаблями, перед ним крилошани Чапелський у фіолетах на коні з митрополитом хрестом! Або на Боже Тіло, коли мурі на Ринку витягали у себе відгомін і левів в чотирьох наріжних криницях приминали свої роти, щоб струя води, яка бухала з них, не перешкоджала панам Нептунові, Діані, Азовісові й Амфітріді слухати співи.

А як умер який львівський громадянин, то не було порядного похорону без співу наших питомців і найближча родина покійного склала всяких заходів, щоб питомці з нашої Семінарії заспівали йому „Святий Боже“ і Вічну Пам'ять.

У році 1901. ми прощали наших коханих хлопців, що з цілою українською академічною колодою їхали на сецесію. Поміж тисячною нашою публікою, яка збиралася в провізоричній буді, що тоді заступала невикінчений іше наліничий двірць, щоб відвести своїх синів і братів на далеку дорогу, був також один гімназист з одним золотим паском і буквою „GJY“ на гімназійній шапці...

По матурі наш контакт з Семінарією перерісся на вулицю Миколая і ми що дня муштрували до якої пів години покрутитися коло автотурів, де відбувалися теологічні виклади, поговорити і „повицувати“ зі знайомими нашими „літомегами“, перестерегти „гешітків“, щоб їх де не переїхав „електричний“, або — скороти Боже! — кінний трамвай (не було пошитої смерті від кінсько-трамвайової!), розтати їх, як їм смакувала каша, чи їм удалося „лихеснути“ та екскурсії на місто, а старших з четвертого року, чи їм чоботи до шлю-

...І дентист ділово записує: парадентоза. Яка її причина? Найчастіше назубний камінь. Які будуть її наслідки? Розхитані зуби! Тому треба поборювати камінь при допомозі Кальодонту. Це єдина паста в краю, яка має сульфорецінолеат згідно з д-р Бройніхом. КАЛЬОДОНТ усуває камінь не дає йому далі творитися. Зуби чищені Кальодонтом — все сильні і здорові.

KALODONT

Проти
назубного
каміння

Письменні привіти надіслали: Преосв. Гр. Лакота з пастирським благословенням; Гол. Управа „Рідної Школи“; Наук. Т-во ім. Шевченка; Гол. Виділ Т-ва „Просвіта“; д-р З. Кузеля від Українського Наук. Інституту в Берліні; інші установи в числі 42 (сорок дві) та 48 осіб.

Свято вшанували своєю приязню оші найстарші організатори та працівники на рідношкільній ниві: о. Юр. Кміт, Йоан Вархолд, Мих. Грабовський, Мих. Гордінська, Павло Придаткевич, Андр. Молчко та Юр. Питлик.

Після академії відбувся на гімназ. площі фєстин, сполучений із спортовим пописом гімн. молоді. Закінчився ювілей виставою драми „Нахмарило“ Б. Грінченка у виконанні учениць та учнів гімназії.

У днях 4. і 5. червня була відчинена для учасників ювілейного свята вистава праць молоді (на дереві, бласі, шклі та комбінованих).

Ювілейний Комітет видав завдяки ініціативі й заходом д-ра Ів. Велигорського альманах „Трицятліття гімназії Рідної Школи в Яворові“. На його зміст складаються: „Історія гімна-

зії РШ в Яворові“ д-ра І. Велигорського, „Нарис історії рідношкільної організації в Яворові“ С. Харамбури, низка споминів учителів і код. учнів (Т. Ставничого, Д. Лиськевича, Т. Водяного, В. Барагури, С. Харамбури, С. Бутуріна), стаття о. Ю. Кміта про передісторію явор. гімназії, Р. К. про яворівський пластовий курінь, ред. д-ра І. Німчука про А. Хомика, В. Проня про робітничі технічні науки та І. Гуцуляка про спів і музику в явор. гімназії РШ. Книжка приносить цінний матеріал для майбутнього історика рідношкільного шкільництва та буде гарною пам'яткою для всіх тих, кому дорога яворівська рідношкільна станиця.

На Першій Українській Педагогічній Виставі побачимо в документах, матеріалах та образах шкільні, освітні, педагогічні, методичні, дидактичні й виховні засоби й досягнення українського народу в працях його центральних організацій, установ і товариств

бу не за тісні... Часто передавали ми їм часописи і книжки, повідомляли їх про наше життя в Академічній Громаді, а вони нас про свої товариства в мурах Семінарії. Взагалі зв'язок ми підтримували з ними весь час, і лише деякі соціалістичні та радикальні „дуби“ трималися осторонь питомецьких реверенс.

Потім ми пішли за нашими професійними обов'язками і лише рідко при принагідних стрічках у Львові, на якомусь веселлі чи празнику, огладували неслани студентські роки.

Прийшли великі дні народнього зриву. Я дістав наказ лишитися у Станіславові при тамошнім старості, хоч серце рвалося до Львова. При важкій праці я весь час думав про Львів і з неспокоєм серцем слухав вісток, які до нас доходили про події.

Під впливом вісток, що головні бої зосереджувалися біля кошар Фердинанда, де недалеко мешкала моя мама, я пішов на головну пошту і казав себе пошукати телефоніком зі Львовом. Притуля слухальця до вух і чув лише стріли з ручних та машинних крісів, так, що не можна було вести розмови з телефоністом. Питаюся про вул. Городецьку. Телефоністка не розуміє мене, бо весь час машинні кріси грають свою пісню: тратата, тратата... І тоді охопив мене ще другий неспокій — про нашу Семінарію і про її мешканців. Що з ними діється, таж вони кілька кроків від головної пошти!

На першому Йордані у своїй державі я репрезентував Повітовий Державний Комісаріат. Біля мене почесний курінь нашої піхоти в шоломах, на правім крилі витягнутого мов струна подвійного ряду стрільців мала полковий прапор. Чую короткі, уривані слова нашої

команди, потім сальву, прапор знижується, музика грає український державний гимн. Стаю на позір, як не стою ніколи перед ніякою австро-угорською експедицією в час своєї військової служби. Очі наповнюються сльозами радості, кусаю свої губи, щоб не вибухнути голосним плачем. Але чому я не у Львові на Ринку і чому тепер не співаю „Явився днес Вселенній“ хор львівських питомців?

З розбитим серцем я вернувся до того мого міста і зараз у перших днях пішов подивитися на Коперника 36. Ціла фасада семінарського будинку була засілена сотнями дітей, де сховалися малі оліяні кульки. „Будеш ти довго пам'ятати листопадові дні“ — я подумав собі, дивлячись на цей будинок.

У цілім Львові я бачив румовища, і то не лише матеріальні, але й румовища людських сердець. Все жило в якомусь страшному отупінні або сподівалося якогось чуда, вірило в те, що прийде якийсь князь з казки, анжолить нарід та дасть інтелігенції посади. Одне чудо не приходило, а замість нього спадали щораз важчі удари.

На щастя, почав брати верх здоровий самозберіжливий інстинкт. Почалася посидловна конструктивна праця. Почали теж відбудовувати Духовну Семінарію. За щедрою підмогою Митрополита взявся до тої відбудови тодішній ректор о. д-р Теодозій Галушницький.

Минулися давня семінарська романтика, тямсамо як вона минулася по вишневих садах прихідств. Майже безупинно викинувало старі, звітрілі цегли семінарського будинку воєни, випаленими добре в огні війни та народнього зриву. Fabrica ecclesiae поштовала так

Але-всье, що гарне, триває, на
но на цій землі. Ідемо ще в семітарах
ред на спільну анимку. Серед сотень
биваються два ті самі: одно жазе на
там анще під аркадами друге а ками...
Тепер час, кохані хлопці, йти на обід
ський цвинтар, бо маєте ще нині старшу
(споминати усоншому рабу Бокову
Мар'янінові", вашому старшому товариш

Але останні події викликали теж деякі несподіванки. Маємо на думці намагання деяких кола використати створену ситуацію для себе. В кількох повітових містах відбулися вже навіть наради деяких наших людей над тим, "жуди жіноцтво має тепер пристати". Замішання між жіноцтвом спричинила теж одна газетка, яка без порозуміння із львівським проводом кинула тепер гасло творити жіночі секції при національних товариствах.

Розуміємо добре, що жінки, які перейшли школу Союзу Українок, це цінний елемент і кожна організація радо приналаб його у свої ряди. Всеж у даній ситуації ніяка установа не повинна керуватись егоїстичними спонуканнями, але мусить мати на увазі добро загалу. А це добро ниматиме збереження в тій чи іншій формі цілості українського жіночого руху. Незалежно від того, яка доля постигне Союз Українок, жіноцтво на місцях не сміє робити нічого самочинного і повинно вичекати на директиви згори. Бо 80-тисячна армія українського зорганізованого жіноцтва тільки тоді залишиться поваленим чинником у нашому національному житті, коли вона не розгубиться по кількох товариствах, а збереже свою єдність та суцільність.

При всякій простуді треба пам'ятати про подорож, приймаючи випорошення і тому вживайте склянку приправленої гарної води Францішка Йосифа. Сипайте лікар.

32-ге бомбардування Аліканте.

500 УБИТИХ І 2.000 РАНЕНИХ.

В п'ятницю вполудне 5 національних літаків збомбардувало Аліканте, вбиваючи 5 осіб і ранили 15.

Є ще вже 32-ге бомбардування міста від 25. травня. Летунські бомби вбили там разом 500 осіб, ранили 2.000.

ПОРТ ГАНДІЯ ЗНОВУ ЗБОМБАРДОВАНИЙ.

Як подає Райтер, національні літаки знову скинули на Порт Гандію 6 бомб; затонув один еспанський пароплав.

ЗАТОНУЛИ ДВА БРИТАЙСЬКІ КОРАБЛІ.

Підчас національних налетів ушкоджено два британські кораблі: один у Кастельоні, другий в Аліканте. Тепер вони оба затонули.

Тільки освіта й виховання запевнять майбутність Народу. Тимто не жалуймо датків на освітньо-виховну працю „Просвіти“!

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 10.

І БІЛІНА.

печиста сила.

Не люблю розказувати про незвичайні чи надприродні речі, бо люди беруть їх звичайно з другої руки і в них мало хто вірить. Але тому, що те, про що хочу розказати, я сам пережив, як читач побачить, воно зовсім вірогідне, розказу.

Було це перед війною в 1911 році. Я був на третьому році філософії і мешкав в Академічній Домі. Тоді, як відомо, Львів був повний студентів-українців, емігрантів з Наддніпрянщини і з них кількох мешкало в Академічній Домі.

Сірому галицькому студентові важко було пристати до одного з таких емігрантів, бо вони звичайно приставали тільки з соціалістичними діями, провідниками молоді і паннами-студентками. Всеж мені пощастило зазнайомитися ближче з одним емігрантом. Це був, як казали, визначний хемік, який у Росії був замішаний у бомбову справу і мусів утікати за кордон. Називався Ш-ський, був шляхтич і визначався незвичайною делікатною поведінкою в то-мистві. Доволі снігати, що заки подав кому руку, наперед витирав долоню поза спину у лупинку. Це тому, що йому дуже пітилі руки. Зрештою, був дуже нервовий і можливо хворий.

Я зазнайомився з ним при такій нагоді: було це на початку червня, в неділю по п'ятниці. Був гарний день. У той дні Академічний Дім звичайно пустів, бо його мешканці відходили масово на село, чи то виходили на катю, до парку, на проходи. Зокрема тої неділі

ще був приїхав Баєріо чи якийсь інший аетун зі своїм однополющинником, щоб показати львів'янам свій діт, і через те в Академічній Домі бувально не лишився ані один студент. Лишився тільки я. А лишився тому — ніяково до цього признаватися — що я вже був дійшов до третього року університету, а зі свого предмету — історії, не зміг ще нічого. Я на першому році почав студіювати тисау філософію, на другім математикі, а на третій переписався на історію. Щоб не переписуватися ще четвертий раз, (що очевидно значило прогавити університет) і змарнувати життя, я взявся „дуги“ ту історію, так що не міг навіть неділі посвятити відпочинку. Крім цього я взяв собі за спеціальність середньовічну історію середньої Європи, хоча, висловлюючися образно, через той міст діячи, зрозуміння історії наших князів, що зрештою мені й досі не вдалося.

Можна собі уявити, що мені самому на цій Академічній Дім — я мешкав на другім поверсі — було сумно і ніяково. Сумно тому, що другі бавилися і веселилися, а я сидів над книжкою, ніяково — чому? не знаю.

Це був час, коли люди вже почали пробомкувати про війну. Мариво війни мене не страшило, бо я не вірив у вибух війни. Але мене цікавило і переймало — все одно, з якої причини — те, що собі наш нарід розказував у звязку і внаслідок воєнних звісток. А саме розказував, як це собі певно кожний пригадає, про світлані хрести, що появлялися на небі, про виродка серед тварин і людей. В якійсь підвальній селі в одній домі мали навіть появилися „духи“, а це проявлялося в тім, що вночі завідали в одній порі щось кидало по хаті барабанами, бурками то цибулами. Якщо це була правда, то була це добра примітивна прогноза кулі і стріли, що почали підчас війни лаяти нарід.

Крем
і мило
LESZNICERA
успішно усуває
веснянки

З польської преси.

„Політика“ вияснює своє ставовище до декларації УНДО.

„Політика“ з 10. ч. м. принесла на 1-й сторінці товстим друком статтю п. н. „Ще в українській справі“, яка має декларативний характер (підписана також „Зеспул“) та появилася унаслідку гострої реакції української преси на попередню голосну статтю того часопису у справі декларації УНДО. Тому, що згадана перша стаття „Політики“ викликала в цілому українському громадянстві велике порушення, передаємо і це доповнення, чи радше висвітлення у повному тексті. Одночасно — звертаючи лише увагу, що нинішня декларація значно відбігає від першого і тону і змісту ставовища „Політики“ у позитивному сенсі і тому є додатним проявом (дарма, що засадничий підхід „Політики“ до декларації УНДО, як до „помилки“, різниться діаметрально від нашого погляду на цю справу), — стримуємося покищо від усіх ближчих коментарів та заповідаємо, що цій справі присвятимо згодом окрему статтю.

Текст статті „Політики“ звучить:

„Наша стаття п. н. „Нешаслива заява УНДО“ діялася дуже численних пресових відгуків. Однак з прикритістю мусимо ствердити, що її зміст був часто інтерпретований незгідно з намірами автора. Це торкається передовсім відгуків, що його згадана стаття викликала серед українців Червоної Землі, та який виявився головно в обширній статті п. посла Володимира (в тексті оригіналу помилково сказано „Василия“ — Прим. Ред.) Кузьмовича, одного з найчільніших провідників УНДО, поміщений у щоденнику „Діло“. Отже почува-

ємось до обов'язку спростувати враження, що його може нещаслива стилізація статті, чи радше її неуважна лектура викликала у деяких читачів і критиків. Зокрема стверджуємо, що:

1) Лінія національної політики, яку віддавна вів наш часопис, не підлягла найменшій зміні. Вона полягає на підкреслюванні спільних інтересів польського й українського народу в обличчі російської небезпеки і на змаганні витворити умовини, які психічно уможливилиб тісну співпрацю обох народів на випадок вибуху конфлікту з Росією. Зокрема вважаємо, що українці, які живуть у Річчосполіті, повинні діставати науку у народних і середніх школах в рідній мові, мати власний університет та участь у територіальній самоуправі, зі збереженням усіх прерогатив польського населення.

2) Не відмовляємо українському населенню права висувати політичні постулати, бо навіть Секретаріат Пороууміння, якого устами промовляв проф. Грабоуский, один із найзавзятіших ворогів українців, не відмовляв їм цього права. Зате застерігаємо собі змогу критично оцінювати ефект, що його можуть викликати висунувані в певній хвилині в певній формі постулати українців. Вважаємо також, що з факту, що українці висувають якісь постулати, не виходить, щоб їм в кожному випадку мали на них годитися.

3) Ми далекі від іронізування на тему українських визвольницьких боїв, бо ста-

Отже коли я так тої неділі сидів у своїй кімнаті, позираючи час до часу у вікно, чи не летить людська птаха, я почував нагадо на коридорі якийсь, доволі сильний стукіт. Це було так, якби раптом переїхав попри дім вантажний віз. Я насторожився. Що це могло бути? Напад? Завалилася стіна чи стеля? Мені забилося серце.

За хвилину стукіт повторився. Додаючи собі відваги, я кинувся до дверей. Глянув на коридор — не чути і не видно нічого. А прешім стукіт був близько моїх дверей.

Мені ще більше забилося серце. Я вже почав думати про духи, що то видають, чим попали, по хаті...

Але знов додаю собі відваги, — я-ж був соціаліст і раціоналіст! — затріскую двері і щоб скоріше забути неміле враження, беруся назад до скриптія.

Та що! За хвилину стукіт або радше гуркіт знов повторився.

Думка про духи став настирливіша. Але я не даюся і змоволяю в себе, що це може якийсь товариш робить мені збитка, гримаючи десь до дверей і відкаючи, щоб мене настрашити і відвести від того, щоб я вчався. Є такі заздрисники на світі!

Підходжу на пальцях до дверей, потихеньки відчиняю, вихилью голову на коридор і живу. Дійсно зачинає гримати, але не орієнтуюся де, бо нікого не видно. Що за лихо?!

Виходжу на коридор і голосно кашляю, щоб видати християнський голос. Та тоді чую в сусідній, зараз коло моєї кімнати, де мешкав Ш-ський, який стукіт до дверей зі середини і благальний і перестрашений голос Ш-ського, якийсь слова, з яких лише розумію „якась нечиста сила“.

Можна собі уявити, що в першій хвилині це на мене так подіяло, що справді вірю в появу

Але останні події викликали теж деякі несподівані явища. Маємо на думці намагання деяких кола використати створену ситуацію для себе. В кількох повітових містах відбулися вже навіть наради деяких наших людей над тим, "куди жіноцтво має тепер пристати". Замішання між жіноцтвом спричинила теж одна газетка, яка без порозуміння із львівським проводом кинула тепер гасло творити жіночі секції при національних товариствах.

Розуміємо добре, що жінки, які перейшли школу Союзу Українок, це цінний елемент і кожна організація радо прийняла його у свої ряди. Всеж у даній ситуації ніяка установа не повинна керуватись егоїстичними спонуканими, але мусить мати на увазі добро загалу. А це добро вимагає збереження в тій чи іншій формі цілості українського жіночого руху. Незалежно від того, яка доля постигне Союз Українок, жіноцтво на місцях не сміє робити нічого самочинно і повинно вивчекати на директиви гори. Бо 60-тисячна армія українського зорганізованого жіноцтва тільки тоді залишиться поважним чинником у нашому національному житті, коли вона не розгубиться по кількох товариствах, а збереже свою єдність та суцільність.

При всякій простуді треба пам'ятати про щоденне, правильне виворочення і тому вживайте скільки пригодно гіркої води Францішка Йосифа. Сипайте лікаря.

32-ге бомбардування Аліканте.

500 УБИТИХ І 2.000 РАНЕНИХ.

В п'ятницю вполудні 5 національних літаків збомбардувало Аліканте, вбиваючи 5 осіб і ранили 15.

Є це вже 32-ге бомбардування міста від 15. травня. Летунські бомби вбили там разом 340 осіб, ранили 2.000.

ПОРТ ГАНДІЯ ЗНОВУ ЗБОМБАРДОВАНИЙ.

Як подає Райтер, національні літаки знову скинули на Порт Гандію 6 бомб; затонув один еспанський пароплав.

ЗАТОНУЛИ ДВА БРИТИЙСЬКІ КОРАБЛІ.

Підчас національних налетів ушкоджено два британські кораблі: один у Кастельоні, другий в Аліканте. Тепер вони оба затонули.

Тільки освіта й виховання запевняють майбутність Народу. Гімто не жалуймо датків на освітньо-виховну працю „Просвіти“!

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 10.

І. БИЛИНА.

печиста сила.

Не люблю розказувати про незвичайні чи надприродні речі, бо люди беруть їх звичайно з другої руки і в них мало хто вірить. Але тому, що те, про що хочу розказати, я сам переживав і як читач побачить, воно зовсім вірогідно, розкажу.

Було це перед війною в 1911 році. Я був на третьому році філософії і мешкав в Академічній Домі. Тоді, як відомо, Львів був повний студентів-українців, емігрантів з Наддніпрянщини і з них кількох мешкало в Академічній Домі.

Сірому галицькому студентові важко було пристати до одного з таких емігрантів, бо вони звичайно приставали тільки з соціалістичними діями, провідниками молоді і паніми-студентками. Всеж мені пощастило зазнайомитися ближче з одним емігрантом. Це був, як казали, вишачий хемік, який у Росії був замішаний у бомбову справу і мусів утікати за кордон. Називався Ш-ський, був шляхтич і визначався незвичайно делікатною поведінкою в товаристві. Доволі сказати, що заки подав кому руку, наперед витрав долоно поза спинною у хустинку. Це тому, що йому дуже пітіли руки. Зрештою, був дуже нервовий і можливо хворий.

Я зазнайомився з ним при такій нагоді: Було це на початку червня, в неділю по поїзді. Був гарний день. У такі дні Академічний Дом звичайно пустив, бо його мешканці відходили масово на село, чи то виходили на істо, до парку, на проходи. Зокрема тої неділі

ще був приїхав Блеріо чи якийсь інший летун зі своїм одноплощинником, щоб показати львів'янам свій лет, і через те в Академічній Домі була кваліно не лишився ані один студент. Лишився тільки я. А лишився тому — ніяково до цього признаватися — що я вже був дійшов до третього року університету, а зі свого предмету — історії, не вмів ще нічого. Я на першому році почав студіювати стислу філософію, на другому математику, а на третій переписався на історію. Щоб не переписуватися ще четвертий раз, (що очевидно значило прогавити університет) і змарнувати життя, я взявся „кути“ ту історію, так що не міг навіть неділі посвятити відповідковим. Крім цього я взяв собі за спеціальність середньовічну історію середньої Європи, хоча, висловлюючися образно, через той міст дійти до арозуміння історії наших князів, що зрештою мені й досі не вдалося.

Можна собі уявити, що мені самому на цілий Академічний Дом — я мешкав на другому поверсі — було сумно і ніяково. Сумно тому, що другі бавилися і веселилися, а я сидів над книжкою, ніяково — чому? не знаю.

Це був час, коли люди вже почали пробомкувати про війну. Маріоно війни мене не страшило, бо я не вірив у вибух війни. Але мене цікавило і переймало — все одно, з якої причини — те, що собі наш нарід розказував у зв'язку з наслідком воєнних звиток. А саме розказував, як це собі певно кожний пригадає, про сїтлані хрести, що появлялися на небі, про виродка серед тварин і людей. В якійсь підльвівській селі в однім домі мали навіть появилися „духи“, а це проявлялося в тім, що вночі завжди в одній порі щось кидало по хаті бараболоми, буряками то цибулинами. Якщо це була правда, то була це добра примітивна прогноза куль і стрілем, що почали підчас війни лаяти нарід.

Крем
і мило
LESZNICERA
успішно усуває
ВЕСНЯНКИ

З польської преси.

„Політика“ вияснює своє ставовище до декларації УНДО.

„Політика“ з 10. ч. м. принесла на 1-й сторінці товстим друком статтю п. н. „Ще в українській справі“, яка має декларативний характер (підписана також „Зеспул“) та появилася унаслідок гострої реакції української преси на попередню голосну статтю того часопису у справі декларації УНДО. Тому, що згадана перша стаття „Політики“ викликала в цілому українському громадянстві велике порушення, передаємо і це доповнення, чи радше вияснення у повному тексті. Одночасно — звертаючи лише увагу, що вининішній декларація значно відбігає від першого і тону і змісту становища „Політики“ у позитивному сенсі і тому є додатним проявом (дарма, що засадничий підхід „Політики“ до декларації УНДО, як до „помилки“, різниться діаметрально від нашого погляду на цю справу), — стримуємося поки що від усіх ближчих коментарів та заповідаємо, що цій справі присвятимо згодом окрему статтю.

Текст статті „Політики“ звучить:

„Наша стаття п. н. „Нещаслива заява УНДО“ дїдалася дуже численним пресовим відгуків. Однак з прихистію мусимо ствердити, що її зміст був часто інтерпретований незгідно з намірами автора. Це торкається передовсім відгуку, що його згадана стаття викликала серед українців Червеної Землі, та який виявився головним в обширній статті п. посла Володимира (в тексті оригіналу помилково сказано „Василия“ — Прим. Ред.) Кузьмовича, одного з найчільніших провідників УНДО, поміщенія у щоденику „Діло“. Отже почува-

ємось до обов'язку спростувати вражіння, що його може нещаслива стилізація статті, чи радше її неуважна лектура викликала у деяких читачів і критиків. Зокрема стверджуємо, що:

1) Лінія національної політики, яку віддавна вів наш часопис, не підлягла найменшій зміні. Вона полягає на підкреслюванні спільних інтересів польського і українського народу в обличчі російської небезпеки і на змаганні створити умовини, які психічно уможливилиб тїсну співпрацю обох народів на випадок вибуху конфлікту з Росією. Зокрема вважаємо, що українці, які живуть у Річчипосполитій, повинні доставати науку у народних і середніх школах в рідній мові, мати власний університет та участь у територіальній самоуправі, зі збереженням усіх прерогатив польського населення.

2) Не відмовляємо українському населенню права висувати політичні постулати, бо навіть Секретаріат Порозуміння, якого устами промовляв проф. Гравський, один із найавантюристичніших ворогів українців, не відмовляв їм цього права. Зате застерігаємо собі змогу критично оцінювати ефект, що його можуть викликати висувані в певній хвилині в певній формі постулати українців. Вважаємо також, що з факту, що українці висувають якісь постулати, не виходить, щоб ми в кожному випадку мали на них годитися.

3) Ми далекі від іронізування на тему українських визвольницьких боїв, бо ста-

Отже коли я так тої неділі сидів у своїй кімнаті, позираючи час до часу у вікно, чи не летить людська птаха, я почув наго на коридорі якийсь, доволі сильний стукіт. Це було так, якби раптом переїхав попри дім зантажний віз. Я насторожився. Що це моглоб бути? Напад? Завалилася стіна чи стеля? Мені забилося серце.

За хвилину стукіт повторився. Додаючи собі відваги, я кинувся до дверей. Глянув на коридор — не чути і не видно нічого. А прецінь стукіт був близько моїх дверей.

Мені ще більше забилося серце. Я вже почав думати про душі, що то кидають, чим попали, по хаті...

Але знов додаю собі відваги, — а-ж був соціаліст і раціоналіст! — затріскую двері і щоб скоріше забути неміле вражіння, беруся назад до скриптів.

Та що! За хвилину стукіт або радше гуркіт знов повторився.

Думка про душі стає настирливіша. Але я не даюся і амаюся в себе, що це може якийсь товариш робить мені збитка, гримаючи десь до дверей і атікаючи, щоб мене настрашити і відвести від того, щоб я вчинив. Є такі задріскієки на світі!

Підходжу на пальцях до дверей, потихеньки відчиняю, викидаю голову на коридор і жду. Дійсно починає гримати, але не орієнтуюся де, бо нікого не видно. Що за лихо?

Виходжу на коридор і голосно казано, щоб видати хрещений голос. Та тоді чую в сусідній зароз коло моєї кімнати, де мешкав Ш-ський, виразний стукіт до дверей зі середини і благальний і перестрашений голос Ш-ського, якийсь слова, з яких лише розумію „якась печиста сила“.

Можна собі уявити, що в першій хвилині це на мене так подіяло, що сповіді вірю в появу

Літературна сторінка.

Чим школа допомогла письменникам.

Недавно один французський журналіст для приємності своїх читачів звернувся до різних письменників із запитом: чи їх шкільна наука стала їм у пригоді у письменницькій професії? Ясно, що відповіді дали тільки професійні письменники, які живуть виключно з пера і ясно, що у Франції у 99 відсотках письменники живуть тільки із своєї професії.

Як можна догадатися — відповіді були різні. Письменниками стають добрі і злі учні, часом навіть такі, що з літератури у школі не мають жодних нот. Один із найбільших сучасних прозаїків (краще не називати всіх по імені) сказав: «Вплив моїх шкільних студій на мою професію був скоріше негативний. Я був дуже поганим учнем і дуже пересічним. Мої професори були в розпущі, коли побачили, що я здаю матуру».

Другий поет каже: «Я скористав із школи незвичайно багато. Головно з класичних предметів. Мої вчителі були виняткові — вони не тільки навчали мене, але й казували мені напрям. Я хотів йти на політехніку, а вони звернули мене на гуманістичний виділ».

Один повістьяр сповідається так: «Для моєї біди родини піти до гімназії це була нечувана річ. У школі я не мав нікого довкола себе, хто цікавився би літературою. Ніщо не підготувало мене до неї, тільки мої власні нахили. Я читав повісті не думаючи про працю їх авторів. Скінчивши гімназію я вступив до адміністративної служби і сидів за віконцем магістратської каси. Тоді не можна було і думати про літературу».

Після такого категоричного заперечення впливу шкільних студій, один член Франц. Академії заявляє: «Цим студіям я завдячую багато і від перших років школи залежало вже все моє літературне виховання. Але не вчителі мене спрямували на цю дорогу, а сам предмет студій».

Один член Академії Гонкурів добуває вплив тільки наполовину: «У нашій душі так дивно все разом переплутане. Усі ми любимо літерату-

ру, але я особисто цікавився історією. Вплив школи переплітався теж з іншими впливами. Письменник, який завдячував би свій талант тільки школі був би дуже нужденним письменником».

Один визначний поет кинув свої признання так: «Мене проганяли з різних гімназій. Тепер цього жалую, бо це поганий приклад для молодих»...

Саме тепер, коли наші учні вернуться до дому із свідоцтвами, добре було б звернути їм увагу, що погана нота не є ще доказом таланту, так само як і добра не є ще остаточною підставою успіху в житті. Та найважливіше те, що в нас нема досі професії письменника — ніхто не може жити надією, що зможе заробляти на хліб (на масло і додатки) пишучи повісті, новели, драми або вірші.

Більшість із письменників, що не вчилися шкільних предметів багато працювали поза школою. Найчастіше буває так, що багато з того, чого вчать у школі пізніше не залишається в пам'яті, але ще певніший факт: «що з порожнього не наллеш» і коли хто не має знання з ні одного предмету то не має з чого черпати у письменницькій праці. Справжній письменник може використати знання з усіх царин науки і часто потребує доповнювати свою освіту у всіх напрямках.

Одною з найбільших перепон для розвитку наших письменських талантів є недостатня знайомість рідної літературної мови. Школа, на жаль, занадто чужа, такої підготовки нашої молоді не дає. Треба не раз довгих літ, щоб скінчивши школу вивчити літературну мову наповно самому при допомозі лектури. А в цій праці треба пробиватися так самотужки, бо нема ні відповідних граматик ні словників ні середовищ, де можна розв'язати всякі мовні сумніви. Тимто можна сміло твердити, що всі наші письменники вчать у власній приватній школі.

РОВЕРОВІ
ОЛОКИSEMPERIT
CORD
EXTRA

Літературна Хроніка.

ФІНСЬКА СЕЛЯНЬСКА ПОВІСТЬ.

У перекладі на українську мову появилася повість фінського письменника Ф. Е. Сідлінгаса «Нужденна спадщина». Приїздив автор виринуло кілька разів при кандидатстві на нагороду Нобеля, коли йшло про те, щоб нагороду міг дістати босяк один фінляндець. Сидлінгас повість змальовує сільське життя у сьвітській релігії, що загальнує сувору природу цієї країни. Герой повісті йшов вступав перед нами у 60-ні роки життя, коли бере участь у великій пожежі і починає відходити на спочинок після тяжкої довголітньої праці. Він уродився в 1857 р. у сільській сім'ї, яку мусили після смерті батька прожити на поділках. Хлопчина був впертим, незалежним і не мав щастя. Він ранився в Рійміо нещасливою падінням з ступа, де він працював. Вона мала кілька дітей і жила у великій нужді; батько залишився арештантом, діти заходжували від забори як нещасливі випадки. У повісті змальована і вибачаючий розумом, як у найсучасніших сторінках Гамсуна, «Діалогізмості» «мислі», трагедія селянина. Уважно собі, що таку повість міг би був написати Стефанік, автор «Васарова» і «Пітер-миса».

АНГЛІЙСЬКА УТОПІЙНА САТИРА.

Вона називається «Не було такого від Гелені» і є фантастичною повістю, послідовно, повною гумору. П. автор Оуффер Кінгстон змальовує ту країну в Європі, коли на ній маде величезний метреот, який заповнює джерело астрономів. На просторі сьвітських тисяч миль — руїна, руйнована. Усі діла не в змозі, а у великих державних повалюються навіть сьвітські та європейські діла, які пробують боротися з такою стихійною катастрофою. У цьому краї є свої ідеалісти, прохачі сміливі і трохи надії. Наприклад в Англії власний великий промисловий концерн лорд Пангвард пробує організувати спільну оборону: є там так група релігійних діячів, що починають проповідати поверну до морального життя, бо вони метреоту асую не вдалася кінець світу. У Німеччині у сам роман протиположності емпіри — її головний провідник ерцгерцогів зупиняється у гарній і дитинній ідеї. Представник Союзу товариш Боульєр хоче розстріляти 85 астрономів за їх протидержавну діяльність. Надірама змальована для головної представниці Німеччини — генерал і доктор. Її тут проповіді сонця, на жаль, втрачені, бо повість дуже швидко, як на кінець життя, якийсь врятує. Автор оптимістично зображає обставини краху і відгородити нехотіть армію з атмосферою даних країн; він має багато природної фантазії та ідеї діяти.

Замов свій щасливий лось
у популярній колектурі„Щастя“
Львів, Сикстуська 30.
Чекове кенто П. К. О 500.420.

ПОШТОВА СЕРИЙКА.

Б. Т. С. Підкачине, «Ілля гордим прохачем» і «Варі Містична» — це відгородити нехотіть великого курсу. Школа, що Ви не маєте терпіння змальовати діє та особи тільки змальовує і змальовує чепуху.

Роман «Дружес» не є справжнім ділом. Він змальовує свої зображення самодержавного терору. У своїй ідеї треба відгородити нехотіть великого діла і змальовує нехотіть.

Борис Славський. Немає «Щастя» діло нехотіть, але так багато нехотіть, нехотіть, нехотіть і нехотіть, що саме його змальовує нехотіть діло нехотіть нехотіть нехотіть.

ДОБРА МАТИ ЗНАЄ,

що між книжковими нагородами за добре свідоцтво повинна знайтися таж
ЩАДНИЧА КНИЖЕЧКАЗемельного Банку Гіпотечного у Львові,
ул. Співачого 14.

(Філія Банку: Станіславів, ул. Собієвського 11).

Повість про єдине досмертне кохання.

Французька письменниця Маргеріта Аду написала нову повість. Її дебют 20-річчя років тому званий із славою, з якою вона живе; її нагородили і в сотні тисяч продана повість «Марія Клар» досі не забута. Маргеріта Аду живе на провінції, тихим життям, далеко від паризького літературного руху. Її нова повість «Ладіне світло» на перший погляд робить враження старомодною; вона не звернула на себе жодної уваги публіки, тільки критики присягали їй симпатичні статті. У заголовку є та сама, тому, що слово «світло» — людина одночасно із правдивим героїні повісті Люмієр так, що можна це розуміти теж «Ладіне Люмієр». М. Аду оповідає нам сумне життя дівчини, залишеної змалку без батька та матері. Звичка вчиться жити самотньо і мовчки. Її вранні приїзди є песик. Цей песик змальовує без романтичного прикраснення, без змальованих наївних підсвітів глибини тварини. Песик «Ту» приїждє Егліянина Люмієр і живе створіння для неї важче тим, що тепле, ніж і з голосом. Другим приїздом дівчинки є син сусідських селян Ноель, що вміє крадькома перебігати по ній і так само хитро добирається до серця самотньої дівчинки. У школі Егліянина терпить від своїх товаришів, що нею люблять та її докочують. Тільки природа є їй світлішою, куди біда дівчинки втікає як до матері у своїх превражливих серцем. Відчуваючи природу змальовану в цій повісті незвичайно тонко. Друга цікава частина книжки це змальовує кохання Егліянина із ступня на ступні. Вона годиться вийти заміж за Ноеля і вийти з ним до Альєри. Але брат Ноеля та його жінка ворожо настроєні до Егліянина хотять

перешкодити подружжю і роблять різні наклепи на неї. Вона не вміє боротися аргументами проти хитрих закидів її зради, бо вона зовсім невинна і не виховалася серед людей, що вміють орудувати словом. Приходить повна трагедія сцена оборони невинної дівчинки, якій не вірять її друг раніш літ. За нею йде друга ще більше зворушлива, як дівчинка з розпущі шукає забуття у глибині стау, над яким стільки років бачилася. Вірна собака рятую свою паню і гине. Егліянина мусить покинути село, де жила, розстатися із своєю улюбленою природою, що була для неї джерелом духового щастя. Егліянина стає у Парижі помічницею у крамниці. Її любов природи перетворюється у любов музики. Згодом виявляється, що вона має претарний голос і стає співачкою. Виявлялось би, що від тої хвилини повинна початися нова сторінка в житті молодого жінки — мена, шаслина. Але сава не доходить до співачки; музика, спів заступають їй внутрішній тише життя. Замість стати оперною артисткою, вона співає в церкві, де впадає духово на слухачів. Егліянина довідавшись про те, що її Ноель оженився, відчуває, що не зможе вже вийти за нікого другого і житиме тільки спогадами, що зростають у неї до сил візів. Вона займається вихованням нещасливої дитини без мами, але і в цій праці не знайде спокою; на неї впадуть нові удари, а вона надалі лишиться та сама кришталісто чиста, вірна своєму першому ідеалю кохання. Маргеріта Аду з незвичайною ясністю та ніжністю вміє відтворити те кришталісто-ідеальне почуття єдиного досмертного кохання — без солодкавого романтизму.

Літературна сторінка.

Чим школа допомогла письменникам.

Недавно один французський журнал для дорослих своїх читачів звернувся до різних письменників із запитом: чи їх школьна наука стала їм у пригоді у письменницькій професії? Ясно, що запит діставали тільки професійні письменники, які живуть виключно з пера і ясно, що у Франції у 99 відсотках письменники живуть тільки із своєї професії.

Як можна догадатися — відповіді були різні. Письменниками стають добрі і алі учні, часом навіть такі, що з літератури у школі не мають найліпших нот. Один із найбільших сучасних поетів (краще не називати всіх по імені) сказав: «Вилам моїх шкільних студій на мою професію був скоріше негативний. Я був дуже поганим учнем і дуже пересіченим. Мої професори були в розпачі, коли побачили, що я здав матуру».

Другий поет каже: «Я скористав із школи незвичайно багато. Головно з класичних предметів. Мої вчителі були кийняткі — вони не тільки навчали мене, але показували мені напрям. Я хотів йти на політехніку, а вони звернули мене на гуманістичний виділ».

Один поетар сповідається так: «Для моєї бідиної родини йти до гімназії це була нечувана річ. У школі я не мав нікого довкола себе, хто допомагав би літературою. Ніщо не підготувало мене до неї, тільки мої власні нахили. Я читав довісти не думавши про працю Іх авторів. Скінчивши гімназію я вступив до адміністративної служби і сидів за віконцем магістратської класи. Тоді не можна було і думати про літературу».

Після такого категоричного заперечення впливу шкільних студій, один член Франц. Академії заявляє: «Цим студіям я завдячую багато і від перших років школи залежало вже все моє літературне виховання. Але не вчителі мене спрямували на цю дорогу, а сам предмет студій».

Один член Академії Гонкурів добуває вплив тільки наполовину: «У нашій душі так дивно все разом переплутане. Усі ми любимо літеру-

ру, але я особисто цікавився історією. Відля школи переплутався теж з іншими впливами. Письменник, який завдачував би свій талант тільки школі був би дуже нужденним письменником».

Один визначний поет кичає свої припущення так: «Мене проганяли з різних гімназій. Тепер цього жалую, бо це поганий приклад для молодих».

Саме тепер, коли наші учні вернуть до дому із свідоцтвами, добре було б звернути їм увагу, що погана нота не є ще доказом таланту, так само як і добра не є ще остаточною підставою успіху в житті. Та найкращіше те, що в нас нема досі професії письменника — ніхто не може жити надією, що зможе заробляти на хліб (на масло і додатки) пишучи повісті, новели, драми або вірші.

Більшість із письменників, що не вчилися шкільних предметів багато працювали поза школою. Найчастіше буває так, що багато з того, чого вчать у школі пізніше не залишається в пам'яті, але ще певніший факт: що з порожнього не наллещи і коли хто не має знання з ні одного предмету то не має а чого черпати у письменницькій праці. Справжній письменник може використати знання з усіх царин науки і часто потребує доповнювати свою освіту у всіх напрямках.

Одною з найбільших перепон для розвитку наших письменських талантів є недостатня знайомість рідної літературної мови. Школа, найчастіше чужа, такої підготовки нашій молоді не дає. Треба нераз довгих літ, щоб скінчивши школу вивчити літературну мову наповно самому при допомозі лектури. А в цій праці треба пробиватися таку самотужки, бо нема ні відповідних гранатик ні словників ні середовищ, де можна розв'язати всякі мовні сумніви. Тимто можна сміло твердити, що всі наші письменники вчать у власній приватній школі.

РОВЕРОВІ ОПОКИ

Літературна хроніка.

ФІНЛЯНДКА БЕЛЛІНСКА ПОВІСТЬ.

У оповіданні на загальну тему почалася повість фінського письменника Ф. Е. Беллінгса «Діти вогнища». Пролог автору звернуло кілька років при заміщенні на пасорку Нобеля, коли він про те, щоб нагородити міст дитини боді одні фінські дівчата повість змалюючи своє життя у суворих умовах, що нагадують сумну природу цієї країни. Герої повісти йдуть вогнища перші рази у 60-х роках життя, коли бере участь у великій війні і починає відводити на сніжних полях тисячі догоришніх праці. Він урочиско в 1907 р. у сім'ї своїх батьків, яку мусів після смерті батька переїхати на батьків. Хлопчина був непересічним, незалежним і не мав даски. Він опинився в Гітлов позитивним психічним а культур, де він працював. Вони мали кілька дітей і жили у важкій ситуації; багато замислювалися про те, як вижити, а від злих та нещасливих випадків. У повісті змальована з неабияким реалізмом, як у найкращих оповіданнях Гамбургського «Домогосподства життя», трагедія селянина. Уважимо собі, що таку повість, як ця, яку написав Стефаніас, автор «Повістей» і «Повістей» годима».

АНГЛІЙСКА УТОПІЙНА САТИРА.

Вона змальовує «Не було такого від Генерала» і фантастична повість, догори, догори гумору. П автор Стюарт Каннинг змалює ту землю в Європі, коли на ній буде величезний місто, де кожен матиме свій астронавтизм. На просторі сотні тисяч миль — руїна, руйніна. Усі люди там не знають, а у великих державках змалюється життя сміливі та енергійні діти, які пробудять боротьбу з такою сталістю катастрофи. У кожному крає є свої ідеалісти, прохачі сміливі і проти надії. Несподівано в Англії змалює великого пророка кохання змалює змалює Памфилд пробує організувати світову оборону; є там такі групи релігійних дітей, що починають прослідкувати поворот до морального життя, бо вони несподівано знають на недоліки життя світу. У Німеччині у сам романі про-тижиднисткі змалює — в головній провідній армії змалюється у варті і догоришніх жандармів. Представник Соціалістичної Воєни каже розстріляти 60 астронавтів, які їх протидержаву ділять. Навіть змалює два головні представники Німеччини — Генерал і Доктор. Б тут провідний соціаліст, на жаль, веро-якний, бо повість дуже мала, не на сімдесят сторінок, проблема автор змалюється зберігає обставини однієї і відвертості світу однієї в атмосфері дії країни; він має багато природної фантазії та ідеї дотепу.

ДОБРА МАТИ ЗНАЄ,

що між книжковими нагородами за добре свідоцтво повинна знятися там шаднича книжечка

Земельного Банку Гіпотечного у Львові,
ул. Словацького 14. (Філія Банку: Станіславів, ул. Собіського 11).

Повість про єдине до смертне кохання.

Французька письменниця Маргерита Аду змалює нову повість. П дебют 20-літньої роки тому змалює із славою, а нині вона живе; П народжена і з сотні тисяч продана повість «Марія Клар» досі не забута. Маргерита Аду живе на провінції, тихим життям, далеко від паризького літературного руху. П нова повість «Легісне світло» на перший погляд робить враження старомодною; вона не звернула на себе жвавішої уваги публіки, тільки критики присвятили їй симпатичні статті. У заголовку є гра слів, тому, що слово «світло» — люмієр однозначне із прізвищем героїни повісти Люмієр так, що можна це розуміти теж «Легісне Люмієр». М. Аду оповідає нам сумне життя жінки, змалює змалює без батька та матері. Дівчинка вчиться жити самотньо і мовчки. П першим приятелем є песик. Цей песик змалює змалює без романтичного прибільшення, без символічних натків на підсвідому гайбину творчості. Песик «Ту» приятель Еглантини Люмієр, це живе створіння для неї важке тим, що тепле, живе і в голосом. Другим приятелем дівчинки став син сусідських селян Ноель, що він краді-кома переїздив плати і так само хитро доби-гався до серця самотньої дівчинки. У школі Еглантина терпить від своїх товаришок, що нею зомігують та їй докучають. Тільки природа є для неї святою, куди бігла дівчинка втікає як до захисту із своїм переправним серцем. Відчу-вання природи змалює в цій повісті незвичайно тонко. Друга цікава частина книжки це змалює кохання Еглантини із ступня на ступню. Вона годиться йти заміж за Ноеля і ви-хати з ним до Альжиру. Але брат Ноеля та його мати ворожо настроєні до Еглантини хотять

перешкодити подружжю і роблять різні накле-пи на неї. Вона не всім борониться аргумента-ми проти хитрих закидів її зради, бо вона до-всім невинна і не виховалася серед людей, що змалює орудувати словом. Приходить вона тра-гізму сцена оборони невинної дівчини, який не вірять П друг ранніх літ. За нею але друга ще більше зворушлива, як дівчина з розлуки шукає забуття у глибини ставу, над яким стільки років бавилася. Вірна собака рятує свою паню і гине. Еглантина мусить покинути село, де жила, роз-статися із своєю улюбленою природою, що була для неї джерелом духовного життя. Еглантина стає у Парижі помічницею у крамниці. Її любов природи перетворюється у любов музики. Зго-дом виявляється, що вона має прегарний голос і стає співачкою. Видавалось би, що від тої хви-лини повинна початися нова сторінка в житті молодого жінки — ясна, щаслива. Але слава не доходить до співачки; музика, спів заступають їй внутрішнє тихе життя. Замість стати оперо-вою артисткою, вона співає в церкві, де змалює духовно на слухачів. Еглантина довідавшись про те, що П Ноель оженився, відчуває, що не змо-же вже йти за нікого другого і житиме тільки спогадами, що зростають у неї до сили візій. Вона займається вихованням нещасливої дитини без мами, але і в цій праці не знайде супокое; на неї впадуть нові удари, а вона надалі лишити-ся та сама кришталіно чиста, вірна слову пер-шому ідеалові кохання. Маргерита Аду з незвичайною ясністю та ніжністю змалює відтворити те кришталіно-ідеальне почуття єдиного до-смертного кохання — без солодкавого сенти-менталізму.

Замов свій щасливий лос
у популярній колектурі

„Щастя“

Львів, Сикстуська 30.

Чековеkonto П. К. О. 500.420.

ПОШТОВА СКРИНЬКА.

Б. Т. С. Підкарм. «Іді зориним проповідником» і Ваші «Милітуди» не відкидають ніяких жалю, а змалює. Писаю, що на не має терпіння змалює діти та особі тільки змалює із непересічним патетиком. Роведан «Артеміда» не є оповіданням; змалює Ви дітями свої міркування самостійною серією. У змалює треба відвертості змалює змалює фантазію і мило-злогомі мотива.

Борис Співаченко. Вона «Щастя добути шукати» має так багато паралелю, енергії, динаміки і ритміки, що саме його змалює на класичні ві тріох пог-ного задоволю.

Сторінка без політики.

Як можна заробити на позавушниках.

У французькій місцевості Гонфль Бусіж на листі громадських радних опинилося прізвище Пантура, який у тому містечку має прегарну віллу і славу статочної, багатой людини. При цій нагоді французська преса зраджує тайну, яким чином той скромний чоловічок добився гарного майна.

Пантур був колись годинником у Парижі і заробляв своїми напрямками забагато, щоб умерти й замало, щоб жити. Та він не був вибагливою людиною і вдовольнявся навіть тими скромними засобами, що йому його професія давала. При тому він відзначався незвичайно тихою вдачею: дуже важко було Пантура вижести з рівноваги; ще важче образити.

Одного гарного дня, коли вдалося на праві якогось старого годинника заробити кілька франків більше, Пантур пішов до каварні на одну чорну і пригланутися одночасно грі в карти. А що кожна людина має свої пристрасті, то й Пантур їх мав. А саме він пристрасно любив кібитувати при грах. Сам ніколи не грав. І цим разом Пантур присівся до картярів і почав приглядатися їх грі. Раптом ним наче щось підкинуло:

— На вашім місці я був би трешом вийшов. Тоді ви робилиб всі леви. Ви граєте як останній дурень.

Оце несподіване схвилювання вийшло Пантурові в користь. Хоч не випереджуймо ходу подій. Видалий останніми словами грач не вдався з Пантуром у дискусію над правильністю його тези, чи краще було вийти трешом, лиш відразу „трафік“ сердешного годинникаря першорядним „серпом“ в ухо. Пантур накрився ногами, однак як і пристало спокійній та зрівноваженій людині встав і скермувався до виходу, вважаючи, що годі дискутувати з брутальною людиною.

S. O. S.! Атака печінки!..

Не допускайте до остаточної, яка повстан при заперданні недомогань печінки. Зода мліотра Вольського з озор. знак. „Вільсона“, що мають в собі емоційні рослини Комбретум і Больдо, побуджують печінку до нормальної праці і нормального виділення

жовті та спричиняють природне випорожнення. Вжити їх при терпінні печінки, жовтого мішечка, жовтих каменів і жовтих. Можна дістати у всіх аптеках і дрогеріях. Варіант: Mariette E. Вольський, Варшава, Золота 14, власний відділ у Лондоні.

3 рішень Управління Пром-Банку:

Кредит будуть надавати в першу чергу тим дітям, які вживають, а яких підприємств, чинно працює ошадністості Зоніни. Доказ арозуміння дрібної ошадності — це доказ свідомості й свідомості підприємця. Надто банк має моральне зобов'язання супроти тих, що приходять до банку не тільки тоді, як їм треба грошей.

Паніри ошадністості акції користуються довірям

Пром-банку

Львів, Гродзіцких 1. І. п.

Тел. 292-15 і 200-15

Факіри робили те, що й держава робить.

Перед кількома днями в Парижі судили цілу групу факірів, астрологів, графологів, хіромантів та іншого роду дурисвітів. Підчас процесу прокуратор сам признав, що закон не дає точних даних, у чому міститься саме провинна обманувачених. Один із факірів заявив гордо, що він давав лиш поради й не сподівався, що це заборонене. Дотепна відповідь одного з обвинувачених обійшла всі часописи:

„Не говоріть так легковажно і з обуренням про забобонність. Адже забобонність поширює в нас сам уряд. Невже ви, пане прокураторе, не бачили плякатів: „Сьогодні п'ятниця, 13-го! Купуйте лоси державної лотерії!“

І справді у Франції забобонність офіційно „дозволена“. Не так, як в Америці, де різним астрологам важко світом і людськи крутити.

А саме американські астрологи хотіли конче владати „науковців“ та запевняли, що від них залежить будучність. Вислід був такий, що ба-

гато з тих астрологів мусіло покинути Заучені Держави й вибратися до Мексики, де й терен догідний та публіка легковірніша й податливіша на ведення такого дохідного, астрологічного підприємства.

Недавно професор астрології гарвардського університету Бертольд Бак присвятив діяльності астрологів природний відчит, на якому він між іншим так сказав:

— Якщо прийняти, що справді мертва маса може мати вплив на людську долю, то треба було б хіба признати, що перший-ліпший нью-йоркський хмародер сильніше впливає на мешканців міста, як віддалена від них на мільони км планета.

„Мертва маса“ — та в тім то й сук, що астрологи кажуть, що хмародери справді мертві, але планети живі. Ледви чи докази вченого переконують їх, коли в їх „науці“ головну роль грають „гроші“.

П'ять сантимів — за дорогої гроші.

Французький уряд рішив витягнути з обігу п'ятьсантимові монети — найменші гроші з обігу і заступити їх іншою монетою. А саме виявилось, що матеріал, з якого зроблені гроші, дорожчий, ніж сама вартість монети, бо п'ять-

сантимові монети містять у собі багато нікелю. Ціна того металу так сильно підскочила, що продукція 5 сантимів коштує справді 7 сантимів. В нових монетах нікель заступають цинком, п'ятнадцять разів дешевшим від нікелю.

РИБАЛКА, ШО МАЄ ШАСТЯ ДО ГРУБІХ РИБ.

У летунській місцевості Арбон над Боденським озером у Швейцарії уладили тамешні рибалки гучний бенкет своєму товаришowi, який зловив перед кількома днями пструга, що важив 29 і пів фунта. Пструг був довгий на 103 см і грубий на 73 см. На другий день той рибалка зловив ще шупака довгого на 132 см.

Тоді його товариші владували, що між собою відкрили таку рибальську славу, уладували йому гучний бенкет. Мешканці того містечка цілий день манифестували радісно на вулицях міста вигукуючи: „Хай живе наш славний Пструг!“

НЕВЖЕ ЦЬОГОРІЧНЕ ЛІТО БУДЕ ХОЛОДНЕ?

В Монте Карло запримітили недавно ластівку з породи гірундаусь кавдактута.

Тамошня преса счиняє з того приводу тривогу. За останніх п'ятидесять літ ця ластівка щойно втретє появляється в полудневій Європі і за кожним разом її поява означала односторонню сильну обнижку температури.

Невже й тепер ластівка „гірундаус“ прилетіла на Рівієру, рятуючись від холоду? Невже інші більше вражливі на холод ластівки влетять до Африки?

Оттакі питання ставлять собі всі на Рівієрі, турбуючись цьогорічною погодою і температурою.

Та цю тривогу мабуть спричинили ріжські журналісти зовсім даремне і цьогорічне літо буде, як кожне інше літо. Автім справді того літа вже кілька літ не було, то й тепер велика ріжниця буде...

МАРКИ З ФУТБОЛЬНИХ МІСТЕЦТВ СВІТУ

На пам'ятку футбольних містечків світу, що саме тепер відбуваються у Франції, упрва французької пошти видала з днем 1. червня 1938 нові марки. Ці марки голубої барви доводять до нас на них змальована емоційна сцена з футбольного метчу. А саме на марці змальований мент, як воротар ловить в ефектовний підсвічений горішний м'яч і при тім його атакує ворожий грач. Марка має вартість 1,55 франків.

Життєва konieczність.

Є в житті глибокі правди, що мішю зариті в найбільш природній послідовності, в правилах невладоної логіки, та всеж завжди чина людина не добуває їх. Візьмим наприклад ошадність! Ошадність — це єдино певна і нечужа безпека на майбутність. Ошадність починає і в житті природи доклада себе. Ошадність у значінні: збирання резерву для підтримки життя в несприятливих обставинах. Кажуть, природа дуже марнотрашна. Наприклад, кажуть на те, що з мільонів нарібків виростає тільки якийсь відсоток риб. Але ж ті мільони нарібків це саме природні запаси, які природа на те, щоб навіть серед найгірших обставин вирости тисячі риб, ширі, і товсті, маса нарібків виростає від складних, або з непередбаченої причини. Численні, ба, майже дикі звірята збирають собі запаси на зимовий пору. А й наш власний організм керується цими природними законами: у природному стані ми нагромаджуємо собі запаси товщу, якщо не зустрінемося на випадок голоду, не зустрінемо. Тільки ми самі, голови того організму, не поступимо згідно з тим кончею законів, вимогами свого добра. Не всі нагромаджують собі резерви на створення чогось ціннішого, як інші мають на забезпечення своєї життєвості. Не всі вміють шадити, рахувати, вміють. Час би вже розумні люди, особливо українці, в сучасному світі, в світі рідного народу, зрозуміти ту велику, велику логічну правду, що загальною логікою рідних банків постаємо себе на нинішній день в матеріальній, але і в кожній іншій формі, в гальній ошадності — ось одне з найбільш цінних і потрібних гасел нашої сучасності — щоб та дійсність стала всебічною раднішою.

Сторінка без політики.

Як можна заробити на позавушниках.

У французькій місцевості Гонфль Бусіж на анті громадських радних опинилося прізвище Пантура, який у тому містечку має прегарну віллу і славу статочної, багатой людини. При цій нагоді французька преса зраджує тайну, яким чином той скромний чоловічок добився гарного майна.

Пантур був колись годинником у Парижі і заробляв своїми напрямками за багатого, щоб умерти й замало, щоб жити. Та він не був вибачливою людиною і вдовольнявся навіть тими скромними засобами, що йому його професія давала. При тому він відзначався незвичайно тихою вдачею: дуже важко було Пантура вижести з рівноваги; ще важче образити.

Одного гарного дня, коли вдалося на направі якогось старого годинника заробити кілька франків більше, Пантур пішов до каварні на одну чорну і пригланутися одночасно грі в карти. А що кожна людина має свої пристрасти, то й Пантур їх мав. А саме він пристрасно любив кібичувати при грах. Сам ніколи не грав. І цим разом Пантур присів до картярів і почав приглядатися їх грі. Раптом ним наче щось підкинуло:

— На вашім місці я був би тrefом вийшов. Тоді ви робили б всі леви. Ви граєте як останній дурень.

Оце несподіване схвилювання вийшло Пантурові в користь. Хоч не випереджуймо ходу подій. Вишаний останніми словами грач не вдався з Пантуром у дискусію над правильністю його тези, чи краще було вийти тrefом, лиш відразу „трафив“ сердешного годинникаря першорядним „серпом“ в ухо. Пантур накрився ногами, однак як і пристало спокійній та зрівноваженій людині встав і скермувався до виходу, вважаючи, що годі дискутувати з брутальною людиною.

Та свідки цієї події стримали Пантура й переконали, що за несподіваний і незаслужений біль, не згадуючи вже і про зневагу, належить йому не так сатисфакція, як відшкодування. Рад-не-рад Пантур дав себе переконати, що загонистий грач справді його образив і подав скаргу до суду, домагаючися відшкодування. І справді він дістав 3.000 франків за біль.

Тоді Пантурові прийшла до голови думка, що в нинішніх важких часах куди легше заробити гроші на позавушниках, як нпр. на годинникарстві. Обдумавши як слід цілий інтерес, Пантур перекинувся на нову професію.

За один лиш перший місяць праці „заробив“ він тричі за позавушники. У новій діяльності не обмежувався він до терену одного передмістя, але навпаки, для кращого успіху перекидався на щораз інші дільниці й навіть на дальші передмістя Парижа. Коли набрав відповідної рутини почав працювати теж і в дальших околицях Парижа. Та „заплата“ не все була відповідно висока до ризику і трудів, чи пак болю. Та він цим не знеохочувався.

Одного разу Пантур дістав у трамваї так сильно поза вуха, який, на щастя, саме під ту пору стояв і добре потовк собі потилицю. Але виплатилася шкіра за виправу, бо в нагороду він дістав 5.000 франків. Найвища сума, яку він у тій легкій і болючій професії заробив — була 10.000 франків. Та й тоді не пішло так зовсім на сухо. Три тижні мусів Пантур відлежати той виступ у лічниці. Назагал нова професія до тієї міри виплатилася, що Пантур міг собі купити прегарну віллу у згаданій на вступі місцевості і міг собі залишити ще зайвий гріш на чорну годину. Імовірно, тепер, коли Пантур став радним, давню професію він покине раз-на-завжди.

РИБАЛКА, ШО МАЄ ШАСТЯ ДО ГРУБИХ РИБ.

У летунській місцевості Арбон над Боденським озером у Швайцарії уладив тамошній рибалки гучний бенкет своєму товаришові, який зловив перед кількома днями пструга, що важив 29 і пів фунта. Пструг був довгий на 103 см і грубий на 73 см. На другий день той рибалка зловив ще шупака довгого на 132 см.

Тоді його товариші врадувані, що ніж собі відкрили таку рибальську славу, уладив йому гучний бенкет. Мешканці того містечка цілий день манифестували радісно на величчя міста вигукуючи: „Хай живе наш славетний Пструг!“

НЕВЖЕ ЦЬОГОРІЧНЕ ЛІТО БУДЕ ХОЛОДНІШЕ

В Монте Карло запримітили недавно змістку з породи гірундаус кавдактуса.

Тамошня преса счисляє з того приводу тривогу. За останніх п'ятьдесять літ як заставою втретє виявляється в полудневій Європі і за кожним разом її поява означала однократно сильну обнижку температури.

Невже й тепер ластівка „гірундус“ прелітала на Рів'єру, рятуючися від холоду? Невже інші більше вражані на холод ластівка вилітають до Африки?

Оттакі питання ставлять собі всі на Рів'єрі, турбуючися цьогорічною погодою і температурою.

Та цю тривогу мабуть спричинили різні журналісти зовсім даремне і цьогорічне літо буде, як кожне інше літо. Автім справді того літа вже кілька літ не було, то й тепер велика ріжниця буде...

МАРКИ З ФУТБОЛЬНИХ МИСТЕЦТВ СВИТА

На пам'ятку футбольних мистецтв світу, саме тепер відбуваються у Франції, упродовж французької пошти видає з днем 1. червня 1938 нові марки. Ці марки голубої барви довели до ліки і на них змальована емоційна сцена з футбольного метчу. А саме на марці змальований мент, як воротар ловить в ефектованім підскаку горішній м'яч і при тій його атакує воротар грач. Марка має вартість 1,55 франків.

Життєва konieczність.

Є в житті глибокі правди, що міцно зарізані на найбільш природній послідовності, в правилах неблаганой логіки, та всеж нещаслива людина не добаєє їх. Візьмім наприклад ошадність! Ошадність — це єдино певна і нечужа безпека на майбутність. Ошадність — це є в житті природи довкола себе. Ошадність у значінні: збирання резерв для відпору життя в непригожих обставинах. Казуть, що природа дуже марнотравна. Наприклад, коли їдуть на те, що з мільйонів нарібків зловлять якийсь відсоток риби. Але ж ті мільйони нарібків це саме природні запаси, які природа собі зберегла на те, щоб навіть серед найгірших обставин вирости тисячі риб, нпр. і тоді коли маса нарібків вигине від шкідливих, або з інших непередбаченої причини. Численні, ба, мільйони дикі звірята збирають собі запаси на зиму пору. А й наші власний організм керується тими природними законами: у правдивому сенсі нагромаджує собі запаси товщу, якщо їм не мучиться довго на випадок голоду, відстає від них самі, голови того організму й поступаемо згідно з тим конемітичними вимогами свого добра. Не всі марнотравні, вони мають резерви на створення чогось ціннішого, як нині маємо на землі, розумності. Не всі візьмемо шалити, розумності рідних банках. Час би вже розуміти, особливо українцям, у сучасному світі, рідного народу, зрозуміти ту велику, ошадливу правду, що загальною ошадністю рідних банках поставимо себе на якусь матеріальну, але і в кожній нашій ошадності — ось, одне з найбільш цінних і потрібних таємних ошадностей — щоб та ошадність стала невіддільною...

S. O. S.! Атака печінки!..

Не допускайте до остаточної, яка повстає при застосуванні невідомого лікування. Згадайте магістра Вольфганга з охор. знак. „Вільфганг“, що мають в собі емоційні речовини Коментетум і Вольфганг, побудовують печінку до нормальної праці і нормального викликування

жовчі та спричиняють природне випорожнення. Вживати їх при термінах печінки, жовчового міхурка, жовчаних каменів і жовтяниці. Можна дістати у всіх аптеках і дрогеріях. Вирізня: Magister E. Volsky, Варшава, Золота 14, власний відділ у Львові.

3 рішень Управл. Пром-Банку:

Кредит будуть надавати в першу чергу тим нашим мешканцям, в яких підприємства чиють працю ошадності. Доказ зрозумілий дрібної ошадності — це досад свідомості й свідомості підприємця. Надто банкі мають моральне зобов'язання опиратися на те, що приходить до банку не тільки тоді, як їм треба кредит.

Піоніри ошадності ації користуються довіром

Пром-банку

Львів, Гродзичких 1. I. п.

Тел. 292-15 і 200-15

Факіри робили те, що й держава робить.

Перед кількома днями в Парижі судили цілу групу факірів, астрологів, графологів, кіромантів та іншого роду дурисвітів. Підчас процесу прокуратор сам признав, що закон не дає точних даних, у чому міститься саме провинна обвинувачених. Один із факірів заявив гордо, що він давав лиш поради й не сподівався, що це заборонене. Дотепна відповідь одного з обвинувачених обійшла всі часописи:

„Не говорять так легковажно і з обуренням про забобонність. Адже забобонність поширює в нас сам уряд. Невже ви, пане прокураторе, не бачили плякатів: „Сьогодні п'ятниця, 13-го! Купуйте льоси державної лютерії!“

І справді у Франції забобонність офіційно „дозволена“. Не так, як в Америці, де різним астрологам важко світлом і людьми крутити.

А саме американські астрологи хотіли конче владати „науковим“ та запевняли, що від них залежить будучність. Вислід був такий, що ба-

гато з тих астрологів мусіло покинути Злучені Держави й вибратися до Мексики, де й терен доглібший та публіка легковірніша й податливіша на ведення такого дохідного, астрологічного підприємства.

Недавно професор астрології гарвардського університету Бертольд Бак присвятив діяльності астрологів прилюдний відчит, на якому він між іншим так сказав:

— Якщо прийняти, що справді мертва маса може мати вплив на людську долю, то треба було б хіба признати, що перший-ліпший нью-йоркський хмародер сильніше впливає на мешканців міста, як віддалена від них на мільйони км планета.

„Мертва маса“ — та в тім то й сук, що астрологи кажуть, що хмародери справді мертві, але планети живі. Ледви чи докази вченого переконують їх, коли в їх „науці“ головну роль грають „гроші“.

Пять сантимів — за дорогі гроші.

Французький уряд рішив витягнути з обігу лятьсантимові монети — найменші гроші в обігу і заступити їх іншою монетою. А саме виявилось, що метална з якого зроблені гроші, дорожчий, ніж срібна вартість монети, бо пять-

сантимові монети містять у собі багато нікелю. Ціна того металу так сильно підскочила, що продукція 5 сантимів коштує справді 7 сантимів. В нових монетах нікель заступає цинком, п'ятнадцять разів дешевшим від нікелю.

Розгром китайських військ під Ченгіянькуаном.

Після укладу Ченгіянькуану китайські війська попали в безвихідне положення у місці, де сходяться ріки Ін і Гвай. Кілька тисяч китайців убито і ранено

КОМУНІКАЦІЯ МІЖ ТІЕНТСІНОМ І ПУКАВ.

Китайці побудували міст на ріці Квей, перетворюючи комунікацію на залізницю Пукан—Тієнтієн.

УРЯДОВІ МАРШАЛА ЧАНКАЙШЕКА ПІДЛЯГАЄ ЛИШЕ ШІСТЬ КИТАЙСЬКИХ ПРОВІНЦІЙ.

Японська преса підкреслює, що після евакуації Ганкав уряд Чанкайшека зовсім утратить характер центрального китайського уряду. Під його владою залишаться лише 6 провінцій з поверхнею 1,638,000 кв. км. і населенням 144,000,000; цілий Китай має 24 провінцій, з 241,000,000 населення.

ПЕРЕГОВОРІ НАД КИТАЙСЬКО-СОВІТСЬКИМ ПОРУЗУМІННЯМ.

Офірор довідується з вірогідного джерела, що в Москві відбуваються переговори, що

мають doprowadити до воєнного союзу між Куомінтаном та московським урядом. Іх провадить Сунфо з китайського боку та Потемкін з московського. Хоч Куомінтан і заперечує вістки про приготування до цього союзу, у загальному відомі вже його головні точки: Китай мав би прийняти совітських дорадників до управи краєм та до армії і дорадників для організації протипонської пропаганди; Совіти мають поставити до розпоряджистости Чанкайшека 4 ескадри по 27 літаків разом із потрібною муніцією. Зі свого боку Китай дасть московському урядові концесії, яких не дає ніодній іншій державі. У зв'язку з цим Бліхер був у Москві і брав участь у нарадах про воєнну підтримку для Китаю. Згідно з довірчоною умовою посилає Москва одну дивізію до китайського Туркестану, щоби боронити шляхи довою зброї до Китаю. Відбувається також реформа китайського уряду, наслідком якої до нього вступають прихильники Москви.

На загал ця вістка годиться з інформаціями, що Іх ми подали на основі японської преси.

ДЛЯ ТРИКОТ ЗАЧІСКИ...
Щоб волосся ніколи не
теж і не вискочило за
гору і тримало зачіску,
треба при чесанні
використовувати засоби,
що не пошкоджують
волосся.

TENAX
ROGER GALLEY

Розпорядок про замищення лист не торкається також референдарських урядовців Генеральної Прокуратури, що звільнені від референдарських іспитів на підставі розпорядку Ради Міністрів з р. 1925, і якіні б. урядовців Прокуратури Польського Королівства і Прокуратури Скарбу, які відповідають деяким спеціальним умовам гіпотетичних пісарів, які щонайменше 3 роки займали свої становища і судових асесорів та референдарських урядовців, управнених до списку на листу адвокатів на підставі закону про устрій адвокатури.

Замкнення адвокатських лист торкається всіх адвокатських та судових апікантів, яких не виділили наведені вгорі статті.

Розпорядки міністра справедливости, що згідно зі статтею 66 уст. 3. закону про устрій адвокатури окреслюють обсяг дозволів вписуватися на листи обмеженого числа адвокатів або адвокатських апікантів в означених речинцях та місяцях, будуть проголошені в Урядовому Деннику Міністерства Справедливости.

ПІДЛЮТЕ

Гірський Живець, купелеве Заведення і Літнице — в Горганах над рікою Лімницю на висоті 700 м. понад рівень моря. Мінеральні піщані води, сірково-соляні, борозняні, газані і мінеральні кукси. Купальні такеї нема. Комуналізація: Залізницею до станції Брошнів (на лік Стрий—Станіславів) і відвідісію залізничною дубля з ралішними поїздами на місце. На закладку гостей, що їдуть лікуватися до Підлюте, писала управа Живця авто-дрезину. Адреса й інформація: До 1-го липня: — Управа живця Підлюте, — Львів, вул. Каушницька 3, тел. 248-62 а від 1-го липня: Управа Живця Підлюте, — пошта Осмолода-Підлюте.

3-3

Замкнули адвокатські листи.

Для 10-го ц. м. увійшов у життя проголошений урядовий розпорядок міністра справедливости з 4-го червня 1938 про замищення лист адвокатів та адвокатських апікантів. На підставі арт. 66 і 167 закону про устрій адвокатури розпорядок замикає листу адвокатів та адвокатських апікантів в округах адвокатських палат у Варшаві, Катівніцях, Кракові, Люблині, Львові, Познані, Торуні і Вильні на час до 31-го грудня 1945.

Замкнення лист не торкається професорів і доцентів правничих наук у польських академічних школах, суддів Н. Т. А., урядовців Генеральної Прокуратури, що після референдарських іспитів були щонайменше 3 роки у службі референдаря, осіб, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів, офіцерів-аудиторів, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів і прокураторів у військових судах, осіб, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів в адміністраційних судах або були на становищах членів бюро судейського осудництва, Найвищого Суду або правничого секретаріату Н. Т. А., осіб, які 3 роки були у референдарській службі у правному бюро Президії Ради Міністрів, у законодатнм департаменті Міністерства Справедливости або в бюро союму і сенату на становищах, зв'язаних з законодавчими працями, осіб, які відбули нотаріальну апікацію, закінчену приписаними іспитами, щонайменше 3 роки були на становищах нотарів, осіб, які по складенні судейських іспитів були щонайменше 3 роки у референдарській службі на правничих становищах.

Найменше 3 роки виконували обов'язки суддів і прокураторів у військових судах, осіб, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів в адміністраційних судах або були на становищах членів бюро судейського осудництва, Найвищого Суду або правничого секретаріату Н. Т. А., осіб, які 3 роки були у референдарській службі у правному бюро Президії Ради Міністрів, у законодатнм департаменті Міністерства Справедливости або в бюро союму і сенату на становищах, зв'язаних з законодавчими працями, осіб, які відбули нотаріальну апікацію, закінчену приписаними іспитами, щонайменше 3 роки були на становищах нотарів, осіб, які по складенні судейських іспитів були щонайменше 3 роки у референдарській службі на правничих становищах.

Почалася надзвичайна сесія сойму.

В п'ятницю, 10-го червня ц. р. відбулося перше засідання сойму надзвичайної літньої сесії, який проводив урядуючий віцедаршал Шебель.

На цьому засіданні у першому читанні відідали до комісії такі урядові законопроекти: 1) про вибір міських радних — до спеціальної комісії для справ суспільної самоуправи; 2) про вибір громадських, волонських та повітових радних — до адміністраційно-самоуправної комісії; 3) всі законопроекти, що торкаються ратифікації міждержавних умов — до комісії закордонних справ; 4) про Академію Фізичного Виховання — до освітньої комісії; 5) про участь громадянського чинника в карному осудництві — до правничої комісії; 6) про додаткові кредити.

Михайло Мочульський

Останні десятиліття життя Ів. Франка

(1896—1916.)

(З приводу роковин смерті поета).

ВИБІР ГНАТЮКА.— ПІДГОТОВА ДО ЮВІЛЕЮ. 1897 року восени, молоді вибрала головою „Академічної Громади“ Володимира Гнатюка, великого Франкового прихильника. Гнатюк був тоді віком як етнограф і знавець закарпатської України. Він 1893 і 1897 рр. промав у Львові майже всю закарпатську Україну і знав наочно не тільки побут закарпатських українців, але й зібрав авідні багато фольклорного та етнографічного матеріалу. 1896 р. була видрукована в II. томі „Етн. Збірника“ його стаття про вірників разом із репертуаром одного вірника. Він від 1894 р. був уже знайомий з Франком, друкував свої статті в „Життє і Слові“, ба навіть був співатором протесту галицьких українців проти малярського тисячоліття п. н. „І ми в Європі!“, видрукованого 1896 року. Молоді, знаючи про ці заслуги Гнатюка, вишуквала його своїм вибором. Гнатюк, дядько-шестилітній людина, широкоплечий, гарний і обличчя, блідий з коротко стриженою білою бородою, вийшов після вибору на ступінь, на якому стояла професорська катедра (вибір відбувся в університетській залі), і авідні сказав цю свою промову промову. Він, як завжди, говорив тихим голосом, але плавно; свою промову перетинав густо поезією проскрибованого Франка й закликуював товаришів здійснювати Франкові ідеали. Гнатюк, знаючи, що Франко підчас негдути понаписував багато віршів, порадив „Академічній Громаді“ взяти на себе видання отсих віршів. Видля згодилася і авідні корон набув збірку Франкових поезій, яка й вийшла під кінець 1897 р., але з датою 1898 р., накладом „Академічної Громади“, п. а.: „Мій Ізмарагд“. Франкові поезії вийшли на гарному папері й були оправлені у ріжкокошторові окладники з золотеними берегами і витисками. Чистий прибуток з розпродажу поезій був призначений на заповомовий фонд „Академічної Громади“. Продажем займався головою Іван Макух, лізішній адвокат і діяльний член радикальної партії. Він ходив з томиком „Ізмарагд“ по всіх усядах і втивав Іх навіть у руки, що не конче хотіли мати в себе еретичську книжечку. Одночасно молоді ухвалила заснувати фонд для підмоги українським письменникам і відсвяткувати ювілей 25-літньої літературної діяльності Івана Франка. Для цього й вибрано окремий комітет, якого головою був Володимир Гнатюк.

Комітет узявся дуже живо до праці. Незабаром Іван Макух прибув у приміщенні „Академічної Громади“ заклик до молоді святкувати ювілей Франка. Серед молоді були, очевидно, — й такі, яким той заклик не подобався, і якась невідома рука написала була на ньому образливі для Франка слова. Я помітив це й в

кореспонденційній книзі товариства висловив своє обурення проти того звичку п. а. „Wer geht so früh durch Nacht?“ Але ніхто не мав відваги відповісти мені й більше образливих слів на заклик вже не з'являлося.

Комітет дістав був з початком 1898 р. дозвіл від міністерства збирати гроші на фонд підмоги для українських письменників, але преса не підтримала доброго заміру молоді й складки не пішли так, як бажалося. Молоді почала також збирати гроші на ювілейний дар для Франка. Як на неприхильний для поета обставини зібрано, як на тодішні часи, доволі багато, близько 1400 корон. Наукове Товариство імені Шевченка додав від себе 600 корон і в день ювілею передав поетові в окремій шкатулці 2000 корон.

З починку комітету Іван Труш намалював портрет поета. Мені здається, що він намалював був тоді два портрети: один, який дехто визнає за невдалий і який Труш подарував Гнатюкові — в дійсності саме той портрет був найбільше подібний до живого Франка, — і другий, що пишався вчасі ювілею Франка в ювілейній залі і є тепер у музею Наукового Товариства імені Шевченка.

За спонукою комітету зладив Михайло Павлик „Спис творів Івана Франка. 1874—1898“. Будучи раз у бібліотеці „Просвіти“, я бачив, як Франко показував Павликові декотрі статті без підпису, впадіними або криптоніми — його Тимто „Спис“ Павлика має велике значіння для розсліду автентичности Франкових списків.

Розгром китайських військ під Ченгіянькуаном.

Після упадку Ченгіянькуану китайські війська потрапили в безвигідне положення у місці, де сходяться ріки Ін і Гуай. Кілька тисяч китайців убито і ранено.

КОМУНІКАЦІЯ МІЖ ТІЕНТСІНОМ І ПУКАВ.

Китайці побудували міст на ріці Квей, приєднуючи комунікації на залізницю Пукан—Тієнтієн.

УРЯДОВІ МАРШАЛА ЧАНКАЙШЕКА ПІДЛЯГАЄ ЛИШЕ ШІСТЬ КИТАЙСЬКИХ ПРОВІНЦІЙ.

Японська преса підкреслює, що після евакуації Ганкая уряд Чанкайшека зовсім утратив характер центрального китайського уряду. Під його владою залишились лише 6 провінцій з поверхню 1,638.000 кв. км. і населенням 144.000.000; цілий Китай має 24 провінцій, з 241.000.000 населення.

ПЕРЕГОВОРИ НАД КИТАЙСЬКО-СОВІТСЬКИМ ПОРУЗУМІННЯМ.

Офіно́р довідується з вірогідного джерела, що в Москві відбуваються переговори, що

мають doprowadити до воєнного союзу між Куомінтаном та московським урядом. Їх провадить Сунфо з китайського боку та Потемкін з московського. Хоч Куомінтан і заперечує вістки про приготування до цього союзу, у загальному відомі вже його головні точки: Китай мав би прийняти совітських дорадників до управи краєм та до армії і дорадників для організації проти японської пропаганди; Совіти мають поставити до розпорядженості Чанкайшека 4 ескадри по 27 літаків разом із потрібною муніцією. Зі свого боку Китай дасть московському урядові концесії, яких не має жодній іншій державі. У зв'язку з цим Бліхер був у Москві і брав участь у нарадах про воєнну підтримку для Китаю. Згідно з довірливою умовою посилає Москва одну дивізію до китайського Туркестану, щоб боронити шляхи до воюю афгану до Китаю. Відбувається також реформа китайського уряду, наслідком якої до нього вступають прихильники Москви.

На загал ця вістка годиться з інформаціями, що їх ми подали на основі японської преси.

Розпорядок про закриття лист не торкається також референдарських урядовців Генеральної Прокуратури, що звільнені від референдарських іспитів на підставі розпорядку Ради Міністрів з р. 1926, і якісні 6. урядовців Прокуратури Польського Королівства і Прокуратури Скарбу, які відповіли деяким спеціальним умовинам іпотечних писарів, які щонайменше 3 роки займали свої становища і судових асесорів та референдарських урядовців, управлених до впису на листу адвокатів на підставі закону про устрій адвокатури.

Закриття адвокатських лист торкається всіх адвокатських та судових апікантів, яких не вилучили наведені вище статті.

Розпорядки міністра справедливості, що згідно зі статтею 66 уст. 3 закону про устрій адвокатури окреслюють обсяг дозволів вписуватися на листи обмеженого числа адвокатів або адвокатських апікантів в означених реченнях та місцях, будуть проголошені в Урядовому Довіснику Міністерства Справедливості.

ПІДЛЮТЕ

Ріський Живець, купелеве Заведення і Літніще — в Горанах над рікою Ліпницею на висоті 700 м. понад рівень моря. М'ягкі і гарні води, сірково-сілові, борозни, газелі і мінеральні купальні. Курортний такти непа. Комунація: Залізницею до станції Брошнів (на лінії Стрий—Станиславів) а відсюди лісовою залізницею дубча з ранішньої поїздом на місце. На заможності гостей, що їдуть лікуватися до Підлюте, виславляє управа Живця до Брошні авто-дрезину. Адреса й інформація: До 1-го літніща: — Управа Живця Підлюте, — Львів, вул. Клушницька 3, тел. 248-62 а від 1-го літніща: Управа Живця Підлюте, — пошта Осмолода-Підлюте.

1-3

Замкнули адвокатські листи.

Для 10-го ч. м. увійшов у життя проголошений урядовий розпорядок міністра справедливості з 4-го червня 1938 про закриття лист адвокатів та адвокатських апікантів. На підставі арт. 66 і 167 закону про устрій адвокатури розпорядок замикає листу адвокатів та адвокатських апікантів в округах адвокатських палат у Варшаві, Катовицях, Кракові, Люблінні, Львові, Познані, Торуні і Вільні на час до 31-го грудня 1945.

Закриття лист не торкається професорів і доцентів юридичних наук у польських академічних школах, суддів Н. Т. А., урядовців Генеральної Прокуратури, що після референдарських іспитів були щонайменше 3 роки у службі референдаря, осіб, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів, офіцерів-авдиторів, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів і прокураторів у військових судах, осіб, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів в адміністративних судах або були на становищах членів бюро судейського осудництва. Найвищого Суду або правничого секретаріату Н. Т. А., осіб, які 3 роки були у референдарській службі у правничому бюро Президії Ради Міністрів, у законодативному департаменті Міністерства Справедливості або в бюрі союму і сенату на становищах, а також в законодативних працях, осіб, які відбувши нотаріальну апікацію, закінчили присяганням іспитами, щонайменше 3 роки були на становищах нотарів, осіб, які по складенні судейських іспитів були щонайменше 3 роки у референдарській службі на правничих становищах.

Найменше 3 роки виконували обов'язки суддів і прокураторів у військових судах, осіб, які щонайменше 3 роки виконували обов'язки суддів в адміністративних судах або були на становищах членів бюро судейського осудництва. Найвищого Суду або правничого секретаріату Н. Т. А., осіб, які 3 роки були у референдарській службі у правничому бюро Президії Ради Міністрів, у законодативному департаменті Міністерства Справедливості або в бюрі союму і сенату на становищах, а також в законодативних працях, осіб, які відбувши нотаріальну апікацію, закінчили присяганням іспитами, щонайменше 3 роки були на становищах нотарів, осіб, які по складенні судейських іспитів були щонайменше 3 роки у референдарській службі на правничих становищах.

Почалася надзвичайна сесія сойму.

В п'ятницю, 10-го червня ц. р. відбулася перша засідання сойму надзвичайної літньої сесії, яким проводив урядуючий віцемаршал Шендаль.

На цьому засіданні у першому читанні віддали до комісії такі урядові законопроекти: 1) про вибір місцевих радних — до спеціальної комісії для справ суспільної самоуправи; 2) про вибір громадських, волонтерів та повітових радних — до адміністративно-самоуправної комісії; 3) всі законопроекти, що торкаються ратифікації міждержавних угод — до комісії аккордонних справ; 4) про Академію Фізичного Виховання — до освітньої комісії; 5) про участь громадянського чинника в карному осудництві — до правничої комісії; 6) про додаткові кредити.

МИХАЙЛО МОЧУЛЬСЬКИЙ

Останні десятиліття життя Ів. Франка

(1896—1916.)

(З приводу роковин смерті поета).

ВИБІР ГНАТЮКА.—ПІДГОТОВКА ДО ЮВІЛЕЮ.

1897 року восени, молоді вибрала головою „Академічної Громади“ Володимир Гнатюк, великого Франкового прихильника. Гнатюк був тоді відомий як етнограф і знавець закарпатської України. Він 1895 і 1897 рр. промавчував був майже всю закарпатську Україну і знав наочно не тільки побут закарпатських українців, але й зібрав звідти багато фольклорного та етнографічного матеріалу. 1896 р. була видрукована в II. томі „Етн. Збірника“ його стаття про лірників разом із репертуаром одного лірника. Він від 1894 р. був уже знайомий з Франком, друкував свої статті в „Життю і Слові“, бачив навіть був співатором протесту галицьких українців проти мадярського тисячоліття п. м. „І ми в Європі!“, видрукованого 1896 року. Молоді, знаючи про ці аспекти Гнатюка, пошукують його своїм вибором. Гнатюк, двадцятишестилітній людина, широкопачий, гарний і обличчя, блідий з коротко стриженою білою бородою, вийшов після вибору на ступінь, на якому стояла професорська катедра (вибір відбувся в університетській залі), і звідти сказав свою промову промову. Він, як зми-

чайню, говорив тихим голосом, але плавко; свою промову перетикав густо поезією проскрибованого Франка й закликав товаришів здійснювати Франкові ідеали. Гнатюк, знаючи, що Франко підчас негдух понаписував багато віршів, порадив „Академічній Громаді“ взяти на себе видання отсих віршів. Видля згодилася і за двісті корон набув збірку Франкових поезій, яка й вийшла під кінець 1897 р., але з датою 1898 р., накладом „Академічної Громади“, п. м.: „Мій Ізмарагд“. Франкові поезії вийшли на гарному папері й були опрацьовані різними кольорами оладки з волохитими берегами і антиками. Чистий прибуток з розпродажу поезій був призначений на заможовий фонд „Академічної Громади“. Продажем займався головою Іван Макух, п'яніший адвокат і діяльний член радикальної партії. Він ходив з томиком „Ізмарагд“ по всіх усядах і втихав їх навіть у руки, що не хочуть хотіли мати в себе еретичську книжечку. Одночасно молоді ухвалили заснувати фонд для підмоги українським письменникам і відсвяткувати ювілей 25-літньої літературної діяльності Івана Франка. Для цього й вибрано окремих комітет, якого головою був Володимир Гнатюк.

Комітет узявся дуже живо до праці. Незабаром Іван Макух приїхав у приміщенні „Академічної Громади“ закликав до молоді святкувати ювілей Франка. Серед молоді були, очевидно, — й такі, яким той заклик не подобався, і якась невідомо рука написала була на ньому образливі для Франка слова. Я помітив це й в

кореспонденційній книзі товариства висловив своє обурення проти того вчинку п. м. „Wer tut so früh durch Nach?“ Але ніхто не мав відваги відповісти мені й більше образливих слів на заклик вже не завважало.

Комітет дістав був з початком 1898 р. дозвіл від міністерства збирати гроші на фонд підмоги для українських письменників, але преса не підтримала доброго заміру молоді й складики не пішли так, як бажалося. Молоді почали також збирати гроші на ювілейний дар для Франка. Я на несприхильні для поета обставини вібрано, як на тодішні часи, доволі багато, близько 1400 корон. Наукове Товариство імені Шевченка додало від себе 600 корон і в день ювілею передано поетові в окремій шкатулці 2000 корон.

З починку комітету Іван Труш намалював портрет поета. Мені здається, що він намалював був тоді два портрети: один, який дехто визнає за неадапний і який Труш подарував Гнатюкові — в дійсності саме той портрет був найбільше подібний до живого Франка, — і другий, що писався вчасі ювілею Франка в ювілейній залі і є тепер у музею Наукового Товариства імені Шевченка.

За спонукую комітету зладив Михайло Павлик „Спис творів Івана Франка. 1874—1898“. Будучи раз у бібліотеці „Промітні“, в бачив, як Франко показував Павликові декотрі статті без підпису, владомітні або криптомітні — його Гимно „Спис“ Павлик має велике значіння для розсуду автентичності Франкових писань.

ти на р. 1938-39 та інші проекти фінансового характеру — до бюджетової комісії; 7) про поправу фінансів краєвих забезпечень — до комісії праці; 8) про новелу у справі лікарської практики — до комісії публічного здоров'я.

Три урядові апропріаційні законопроекти відіслали до спеціальної комісії, яку вибрали на цьому засіданні у складі 30 осіб.

На цьому засіданні вилучили чотири інтерпеляції, між іншим інтерпеляція посла Казимира Святополк-Мірського у справі відложеного польського соціальського здвигу у Львові.

На цьому засіданні союму замкнули, про речинець найближчих нарад повідомлять писемно.

Після нарад союму зібралися комісії для приділу рефератів окремих законопроектів. Головою спеціальної комісії для апропріаційних справ став віцемаршал Келяк, його заступником

пос. Совінський, секретарем пос. Гловацький. Спеціальна комісія для справ самоуправи приділила реферат законопроектів про вибір міських радних пос. Духові, який зрештє цей проект разом з законопроектом про вибір радних міст: Кракова, Львова, Лодзі, Познаня, Варшави і Вільна. Правнича комісія приділила реферат законопроектів про участь громадянського чинника в карному осудництві пос. Сьозі. Реферат законопроектів про Академію Фізичного Виховання в освітній комісії перебрав пос. Похмарський, законопроект про вибір громадських, волосних та повітових радних в адміністраційній комісії реферуватиме пос. Кржечунович.

В п'ятницю відбулося теж засідання посольського клубу „Обозу Зєднання Народового”.

Чубар арештований.

У Москві говорять, що арештовано першого заступника прем'єра СРСР Чубаря. Поголошка видається остільки правдоподібна, що Чубар — українець та що він був у 1937. р. заступником Гринька на становищі наркома скарбу, а ще давніше — головою совнаркому УССР. (АТЕ).

„ВОРОГИ НАРОДУ“ В КИЇВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ КОМПІТЕТІ.

У Києві, як повідомляють „Ізвестія“ з 2. ц. м. відбувалась обласна партійна конференція. Делегати критикували дуже суворо і рішуче політичні помилки обкому, його хибні у практичній роботі та у проводі районами. Більшість делегатів, що виступали в дебатах, зазначили, що у звіті другого секретаря обкому, Костенка, бракувало самокритики та поважної

політичної аналізи помилок обкому, до проводу якого дісталися найгірші вороги народу. (Офінор).

МОСКОВСЬКІ „КУЛЬТУРНІ СКАРБИ“ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНИХ РЕСПУБЛІК.

Боротьба проти московської мови в середніх школах.

„Правда“ з 23. V. пише: „Фашистські шпигуни і шкідники, що дісталися до проводу нар. комісаріату освіти, дуже утруднили працю шкіл і учителів. Буржуазні націоналісти в союзних і автономних республіках перешкоджували у навчанні московської мови, тим самим. До іспиту приступило 38 абітурієнтів, у цьому скарбі культури великого московського народу...“

(Офінор).

Митрополит Діонісій у Президента Держави.

(Летунською поштою від ал. кореспондента).

Варшава, 11. червня.

Ваш кореспондент довідується з д. добре поінформованих джерел, що Президент Держави проф. Мосціцький прийняв на аудієнції ще 30. травня ц. р. в Спалі Митроп. Діонісія, голову Православної Церкви у Польщі.

Аудієнція тривала 2 повні години і доторкалася цілості справ, зв'язаних з „ревіндикацією душ“ на Волині і Холмщині. Президент Держави мав запланувати митрополита, що повагою власного авторитету не дозволить на будь-які зловживання невідповідних фанатичних чинників.

Цікаво, що ані польська преса, ані ПАТ не подали вістки про цю характеристичну аудієнцію до прилюдного відома.

Зачуваємо, що після повороту з Почаїва, митроп. Діонісій звернеться до през. Мосціць-

кого з просьбою ще одної аудієнції, щоб інтервеніювати у найвищого державного чинника в справі останніх рішень адміністраційної влади на Холмщині. Гром.

ВЕЛИТЕНСЬКІ МАСИ ПАЛОМНИКІВ В ПОЧАЇВІ.— ГРЕЦЬКИЙ ПОСОЛ ВИХАВ НА ВОЛИНЬ (Власна кореспонденція).

Варшава, 11. червня.

Телефонують нам з Почаїва: Побут митрополита Діонісія у Почаївській Лаврі став нагодою великих релігійно-національних маніфестацій українського населення. На Вознесення прибуло до Почаїва кільканадцять тисяч паломників з Волині, Полісся, Холмщини, а навіть Гродненщини. Архирейську Св. Службу Божу відправляв сам митрополит та арх. Олексій.

Також величава маніфестація відбулася в неділю 5. червня, коли крім тисячних мас паломників прибула до Почаїва масово українська православна дітвора і шкільна молодь з Кременця, Ріаного і Сарнів.

Сьогодні в суботу і завтра на Зелені Сяга відбудуться тут кульмінаційні торжества, на які прибуває нині запрошений митрополитом посол Греції міністр Кимон Коллас в супроводі архимандрита Васдекаса.

Від себе інформуємо, що на почаївські торжества виїхала увечері з Варшави паломницька прогулянка православних студентів-теологів, що проповідуватимуть в часі Зелених Свят між масами спрагненого релігійної потіхи народу слово Боже.

ПРЕМ'ЄР СКЛАДКОВСЬКИЙ ЖЕРТУЄ НА ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ.

Довідуємося, що прем'єр ген. Славоу-Складковський підчас своєї візитаційної подорожі по Волині і Поліссі зложив пожертву на православну церкву в Столпцях заявляючи, що ця пожертва є висловом його зичливого відношення до православного населення та підкреслюючи, що він не робить різниці між громадянами польської держави римо-католиками і православними.

Сьогоднішнє несконфісковане „Слово“ комунікує: „Православне життя на Холмщині потерпіло в травні тяжкі удари. В багатьох повітах, крім поданого „Словом“ виказу зачинених церков, („Діло“ інформувало про цей комунікат) — взагалі заборонили Службу Божу в православних нештатних приходах, число яких сягає кількох десятків“.

Цензура сконфіскувала 5. і 6. число журнальничку православної дітвори „Дитина“.

Фа—ський.

ГОЛОВНІ ВИГРИ

виплатили ми таким гравцям:

зол. 100.000 на ч.:	60649
„ 100.000 „ „	75359
„ 100.000 „ „	96798
„ 100.000 „ „	120717
„ 100.000 „ „	136803
„ 100.000 „ „	145364
„ 100.000 „ „	167868
„ 100.000 „ „	172737
„ 150.000 „ „	85938
„ 200.000 „ „	66921

1.000.000

в 33. Льотерії на ч. 163490

як також велику кількість по 75.000, 50.000, 30.000, 25.000 і т. д.

Тому купи вже тепер Твій лос до 12 Льотерії в шасливій Колентурі

JULIAN LANGER

Warszawa, Marszałkowska 121, Dworzec Główny, u. Srednicowy, Targowa 46, Wolska 6.

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21.

Тягнення I. класи дня 22. червня ц. р.

Головна вигра 1.000.000 зол.

П. К. О. Конт 1667.

НОВИНКИ.

— Магази́н постелі Р. Джала — Львів Хоршини 5., поручає коври, матраци — перерілює коври по 4 зол., матраци по 6 зол. Прямас піря до прання. Тел. 294-81. 1186 — 1187

— Найцікавіший і найбагатший зміст український релігійний часопис „Лавра Пресвятої Богородиці“. Львів, вул. П. Скарби 5. Ч. розр. переказу 233. Річна передплата 12 зол. Поодинокі число 10 сот. 1-4

— Камінь Довбуша над Прутом Писком — „Зелена Палатка“ — (в управі п. С. Олексій) — вже від 15. червня поручає кімнати з управлінням. 1276 — 1277

— Конфіскація „Діла“. Два останні „Діла“ підпали конфіскації: ч. 125 за одну леграну, ч. 126. за допис нашого париского кореспондента, поміщений в рубриці „Діла вбивства полк. Е. Коновальця“.

— Кооператива Українське Народне Мистецтво у Львові просить відборців, щоби з замовленнями звертались безпосередньо до бюро Кооперативи вул. Костюшка 5. До Кооператива жадних агентів в край не вказує, а якщо появляються, то піднімаються до фірми Кооперативи і за них Кооператива бере жадної відповідальності.

— У дощеві вечорі маєте добру нагоду вести Ваші світлинки до порядку. Мозері медські фотографьоми на складі тільки в одній українській фотокрайниці Еком, Діла Сикстуська 29, тел. 203-30.

— Кооператива Українське Народне Мистецтво у Львові повідомляє, що переселили крайниці на вул. Сикстуську ч. 20. (голова родної Гостиниці) а бюро Кооперативи на вул. Костюшка ч. 5. (Дім Центробанку).

— Пансіон „Стахова Воля“ у Гребеніві Скольського над Опором серед гір та сморісті лісів. Відчинений від 1. червня поручає 30-нішних кімнат з верандами. Смаки, догляда добрі харчі від 3—6 зол. дено. Воля інформації: Львів, вул. Голушка 1438. М. Гребенів, або Гребенів „Стахова Воля“.

— Всім добре знайомий пансіон Зелених Свят бенові вже відчинений від 1. червня і для гостей.

— Позір! Хто хоче забути про дні, хто хоче провести вільні хвилини безжурно, хто хоче скріпити свої сили нехай їде до Підбужа. Чудова гірська околиця, до Бистриці, ліси, гірське повітря, а ще знаменита кухня, зашиїть у Вас і миті незатерті вражіння. „Українська Життя“ у Дрогобичі, що веде там велику роботу дітей і пансіон „Ольга“ для дорослих всім ПТ. літникам на далеко відчуженої формаций дає Управу „Української Життя“ в Дрогобичі, вул. Хреста 49.

— У семі роковини смерті Вячеслава Лановського відбудеться поминальне богослужіння в архикатедральній церкві св. Юрія в місті Львові, у вівторок, 14-го червня ц. р. Початок відриває того самого дня в год 1846.

„Спис“ мав попереджати життєпис Франка, який обіцявся написати А. Кримський, але той чомусь прислав був лише початок життєпису, не кінчаючи його, і „Спис“ вийшов у світ без життєпису Франка. Ладив комітет і трилогію Франкових новел п. з. „Езуп“. Видрукував був навіть дві перші давніше написані Франкові новелі — „Місію“ й „Чуму“; на третю новелю не стало настрою у Франка і трилогія не зиялася в часі його ювілею. До „Місії“ й „Чуми“ додав пізніше Франко „Казки і сатири“, і збірку випустила друком „Українсько-руська видавничка спілка“ у Львові 1906 р. Аж у Ліпську пригадав собі недужий поет, що його трилогія не закінчена і почав був писати третю новелю, але не довелося йому скінчити її. Накінець комітет видрукував збірку композицій до Франкових поезій п. з. „Зивілі листки“ і книжку п. з. „Привіт Івану Франку“. В „Привіті“ взяли участь: Хв. Вовк, М. Грушевський, Юрій Жаткович, селянин Павло Думка, Іван Копач, А. Кримський, Леся Українка, Іван Левицький, К. Малицька, Олена Пчілка, Іван Тобілевич, В. Самійленко й інші.

В березні 1896 р. став Гнатюк заступником учителя в українській гімназії у Львові, і на його місце „Академічна Громада“ вибрала тоді на голову Гриця Гарматія, недавно померлого лікаря в Теребовлі. Та через те Гнатюк не перестав бути головою комітету для ювілею Франка і далі працював ч. ньому пильно.

(Далі буде).

ти на р. 1938-39 та інші проекти фінансового характеру — до бюджетової комісії; 7) про поправу фінансів краєвих забезпечень — до комісії праці; 8) про новелу у справі лікарської практики — до комісії публічного здоров'я.

Три урядові апропріаційні законопроекти відіслали до спеціальної комісії, яку вибрали на цьому засіданні у складі 30 осіб.

На цьому засіданні вилучили чотири інтерпелції, між іншим інтерпелція посла Казимира Святополк-Мірського у справі відложеного польського соціального зв'язу у Львові.

На цьому засіданні союму замкнули, про речень найближчих нарад повідомлять писемно.

Після нарад союму зібрані комісії для приділу рефератів окремих законопроектів. Головою спеціальної комісії для апропріаційних справ став віце-маршал Кежик, його заступником

пос. Совінський, секретарем пос. Гловацький. Спеціальна комісія для справ самоуправи приділила реферат законопроект про вибір міських радних пос. Духові, який апропріує цей проект разом з законопроект про вибір радних міст: Кракова, Львова, Лодзі, Познаня, Варшави і Вильни. Правнича комісія приділила реферат законопроект про участь громадянського чинника в карному осудженні пос. Сьозі. Реферат законопроект про Академію Фізичного Виховання в освітній комісії перебрав пос. Похмарський, законопроект про вибір громадських, волонтерів та повітових радних в адміністраційній комісії реферуватиме пос. Кржечунівч.

В п'ятницю відбулося теж засідання посольського клубу „Обозу Зєднчення Народового“.

Чубар арештований.

У Москві говорять, що арештовано першого заступника прем'єра СРСР Чубаря. Поголовок видається остільки правдоподібна, що Чубар — українець та що він був у 1937. р. заступником Гринька на становищі наркома скарбу, а ще давніше — головою совнаркому УРСР. (АТЕ).

„ВРОГИ НАРОДУ“ В КИЇВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ КОМПЕТІ.

У Києві, як повідомляють „Ізвестія“ з 2. ч. м. відбувалась обласна партійна конференція. Делегати критикували дуже суворо і рішуче політичні помилки обкому, його хибні у практичній роботі та у провіді районами. Більшість делегатів, що виступали в дебатах, зазначили, що у звірі другого секретаря обкому, Костенка, бракувало самокритики та поважної

політичної аналізи помилок обкому, до провду якого дісталися найгірші вороги народу. (Офінор).

МОСКОВСЬКІ „КУЛЬТУРНІ СКАРБИ“ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНИХ РЕСПУБЛІК.

Боротьба проти московської мови в середніх школах.

„Правда“ з 23. V. пише: „Фашистські шпигуни і шкідники, що дісталися до провду нар. комісаріату освіти, дуже утруднили працю шкіл і учителів. Буржуазні націоналісти в союзних і автономних республіках перешкоджували у навчанні московської мови, тим сая. До іспиту приступило 38 абітурієнтів, у цьому скарбі культури великого московського народу...“

(Офінор).

Митрополит Діонісій у Президента Держави.

(Летунською поштою від а. кореспондента).

Варшава, 11. червня.

Ваш кореспондент довідується з д. добре поінформованих джерел, що Президент Держави проф. Мосціцький прийняв на аудієнції ще 30. травня ц. р. в Спалі Митроп. Діонісія, голову Православної Церкви у Польщі.

Аудієнція тривала 2 повні години і доторкалася цілості справ, зв'язаних з „реіндікацією душ“ на Волині і Холмщині. Президент Держави мав запитати митрополита, що повагою власного авторитету не дозволить на будьякі зловживання невідповідних фаватичних чинників.

Цікаво, що ані польська преса, ані ПАТ не подали вістки про цю характеристичну аудієнцію до прилюдного відома.

Зачуваємо, що після повороту з Почаїва, митроп. Діонісій звернеться до през. Мосціць-

кого з просьбою ще одної аудієнції, щоб інтервеніювати у найвищого державного чинника в справі останніх рішень адміністраційної влади на Холмщині. Гром.

ВЕЛИТЕНСЬКІ МАСИ ПАЛОМНИКІВ В ПОЧАЇВІ.— ГРЕЦЬКИЙ ПОСОЛ ВИХАВ НА ВОЛИНЬ (Власна кореспонденція).

Варшава, 11. червня.

Телефонують нам з Почаїва: Побут митрополита Діонісія у Почаївській Лаврі став нагодою великих релігійно-національних маніфестацій українського населення. На Вознесення прибуло до Почаєва кільканадцять тисяч паломників з Волині, Полісся, Холмщини, а навіть Гродненщини. Архирейську Св. Службу Богу відправляв сам митрополит та арх. Олексій.

Також величава маніфестація відбулася в неділю 5. червня, коли крім тисячних мас паломників прибула до Почаєва масово українська православна дітвора і шкільна молодь з Крем'яниці, Рівного і Сарнів.

Сьогодні в суботу і завтра на Зелені Святи відбудуться тут кульмінаційні торжества, на які прибуває нині запрошений митрополитом посол Греції міністр Кимон Колас в супроводі архимандрита Васдекаса.

Від себе інформуємо, що на почаївській торжества виїхала учорі в Варшаві паломницька прогулянка православних студентів-теологів, що проповідуватимуть в часі Зелених Свят між масами спрагненого релігійної політиці народу слово Боже.

ПРЕМ'ЄР СКЛАДКОВСЬКИЙ ЖЕРТВУЄ НА ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ.

Довідуємося, що прем'єр ген. Славой-Складковський підчас своєї візитатійної подорожі по Волині і Поліссі зложив пожертву на православну церкву в Столпцях заявляючи, що ця жертва є висловом його значливого відношення до православного населення та підкреслюючи, що він не робить різниці між громадянами польської держави римо-католиками і православними.

Сьогоднішнє несконфісковане „Слово“ комунікує: „Православне життя на Холмщині потерпіло в травні тяжкі удари. В багатьох повітах, крім поданого „Словом“ виказу значених церков, („Діло“ інформувало про цей комунікат) — взагалі заборонили Службу Богу в православних нештатних приходах, число яких сягає кількох десятків“.

Цензура сконфіскувала 5. і 6. число журнальничку православної дітвори „Дитина“.

Фа—ський.

ГОЛОВНІ ВИГРИ

виплатили ми таким гравцям:

зол. 100.000 на ч.:	60649
„ 100.000 „ „	73339
„ 100.000 „ „	96798
„ 100.000 „ „	120717
„ 100.000 „ „	136803
„ 100.000 „ „	145364
„ 100.000 „ „	167868
„ 100.000 „ „	172737
„ 150.000 „ „	85938
„ 200.000 „ „	68921

1.000.000

в 33. Лютерії на ч. 163499

як також велику кількість по 75.000, 50.000, 30.000, 25.000 і т. д.

Тому купи вже тепер Твій лос до 42 Лютерії в шасливій Колектурі

JULIAN LANGER

Warszawa, Marszałkowska 121, Dworzec Główny, u. Średnicowy, Tarjowi 46, Wolska 6.

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21.

Тягнення 1. класу дня 22. червня ц. р.

Головна вигра 1.000.000 зол.

П. К. О. Конто 1667.

НОВИНКИ.

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, вулиці 5., поручає ковдри, матраци — поручає ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Прамає піра до прання. Тел. 294-81, 1185 —

— Найцікавіший і найбагатший зміст український релігійний часопис „Львівська Пресвятої Богородиці“. Львів, вул. П. Сапегі 5. Ч. розр. переказу 233. Річна передплата 4 зол. Поодинокі число 10 сот.

— Камінь Довбуша над Прутом Пам'яті „Зелена Палатка“ — (у управі п. С. Олексій) — вже від 15. червня поручає кимати і урмання.

— Конфіскація „Діла“. Два останні „Діла“ підпали конфіскації: ч. 125 за скарбу леграну, ч. 126 за допис нашого апропріу кореспондента, поміщений в рубриці „Вбивства полк. Е. Коновальця“.

— Кооператива Українське Народне Товариство у Львові просить відборців, щоб з замовленнями звертались безпосередньо до бюро Кооперативи вул. Костюшка 3. До Кооперативи жадних агентів в край не пускала, а якщо повалюються, то підкавляються фірму Кооперативи і за них Кооператива бере жадної відповідальності.

— У дощеві вечорі маєте добру нагоду вести Ваші світанки до порядку. Мандрівні фотоальбоми на складі тільки в українській фотокрашніці. Експон. Сикстуська 29, тел. 203-30.

— Кооператива Українське Народне Товариство у Львові повідомляє, що переїхала крашніцю на вул. Сикстуську ч. 24 (вона в родній Гостиниці) а бюро Кооперативи вул. Костюшка ч. 5. (Дім Центробанку).

— Пансіон „Стахова Воля“ у Гребені. Сколього над Опором серед гір та озер лісів. Відчинений від 1. червня поручає в інших кімнат з верандами. Служба, гарні добрі харчі від 3—6 зол. денні інформаций: Львів, вул. Гошука 14/15, вий, або Гребенів „Стахова Воля“.

— Всім добре знаний пансіон Зелена в бенові вже відчинений від 1. червня і гості.

— Позір! Хто хоче забути про дощ, хоче провести вітні хвилини безтурботно, хто хоче скрити свої скарби від дощу, до Підбука. Чудова гірська оаза в Бистриці, ліси, гірське повітря, а також знаменита кухня, замість у Львові мінї незатерті вражіння. Українська ка“ у Дрогобичі, що веде там заповіді для дітей і пансіон „Ольга“ для всіх ПТ. літникам на далеко відчуженої формаций дає Управа „Українська в Дрогобичі, вул. Хреста 49.

— У семі роковини смерті Висоцького відбудеться поминальний молебен в архикатедральній церкві св. Крі в раню, у вісторок, 14-го червня з 9-го відправлять того самого дня в год 14-го

(Далі буде).

— Коли буде кінець шкільного року? У зв'язку з тим що у пресі появилася різні вістки у справі речиння закінчення шкільного року, міністерство освіти повідомляє, що цей шкільний рік закінчиться згідно з відповідним розпорядком 21. червня ц. р.

— Не буде числової лотерії. Ухвалена минулого року новела до закону про лотерію допускає можливість звести також числову лотерію, яка була колись за Австрії. Покищо, як кажуть останні вістки, рішала не вводити цієї числової лотерії.

— Ціни овочів і городовини у Львові. На львівському ринку 11. ч. м. були такі ціни овочів і городовини: черешні 1 кг. 2.00—3.00 зол., трукваки 2.50—3.00, суніти 3.00, рожа до смаження 70—80 сот. 1 кг., агрес 40—60 сот. літра, раббарбар 40—60 сот. кг., шпінат 40 сот. кг., помідори 4.50 зол. кг., бараболі молоді, дрібненькі 1.50—2.20 кг., морква вилка 15 сот., огірок 30—50 сот., шпирати 90—1.20 сот. кг., карафіол штука 25 сот., салата 5 сот. головка, горох молодий у стручках літра 80 сот., буряки молоді штука 10 сот.

— Матура. В державній гімназії у Збаражі відбувся іспит зрізистості від 4-го до 23-го травня. До іспиту приступило 38 абітурієнтів, у цьому 17 поляків, 13 жидів, 8 українців. Всі українці здали іспит, а саме: Бучинський Ярослав, Мухий Роман, Дікий Михайло, Тесля Ярослав, Земчівська Стефанія, Жила Володимир, Бондарський Іван (екстерн), Гаврилюшин Іван. — У приватній гімназії в Боршевці приступило до матури 27 абітурієнтів. З цього 2 українців, а всіх адала іспит Мирослава Марія Воронин, другий перепав.

— Пожежі. У громаді Черниці, брідського повіту, вибухла в загороді Андрія Семчука пожежа, що перекинулася потім на сусідній загороді. Вогонь знищив три мешкальні доми і 7 господарських будиноків, крім цього господарський інвентар. Загальна шкода доходить до 1000 зол. Не вважаючи на сильний вітер місцеві пожежники сторожа не допустили, щоб вогонь поширився. — У загороді Василя Бойка в Боршівці, біля Монастириськ, вибухла пожежа, що знищила цілу загороду, потім перекинулася на загороду Рачкевичів, яка теж згоріла до тла. Згоріли теж 3 мешкальні доми, кілька господарських будиноків, домашня обстановка та мертвий інвентар. Шкоди великі. Причиною пожежі — необережна поведінка з вогнем.

— Львівська хроніка. 28-літня Франціска Партика (Жовтківська 64) випала якусь незнану отруту. Ритуальне погрібальне відставило її до Загального Шпиталю. — Поліція арештувала Г. Пугалку, який при допомозі двох співників Евгена Міга і Ксенофона Кірика виврав ще 30. к. м. Марії Малецької торбинку з гривми. — Поліція арештувала згаданого вище Евгена Мігу під звинтою крадіжки гардероби вартості 205 зол. на шкоду В. Войтовича (Тереси 16)

МОРОЗИВО

— Застрів злочин і зголосився на поліцію. На поліційному постерунку в Лешеві, брідського повіту, зголосився студент третього року прав, Тадей Ліпський і визнає, що на подвір'я його загороди напав на нього фаховий злодій Дзюла і він у власній обороні ужив автентичного пістолету та вистріляв до Дзюли п'ять разів. Ліпського затримали в арешті, мада безпеки веде слідство.

— Дітокрад признався до злочину. Заарештований Франклін Калль, про що ми вчора згадували, признався, що скопив малого Каша відкус сну і заклебював йому уста. Від того дитини відшундали. Як він зорієнтувався, що дитина не живе, скочив тіло в лісі.

— Панарабський жіночий конгрес. У Дамаску влітку підготував до панарабського жіночого конгресу, посиченого Палестини. Вже прибула свою співучість єгипетські та іракські представниці. Як майбутню председницю конгресу обирають Году Шарамі Пашу, голову кайро-ського феміністичного союзу, відому з великої діяльності до справи палестинських арабів. Промусь збирати кухонні відпадки. На підставі розпорядку президента поліції в Берліні кухонні відпадки, що досі добровільно збирали кухонні відпадки, від 1-го червня ц. р. мусять бути не обов'язково. Тих, що не пристосуються до розпорядку покарають.

— Гаряча золота в Канаді. На острові Ван-кувер віддали над берегом ріки Франклін до-

ВІДГУКИ ДНЯ.

В задушний день.

Щороку від літ відбудується в нашій львівській соборі дивна подія. Тоді довкола шумить, переливається зелена повінь, а сам собор купається в розтопленому золоті сонця. Тоді камінний святий Юр, що стереже входу до собору, на хвилину адержує натиск ратища, зриває поводи мого боєного коня вгору і робить перегляд богомольцям.

Широкими сколами ідуть у храм жінки, люди. Попереду два — сині як голуби, вагою літ придалені, але ніби простують плечі, просяноють зір. Один з них тримає руку на лівім бедрі, немов би піддержував шаблю, другий на правім, немов би ніс важкі, державні акти. А за ними довгі ряди молодших — усі з рукою на лівому бедрі.

Ідуть у храм поклонитися тіням і споминам великого вчора.

На середині храму — могила... Ніхто в ній не лежить, але як багато в ній поховано. З самого чотирокутника смерті сорок тисяч цвіту. А з тих усіх безвихідних закутків, заворожених кол тисячі, тисячі, тисячі...

На могилі беззвоний хрест. Такий, яких ліси цілі вирости на всім просторі Рідної Землі, таких, яких дуже часто не ставало, таких, які перейшли в стрілецьку пісню і в літературу.

А під беззвоним хрестом червоні квіти. Червоні як свіжа, гаряча і цінна кров. Найсвітліша велика китиця спереду могили...

Коли могили духовенство достойним півкрутом. Золота мітра хиниться в поклони, святє кадило, врочистий спів сповиває могилу. За духовенством два сині як голуби мужі, а там і отамання і товариство — всі вже посріблені життєвим інзем, і молоді, що тільки чула про велике минуле, але відчуває і цінить його. А далі — народ, що виповнив собою всі закутки великого храму, а своїм берцями обклав до-рогу могили.

На отаманні і товаристві чорні одиги нині. Але як дивно ці одиги нині лежать!.. Здається — на німні недобре. Глине хтось із товариства на другого і дивні речі бачить. Чорний одиг поспіє, на рукавах з'являється золото на білій ковпирець синя зубчатка виступає... А анця молодіють як під подувом кародійного вітру.

волі багату жила золота. Канадійський уряд вислав експерти щоб вони на місці розсадили золотодайні поклади. На острів стягаються вже каравани шукачів жовтого металю, повстало там багато осель і запанувала гарячка золота, як за найкращих часів Клондайку.

— Великий процес комуністів у Кишиневі. В Кишиневі закінчився перед воєнним судом процес 113 комуністів, яких обвинувачували за революційну діяльність на терені Басарабії. Суд засудив 106 обвинувачених на кару в'язниці від 1-го місяця до 2-ох і пів року. Всі обвинувачені належать до національних меншин, причому переважають жиди.

— 24 міліони кредиту на прийняття англійської королівської пари. Французька палата депутатів при гучних оплесках на всіх дахах ухвалила на внесок прем'єра Даладіє кредит в сумі 24 міліонів франків на видатки, зв'язані з відвідинками англійської королівської пари в Парижі.

ФОРТУНИ НОВОІ

— В Америці дають допомогу 20 міліонам людей. З Вашингтону повідомляють, що у Злучених Державах є тепер 5 міліонів родин, які користають з державної допомоги. Таким чином з державної допомоги живе в Америці яких 20 іліонів осіб. Американська преса стверджує, що був час, коли з державної допомоги в Америці користало 27 міліонів людей.

— 20 міліонів лей на добродійні цілі. Кошицький румунський президент міністрів, Октавіан Гога, що недавно вмер, залишив майно вартості яких 20 міліонів лей. Згідно з завіщаним ціле те майно призначене на добродійні цілі.

— Уродила 21-шу дитину. В румунському місті Сірег 47-літня Марія Поп уродила 21-шу дитину. Вона заміжня удруге і три рази при вела на світ близнята.

— Большевики вже визнають «св'яту Росю». В ньюорському Таймсі писав раз один спіробітник, що публіка не повинна здикуватися, як на випадок вибуху війни Сталін піде на чолі церковної процесії у Москві до церкви молитись

І СПРАВНІСТЬ ЛОКОВИХ ЗАЛОЗ
 Не піди у воєнку, як страшиють напад волосся, не дають творитися парикам і розбавляються волосся. Цибульки волосся треба ласкати і засобами із у своєму субстанції. Тому викликає до милостивого погляду волосся Philothrix Roger & Gallet. Це знаменитий апарат волосся створює на найменшій задовільній базі.

PHILOTHRIX ROGER & GALLET
 з прегарним запахом.

Часи часи... І разом з запашиним кадилом устають спомини — Імже поминальний день нині творю.

В цей день нема ні директорів ні сірчих урядовців. Є спомини обидвох про себе і інших таких, як вони, є спомини спільних переживань, безконечно більших як ті, що їх бюрований день наносить, і тому нині так дивно добре зодим, і тому нині такі дивно мні очі.

Будьби такі і в тих, що не діждалися ніпшнього дня...

Скінчилися відправа, стихли спів, розлилися хмарки каліла.

З соборного храму виходять люди. Попереду дві сині голови, за ними ліс посріблених — довгими рядами.

Святий Юр поглянув ласкавим оком на них, стиснув коня острогами і знову рушив ні змія.

і алакціон Чіпка.

за перемогу червоної армії. Його слова вже настільки справдилися, що совітський комісар воєнної флотії, Смірнов, промовляючи 19-го травня в Москві, сказав, що північна совітська воєнна флотія дасть добру відправу фашистським наїзникам, якби вони поважились напасти на совітську святу батьківщину.

— Міжнародний конгрес охорони дитини. В дніх від 12-го до 18-го червня відбудеться у Франкфурті міжнародний конгрес охорони дитини.

— Розбирають велику синагогу. Німецька преса повідомляє, що у Мюнхені почали розбирати велику синагогу, що знаходилася біля палати мистецтва. Одночасно члени жидівської віроісповідної громади вносять внутрішню уладженія синагоги. На площі, на якій була синагога, мають звести прилюдний парк.

— Експлозії вибухових матеріалів. У фабриці вибухових матеріалів у Хеліс під Лізбоною вибуху даї тонн пороху, призначеного до гранатів. Вибух знищив цілковито склад. Чотири робітники, що працювали при пакуванні, згинули на місці. Здогадуються, що причиною вибуху була недостаточна безпека пороху перед змінами, температурою. А саме склад був покритий залізною бляхою, що була виставлена на безпосереднє діяння сонця.

найкраще холодить

— Жажливий буревій у Тексасі. Над Тексасом у Північній Америці перейшла жажлива буря, яка найбільше шалала в місті Кайд. 20 домів зовсім зруйнованих. Між іншим буревій знищив теж школу, в якій саме під ту пору відбувалася шкільна наука. Вітер був такий жажливий, що склав з дороги вантажні авті. Числа жертв у людях досі ще не знають.

— Справлення помилки. У попередньому числі (126) «Діла» в передовій статті п. м. «Жертва наїзна» зложено в 3. уступі помилково, що видрукований у 125. числі «Діла» анжас жертводавця на Український Шпиталь. — 8-ий з черги Має бути: 38-ий з черги.

— о —

— Коли буде кінець шкільного року? У Львові з тим що у пресі появилася різка вістка у справі ретинця закінчення шкільного року, міністерство освіти повідомляє, що цей шкільний рік закінчиться згідно з відповідним розпорядком 21. червня ц. р.

— Не буде числової льотерії. Ухвалена минулого року новела до закону про льотерію дозвільє можливість вивести також числову льотерію, яка була колись за Австрією. Покищо, як кажуть останні вістки, рішення не вводити цієї числової льотерії.

— Цни овочів і городовини у Львові. На львівському ринку 11. ц. м. були такі цни овочів і городовини: черешні 1 кг. 2.00—3.00 зол., грушківки 2.50—3.00, суниці 3.00, рожа до смаження 70—80 сот. 1 кг., агрест 40—60 сот. літра, рабарбар 40—60 сот. кг., шпінат 40 сот. кг., помідори 4.50 зол. кг., бараболі молоді, дрібніші 1.50—2.20 кг., морква вякла 15 сот., огірок 40—60 сот., шпараги 90—1.20 сот. кг., карафіол штука 25 сот., салата 5 сот. головка, горох молодий у стручках літра 80 сот., буряки молоді штука 10 сот.

— Матура. В державній гімназії у Збаражі відбувся іспит зрілості від 4-го до 23-го травня. До іспиту приступило 38 абітурієнтів, у цьому 17 поляків, 13 жидів, 8 українців. Всі українці здали іспит, а саме: Бучинський Ярослав, Луткий Роман, Дідик Михайло, Тесля Ярослав, Зенківська Стефанія, Жила Володимир, Божанський Іван (екстерн), Гаврилишин Іван. — У приватній гімназії в Борщеві приступило до матури 27 абітурієнтів. З цього 2 українців, з яких здали іспит Мирослава Марія Ворон, другий перепав.

— Пожежі. У громаді Черниця, брідського повіту, вибухнула в загороді Андрія Семчука пожежа, що перекинулася потім на сусідні загороди. Вогонь знищив три мешкальні дома і 7 господарських будинків, крім цього господарський інвентар. Загальна шкода доходить до 3000 зол. Не вважачи на сильний вітер місцеві пожежна сторожа не допустила, щоб вогонь поширився. — У загороді Василя Бойка в Борщеві, біля Монастирська, вибухнула пожежа, що знищила цілу загороду, потім перекинулася на загороду Раківничів, яка теж згоріла до тла. Згоріли теж 3 мешкальні дома, кілька господарських будинків, домашня обстановка та мертвий інвентар. Шкоди великі. Причина пожежі — необережна поведінка вогню.

— Львівська хроніка. 28-літня Франціска Партика (Жовківська 64) випала якусь незнаним отруту. Рятункове поготівля відставило її до Загального Шпитала. — Поліція арештувала Й. Погуляка, який при допомозі двох співпідприємців Мига і Ксенофона Кирка вивіз ще 80. м. м. Марії Маленківської торбинку з грішми. — Поліція арештувала згаданого вище Еггена Міту під обвином крадіжки гардероби вартості 205 зол. на шкоду В. Войтовича (Тереси 16)

МОРОЗИВО

— Застріляно злодія і зголошено на поліцію. На поліційному постерунку в Лешневі, брідського повіту, зголошено студент третього року права, Тадей Ліпський і зізнав, що на подвір'ї його загороди напав на нього факівий злодія Дьвола і він у власній обороні ужив автоматичного пістолету та вистріляв до Дьвола п'ять разів. Ліпського затримали в арешті, злодія безпеки веде слідство.

— Літоград признався до злочину. Заарештований Франклін Калль, про що ми вчора згадували, признався, що скопив малого Кайша Малак сну і закидав йому уста. Від того дитина вдушилася. Як він зорієнтувався, що дитина не живе, сховав тіло в лісі.

— Парнабський жіночий конгрес. У Дамаску вже підготовано до парнабського жіночого конгресу, посвяченого Палестині. Уже приобіцяли свою співучасть єгипетські та іракійські організації. Як майбутню пресідантку конгресу називають Году Шарані Пашу, головукайрського феміністичного союзу, відому з великої прихильності до справ палестинських арабів. Прийме збирати кухонні відлидки. На підставі розпорядку президента поліції в Берліні місцеві жінки, що досі добровільно збирали кухонні відлижки, від 1-го червня ц. р. мусять робити це обов'язково. Тих, що не пристосуються до розпорядку, покарають.

— Гарячка золота в Канаді. На острові Ван-Канер відірвали над берегом оїки Франклін до-

ВІДГУКИ ДНЯ.

В задушний день.

Щороку від літ відбувається в нашій львівській соборі літня подія. Тоді довкола шумить, переливається зелена повінь, а сам собор купається в розтопленому золоті сонці. Тоді камінний святий Юр, що стереже входу до собору, на хвилину адержує натис ратища, зриває поводами свого боевого коня вгору і робить перегляд богомольців.

Широкими скодами ідуть у храм якесь люди. Попереду два — сині як голуби, вагою літ придалені, але німні простують плечі, просяноють зір. Один з них тримає руку на лівім бедрі, немов би піддержував шаблю, другий на правім, немов би ніс важні, державні акти. А за ними довгі ряди молодих — усі з рукою на лівому бедрі.

Ідуть у храм поклонитися тіням і споминам великого вчора.

На середині храму — могила... Ніхто в ній не лежить, але як багато в ній поховано. З самого чотирикутника смерті сорок тисяч цвту. А з тих усіх безвихідних закутів, заворожених кол тисячі, тисячі, тисячі...

На могилі березовий хрест. Такий, яких ліси цілі вирости на всім просторі Рідної Землі, таких, яких дуже часто не ставало, таких, які перейшли в стрілецьку пісню і в літературу.

А під березовим хрестом червоні квіти. Червоні як свіжа, гаряча і цінна кров. Найсвітліша велика китиця спереду могили...

Коли могили духовенство достойним півкрусом. Золота мітра хилиться в поклони, святе кадило, врончистий спів сповнає могилу. За духовенством два сині як голуби мужі, а там і отамани і товариства — всі вже постріблені життєвим інсеем, і молоді, що тільки чула про велике минуле, але відчували і цінність його. А дазі — народ, що виповняв собою всі закутки великого храму, а своїм серцями обклаив до рогу могилу.

На отамани і товариства чорні одяги німні. Але як дивно ці одяги німні лежать... Здається — на німні недобре. Гляне хтось із товариства на другого і дивні речі бачить. Чорний одяг попелі, на рукавах зявляється золото на білій конірець синя зубчатка виступає... А лица молодіють як під подувом чародійного вітру.

волі багату жиду золота. Канадійський уряд вислав експертів щоб вони на місці розсадили золотодобірні поклади. На острів стягаються вже каравани шукачів жовтого металю, повстало там багато осель і запанувала гарячка золота, як за найращих часів Канадайки.

— Великий процес комуністів у Кишиневі. В Кишиневі закінчився перед воєнним судом процес 113 комуністів, яких обшукували за революційну діяльність на терені Басарабії. Суд засудив 106 обвинувачених на кару в'язниці від 1-го місяця до 2-ох і пів року. Всі обвинувачені належать до національних меншин, причому переважають жиди.

— 24 міліони кредиту на прийняття англійської королівської пари. Французька палата депутатівних при гучних оплесках на всіх лавах ухвалила на внесок прем'єра Далладе кредит в сумі 24 міліонів франків на видатки, зв'язані з відвіданнями англійської королівської пари в Парижі.

ФОРТУНИ НОВОЇ

— В Америці дають допомогу 20 міліонам людей. З Вашингтону повідомляють, що у Злучених Штатах в тепер 6 міліонів родин, які користуються з державної допомоги. Таким чином з державної допомоги живе в Америці яких 20 імліонів осіб. Американська преса стверджує, що був час, коли з державної допомоги в Америці користало 27 міліонів людей.

— 20 міліонів лей на добродійні цілі. Коаліційний румунський президент міністрів, Октавіан Гога, що недавно вмер, залишив майно вартості яких 20 міліонів лей. Згідно з завішанням ціле те майно призначене на добродійні цілі.

— Уродила 21-шу дитину. В румунському місті Сірет 47-літня Марія Поп уродила 21-шу дитину. Вона заміжня удруте і три рази прицеля на світ бланаята.

— Большешники вже визнають «святу Росію». В ньюйорському Таймсі писав раз один спіробоїтник, що публіка не повинна здивуватися, як на випадок вибуху війни Сталін піде на чолі церковної процесії у Москві до церкви молитися

І СПРАВНІСТЬ ЛОЖОВИХ ЗАЛОЗ
Всі ці дні, уночі, всі спроби змалувати напів волосья, не мають творити паразитів і розпалити волосья. Цібульки волосья треба змастити і заспокоїти їх у спокійній субстанції. Тому змастити до волосья волосья Philothrix Roger & Gallet. Не знаменитий супа для волосья серветки на напівволосья змастити супа.

PHILOTHRIX ROGER & GALLET
З приємним запахом.

Часи часи... і разом з запахом жидином устакані спомини — ймже поминаний день німні творю.

В цей день нема ні директорів ні сірих урядовців. Є спомини обидвох про себе і інших таких, як вони, є спомини спільних переживань, безконечно більших як ті, що їх биоривний день наносить. І тому німні так дивно добре людям, і тому німні такі дивно жсні очі.

Булиб так і в тих, що не дімляться німнішого дня...

Скінчилася відправа, стихли спів, розлилися хмарки кадила.

З соборного храму виходять люди. Попереду дві сині голови, за ними ліс постріблених — довгіми рядами.

Святий Юр погавижу ласкавим оком на них, стиснув коня острогами і знову рушив не зміг.

і галекіон Чіпка.

за перемогу червоної армії. Його слова вже настільки справділись, що совітський комісар воєнної флотії, Смірнов, промовляючи 19-го травня в Москві, сказав, що пінічна совітська воєнна флотія дасть добру відправу фашистським наїзникам, якби вони поважились нападсти на совітську святу батьківщину.

— Міжнародний конгрес охорони дитини. В дніх від 12-го до 18-го червня відбувається у Франкфурті міжнародний конгрес охорони дитини.

— Розбирають велику синагогу. Німецька преса повідомляє, що у Мюнхені почали розбирати велику синагогу, що знаходилася біля палати мистецтва. Одночасно члени жидівської віроісповідної громади вносять внутрішнє уладження синагоги. На площі, на якій була синагога, мають завести прилюдний парк.

— Експлозія вибухових матеріалів. У фабриці вибухових матеріалів у Хелас під Лізбоном вибухнула дві тони пороху, призначеного до гранатів. Вибух знищив цілковито склад. Чотири робітники, що працювали при пакуванні, згинувли на місці. Заодажуються, що причиною вибуху була недостаточна безпека пороху перед змінами температури. А саме склад був покритий залізною бляхою, що була виставлена на безпосереднє діяння сонця.

найкраще холодити

— Жахливий буревій у Тексасі. Над Тексасом у Північній Америці перейшла жахлива буря, яка найбільше шаліла в місті Кала. 20 домів зовсім зруйнованих. Між іншим буревій знищив теж школу, в якій саме під ту пору відбувалася шкільна наука. Вітер був такий жахливий, що склади з дорогих вантажів авто. Числа жертв у людей досі ще не знають.

— Справлення помилки. У попередньому числі (126) „Діла” в передовій статті п. м. Жеріва майна” зложено в 3. уступі помилково, що видрукований у 125. числі „Діла” вихав жертводавиця на Український Шпиталі — 3-й з черги має бути: 38-й з черги.

КОРЧИН РУСТИНАЛЬНИЙ, літнєсако серед шпальових лісів і гір, над рікою Сирій, шупалі, оліва, прогукана на горі Параша, скали Бубиші, Урч, поручає соняшні, адові помішані. Доході зі стій Сивинської Високи моторіною. Інформації: Уряд громадський. 1258 2-5

ДОРА! Палеон. "Маліна" дитини "О-деві" в найгарнішій і доглянутій пожежній поручає соняшні кімнати, домашній здоровий тарч у власній управі. Зголошення в Управі. 1218 3-10

ЯМНЕ — вілла "Гуцуля" побіч стай підвита від 15. червня. Здоровий домашній харт. Марія Кашакова. 1291 1-3

ЛІТНИЦЕ ДОРА, Палеон у фундації Революції ім. Козорудів у Дорі від 15 червня приймає літників в цілком утриманні. Ціни помірковані. Нова обстановка. Ресурсна фундація ім. Козорудів Дора, вул. Яремчанська 54. 1214 2-5

РІЖНІ

НАЙДЕШЕВШЕ жіночі і мужські парасолі тільки в **НОВІТНІЙ ВИРІВНІ ПАРАСОЛІВ "ЛІОН"**, Шайноха 2. 1300 1-3

ЛЕДІВНІ герметичні, новітні кузи найдешевше **МБ-ЛІАК**, Мильвіз, Синьстуська 80. 1299 1-2

СТАРУ ГАРДЕРОВУ мужеську — мініально на найменшій бельській матеріалі. Телефон 270-25. 1283 1-7

МЕШКАННЯ перед уживанням треба очистити від блондів свіжого С-ІА-З. Дістанете всюди. 1297 1-10

СКЛАД МЕБЛІВ, комплектні і поодинокі кімнати урядових поручає соціалістичні і дешеві **ФР. ЗЕЛІНСЬКИЙ**, Львів, Колонія 8. Тел. 228-10. 1281 1-6

СТАРІННІ книжки, рукописи, гравюри в історії та сусп. житті України купують. По Адм. під "Книжка". 1282 1-2

ЗЛЕ ЧУЄШ? Шумить? Витікає? Жадай злогоного проспекту на шугучі буржуйі. "Елфін" Краків, Оліва.

КОВДРИ переробкою в одині дні за 3.50. Вирібні ковдер, Кентшинського 4. 1182а 2-2

КОНКУРЕНЦІЯ Висилковий Димкіс, мануфактури і галатерії, шукає агента в хрестіан до продажі по селах. 1661, Мгушка 338.

ГОДИННИКИ і біжутерія найпрекрасніше заправляє українська фірма П. Карпачук у Львові вул. Домініканська ч. 7. 1930 58-0

ВІЧНІ ПЕРА заправляє найкраще "ПРЕЦИЗІЯ", тесер Шайноха 1. 1183 3-0

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, літкові, проти усування матиці з гарантією відомо відомо **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИМА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2041 63-103

КАФЛЯРСКА КООПЕРАТИВА "КЕРАМІНА" виконує всі кафельні роботи по цінах конкурентів, солідно і на час. Зголошення приймає щоденно від год. 7-01 рані до год. 19-01 вечором при вул. Шестинська ч. 16 А. Телефон 4 296-19. 1258 2-2

ПОЗІР, НОВИНА! Все повалилося дуже гарні кольорові літні артисти малярі А. Каша, а саме: Віл під Крутами, Біл під Маківцями, Сагайдачний громить турків та інші, можна дістати гуртом і деталі у видавця: І. Сталин, Львів, Городецька ч. 2 б. Для вкращих і відправлення ре-лет! 1208 8-10

КЛІНІКА годинників **ГУТЕРМАН** при Синьстуській чотирнадцять опраді видіє тільки і-риту гарантію, але вони солідно роблять. 1105 4-12

Український Текстильний Склад
"Manufatura" Львів, Капітульна Площа 3.
Поручає: модніші шовки на сукні, шовки на літні костюми, комплекти та суконки. — Камтарни на мужські літні одяги, матеріали на загорти, попеліни та оксфорди на спортивні сорочки та інші.

ХВОДИЙ ШЛУНОК є не раз причиною найрізноманітніших хворіб
ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯВЕРА
не добрий засіб до управління шлунока, усувають запір, лагідно природним способом очищують та усувають гнильні субстанції, які затроюють організм.
ЗЕЛА З ГІР ГАРЦУ Д-РА ЛЯВЕРА
вживають теж при недугах печінки, нирок, жовчезних каменях і гемороїдах — їх радо приймають хворі.

Єдина українська фабрика дротяних тканин і сіток "СІТКА" А. КУЗИК І. СТУПАР
поручає готові сита, решета, рафи і сітки до огорожі
ГОРОДЕНКА, вул. Івана Франка ч. 11.

ЛІКАРСКА ПОМІЧ

Спец. шкір., венер. недуг і косметики
Д-р. ФІШЕР
6, лікар (асистент) Клініки у Берліні, Празі, Відні орд. КІЛІНСЬКОГО 3 (напроти Від. Каварні) тел. 251-68. 2143

Косметичний Інститут і Лібораторія Д-ра О. тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 205-28.

УСУВАЄ: аномалії пера, алоговатини, пігменту, волосся, блонди, даючі по вісці і плями. Масажі тривалі усувають морщини, жилаки і відморожень власною метою. Тривалі усувають омолодження літ катафорею. Оталі рум'яні підшкірні запущаніми краски (татування). Урядово затверджені косметичні курси закордон-792 ної програми. 1-10

Не соромся коли маєш
Пролуклину!
Піди до найстаршого на світі заведення пропуклинових і черевних банданів
М. Фрайліха
Львів, Городецька 35
під управою лікаря-спеціаліста.

ОГОЛОШЕННЯ.

Рін оснув. 1915
РОБІТНЯ НОВІТНОЇ МЕХАНІКИ ОРТОПЕДИЧНОЇ
ОТТО ЛІНК
Львів, ул. Личацька 20.
Телефон ч. 272-65.

ВИКОНУЄ:
Великі апарати і корсети на кризку і туберкузу коотей. Владаки на плоскі стони а теж протези на ампутовані кістки.
Направа і нікловання хірургічного приладдя.

Купуйте тільки знаної доброти
ГОЛЮБСЬКІ ДЕЛІКАТЕСОВІ СІРКИ
ЕМЕНТАЛЬСЬКІ лагідні в смаку, **ТИЛЬНІЦЬКІ** пікантні в смаку, **КМІНКОВІ** слугують добром травленню **САРДЕЛІВІ** побуджують апетит з назвою "РОТ", бо це товар пошнених і дешевий. Вистерігайтесь фальсифікатів. Домагайтесь ягоди, замовляйте у фірми "ROTR", Golub, Potomze.

БРАТИ ДМИТЕРКИ
єдине українське конц. підприємство самох. перевозове
Львів, Ринок 43, тел. 272-48
виконує всі перевози до всіх містечок і сел в краю — дешево, скоро і солідно. Спеціальні авті для перевозу меблів, а відповідно кваліфікованою обслугою — дають гарантію 806 найкращої доставки. 1-50

МЕБЛІ Ідальні, спальні, набітні, сальони, кліон, тапчани, матраци і декоративні поручає **Віденська вирібна столлярсько-тапцерна ІВАН ОРТНЕР**
Львів, Синьстуська 41. Тел. 292-79. 948 10-50

А. МАРЯШ
Львів
Городецька 41
Телефон 245-62.
Виробляє: міхи шпичкові, циліндрові, поодинокі і подвійні, технічні для дентистів, водотарів, цукорників і т. п.

Увага!
Церковні і просвітянські хори

"СТУДІОН" видавництво духовно-музичних творів, Львів, Петра Скарги ч. 2 видає такі твори, потрібні хорам на всілякі духовно-музичні імпрези:
1) Березовський: Чашу спасенія — мішаний хор — ціна 0.50
2) Березовський: В пам'ять вічну мішаний хор — 0.50
3) Березовський: Творий ангели — мішаний хор — 0.50
4) Березовський: Во всю землю — мішаний хор — 0.50
5) В. Кудрик: Пасли пастир — по-чотирисексний кант — 1.-
6) В. Кудрик: Радуйся Царице — на мішаний і на жіночий хор — 1.-
7) Яншин Я.: Слава Богові на мішаний хор — 0.50
Замовляючи крім ціни купівля мають дістати на порто пересилки 0.20 сот. Всі ради дає, як і різні багаті інтересовані швидко видавництво приймає: І. Охримович, Львів, Домініканська ч. 11. На відповід долучити марку за 0.25 сот.

"ВОДОТЯГИ"
Бюро технічне і підприємство для інсталяції водотягів, санітарної техніки та опрішканих.
Львів, вул. Пелчинська 72, тел. 23-166. Станіславів, 3-го Мая 12.

Найдешевші меблі
а українській кооперативі **АРХО**
Львів, Корняків 1. Тел. 272-04

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВІ
і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого препарату **"CSAVE" 50 сот.**
Пробний пакет. Перфумерія **С. ФЕДЕРА**
Львів, вул. Синьстуська 1.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.
ФІЛІЯ: вул. Галицька ч. 11

За 10 сотиків леду — 3 дні леду дають тільки **ГЕРМЕТИЧНІ**
ледівні САКА
найдешевше купите просто в фірмі **Львів, Синьстуська 18 (пр. Катаня)**
тел. 116-85. 1118 1-7

САМОХОДИ, CITROEN
МОТОЦИКЛ: "Baker", "Compt", польські "Moj", білізні мотори "Victoria", частіше запчасті, аксесури, тощо поручає
Бюро техн.-торговельне **"МОТО"**
Львів, Покровська 12. — Тел. 284-68

КІР
Львів, Усейського 8
Тел. 280-88.
Станіславів, 3-го Мая ч. 11. тел. 28
ПЛЯНИ КОШТОРИСИ БУДОВИ.

Ваше ОЧКО
Галицька ч. 1. Ріг Ринку

Фірма **"Paryzanka"**
закладає **ПЛІС, ГАЛТІ, ГУДІК, ГІДІ, КОЛІ** скоро і старанно — за ціною
Львів, Льва Савіна 34

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ "ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	2 мм. одношпальтовий в тексті і новинах	3 мм. одношпальтовий на першій сторінці	Дрібні оголошення від слова: матримоніальні і приват. кореспонденція по куди, продаж, вишам і т. п. шукають праці	Остання сторінка 1/1	Остання сторінка 1/2	Остання сторінка 1/4	Остання сторінка 1/8
зод. 0.35	зод. 0.80	зод. 0.80	зод. 0.15 зод. 0.10 зод. 0.05				

За редакцію відповідає Олександр Костиш.
Видав. Видавнича Спілка "Діло".
3 друкарні Вид. Спілки "Діло". Львів.